

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Ta teden so bili na obisku v Kranju novinarji in uredniki lokalnih glasil iz pobratenih mest Jugoslavije. V četrtek so si ogledali tudi naše uredništvo. — Foto: F. Perdan

V petek, 31. marca, ob 19. uri bo v hotelu Creina v Kranju

GLASOVA PREJA

Viktor Žakelj se bo

pogovarjal z Markom Bulcem, kandidatom za člana predsedstva SFRJ

(Več v petkovi številki)

Temeljna banka Gorenjske

70

ljubljska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

Tokrat ne bo referendum

Drugega aprila se bomo v Sloveniji izjavljali samo o kandidatih, Bulcu in Drnovšku, za slovenskega člana predsedstva Jugoslavije. Pred drugim aprilom bodo predstavniki socialistične zveze pozvali ljudi k udeležbi na volitvah in sestavili vsebinski in aktualni volilni program, ki naj bi bil obenem tudi obezba, za kaj bi se moral zavzemati novi član zveznega predsedstva iz Slovenije. Predsedstvo republiške konference SZDL se naprej vztraja pri stališčih izjave iz Cankarjeve doma, zavrača vse očitke, terja opravičilo za lažne obtožbe, sami pa se nimamo komu za kaj opravičevati. Predloga Matevža Krivica in Vlada Šlambergerja, da bi glasovanje združili tudi s političnim referendumom, na katerem bi se ljudje izjavljali o podpori slovenski politiki in politikom ter o stališčih, ki jih imamo do razvoja Jugoslavije, pa predsedstvo republiške konference SZDL včeraj ni sprejelo. Volitve naj bodo samo volitve, ljudi z referendumom tokrat ne kaže obremenjevati, prav tako pa smo svojo voljo povedali z množičnim podpisovanjem izjave iz Cankarjeve doma. O zaupanju in nezaupanju voditeljem se morajo izrekat legalni organi, prav tako, so menili na seji, pa bi s tem po-

pustili zahtevam in mnenjem od drugod, da naši politiki nimajo zaupanja. Referendum, če bi ga organizirali 2. aprila, bi bil za marsikoga tudi dvom v odločenost ob izjavi iz Cankarjeve doma.

Na včerajšnji seji predsedstva pa prav vsi niso bili enakega mnenja. Zagovorniki referenduma so menili, da bi ga kazalo izpeljati, pripraviti kratko in jedrnat vprašanje, na katerega se da odgovoriti samo z da ali ne. Ker so v javnosti znaki odmičanosti ob izjavi iz Cankarjeve doma, naj bi ljudi vprašali samo, ali so za izjavo ali ne in nič drugega. Vprašanje o politiki pa bi lahko slednji napak razumeli, tudi tako, da jim je zaupanje dano že vnaprej in da odgovornosti do ljudi ni več v tolikšni meri.

Pomembna je odločitev vodstva slovenske SZDL, da je treba na slovenskih pogledih na svoj in jugoslovanski razvoj vztrajati, da kaže instrument političnega referenduma zelo kmalu izkoristiti in, če ne prej, ob dopolnjeni slovenski ustavi ljudi vprašati za mnenje, v kakšni republiki in zvezni državi so pripravljivi živeti in kje so meje takšnega življenja.

J. Košnjek

Novinarski večer na Lancovem

Več kot le nagrada

Lancovo, 18. marca - Novinarski večeri, s kakršnimi smo po dolgih letih, vendar malce drugače, začeli pred letom dni v okviru programa Gorenjski glas - več kot časopis, so se, ugotovljamo, zdaj že uveljavili. Prav gotovo je naš prispevek, Gorenjskega glasa, s katerim na ta način skušamo dati priznanje kramjem oziroma vodstvom v njih in ljudem v primerjavi z narejenim, s trudom in prispevkom krajanov, precej skromen. Prepričani pa smo, da na ta način vendarle pripomoremo ne le v krajih, kjer takšne večere prirejamo, k še zavzetejšemu načrtovanju in reševanju želja, potreb, problemov. Naš namen pa je tudi, da z večeri in s priznanji, ki jih podeljujemo, na vesel in sproščen način opozorimo, da tako rečemo, tudi širše skupnosti, kako dobrodošel in kolikokrat

obogaten je vsak vloženi dinar, za katerega se skupnost odloči, da ga nameni posameznemu kraju.

Takšen je bil zato tudi Novinarski večer v soboto zvečer v Domu na Lancovem v radovljiški občini, kjer smo podelili naša priznanja za uspehe in dosežke v minulemu letu krajevnima skupnostima Kamna gorica in Lancovo. Pri njihovem delu širša družbena pomoč lani ni bila

majhna, vendar so jo krajani s sposobnim vodstvom nekajkrat obogatili. Zato je bila tudi priridev v polni dvorani, ko v skraj treh urah ni manjkalo pogovorov, veselih viž, petja, smeha, nastopov domačih kulturnikov, več kot le nagrada za dosežene uspehe. Vsem, ki so sodelovali na Lancovem, hvala; ob prijetnem prepričanju, da sobotni Novinarski večer ni bil zadnji.

A. Zalar

Od generacije, ki se gre demokracijo

Mladinsko brezvladje

Tako jeseniški kot kranjski mladinski volilni primer preteklega konca tedna je v gorenjski prostor, ko niso izvolili posameznih funkcionarjev občinskih konkerenc ZSMS, prinesel tudi povsem novo izkušnjo, ki jo bo v želji po demokraciji - glasovalnih listah z več kandidati potrebno podrobno analizirati.

Oba primera sta si v marsičem precej podobna in to ne glede na to, da gre tako na Jesenicah kot v Kranju za mladinsko organizacijo. Na obeh konferencah so imeli (ponovno) velik problem z zagotovitvijo sklepčnosti, resnično vsebinsko produktivnim sodelovanjem delegatov, temeljno rdečo nit pa je vseskozi dajala kandidatna lista (na Jesenicah pravzaprav še do tega ni prišlo) z več kandidati. Pokazalo se ni samo to, da v praksi nimamo za to vrst igre niti najmanj dogovorjenih pravil, pač pa predvsem dejstvo, da pojmi, kot so demokratizacija, demokracija, pluralizem in podobno v svoji dejanski postavitvi praviloma dobijo povsem drugačna obeležja.

Izkušnja, ki se je moramo vsi skupaj iz omenjenih primerov naučiti, je tudi ta, da se bomo morali očitno navaditi, da posa-

meznih občinskih političnih funkcionarjev, ki so pač vezani na (ne)delo lastne baze, torej v trenutni organiziranosti na lastno neaktivnost, v več primerih, ko se bo, kot na veliko razglašamo, za posamezno funkcijo povsem enakovredno pojavljalo več kandidatov, ne bomo dobili. Ob tem bomo seveda nujno trčili na drug problem - ukvarjanje organizacije same s seboj. To bo kaj lahko pripeljalo tudi do popolne ali vsaj delne paralize obstoječega komunalnega političnega sistema, tako da gre v nadaljevanju tega moč pričakovati tudi povsem avtonomno (in samosvojo) organiziranost določenih delov populacije, vzeto seveda ločeno od nastajajočih zvez in gibanj.

Da niso izvolili mladinskih funkcionarjev, resda lahko po eni strani pomeni popoln poraz

(dosedanje) politične prakse in trenutno mrtvilo dela, vendar gre tako jeseniški kot kranjski primer po drugi strani predvsem jemati kot zadnje opozorilo in hkrati klic po našem novem.

Da pa se je to novo začelo lomiti ravno na mladinskih hrbtih, je seveda že druga zgodba...

Vine Bešter

Zborovanje na Planici

Kranj, 20. marca - Krajevne skupnosti Bitnje, Jošt, Sv. Duh in Žabnica vsako leto 27. marca praznujejo v spomin na spopad Selške čete Cankarjevega bataljona v Rovtu nad Crngrobom. Poleg številnih prireditvev v počastitev skupnega praznovanja ob 47-letnici spopada z desetkrat močnejšim sovražnikom bo v soboto, 25. marca, ob 10. uri pri spomeniku na Planici tradicionalno množično zborovanje. Slavnostna govornica bo predsednica občinske konference ZSMS Škofja Loka Tanja Lazar.

Tudi Kranjčani na Porezen

Kranj, 20. marca - Planinsko društvo Kranj bo organiziralo v nedeljo, 26. marca 1989, izlet na Porezen v okviru tradicionalnega spominskega pohoda. Zbor udeležencev bo ob 7. uri pred hotelom Creina, od koder se bodo odpravili s posebnim avtobusom na Petrovo brdo. Pohodnike bosta vodila Milan Čelik in Lojze Smolej, ki planincem priporočata primerno obleko in obutev ter uporabo smučarskih palic. Na gori namreč vlada v tem času še vedno prava zima. Prijave s plačilom 10 tisoč dinarjev za prevoz sprejemajo v društveni pisarni do četrtega, 23. marca. (S)

Brnik, 17. marca - Enainpetdeset dni po svetovnem prvenstvu v alpskih disciplinah in po zaključku svetovnega pokala na Japonskem so se vrnili domov naši alpski reprezentantje. V petek so jih na letališču Brnik sprejeli navdušeni navijači. V domovino so se vrnili: zlata nosilka slalomске medalje na svetovnem prvenstvu Mateja Svet, bronasti s tega tekmovanja v supervesleslalomu Matjaž Čižman, Veronika Šarec in Grega Benedik in seveda tudi Elanovec Boštjan Gaser. (DH) — Foto: F. Perdan

Zanimiva primerjava kranjskega s celjskim gospodarstvom

Kranjsko gospodarstvo vse bolj zadolženo

Kranj, 16. marca - Zaradi nenehnih sprememb in "pripomočkov", ki jih je tudi lani ponujal obračunski sistem, podatki prave slike o uspešnosti gospodarjenja ne dajejo, mnogi zato pravijo, da največ povedo podatki o zadolženosti.

Primerjava med lani plačanimi in prejetimi obrestmi da daje klavno sliko uspešnosti gorenjskega gospodarstva, saj je za obresti plačalo 233 milijard dinarjev, prejelo pa 78 milijard dinarjev. Kolikšno breme je predstavljalo plačevanje obresti, pove primerjava z akumulacijo, ki je znašala 183 milijard dinarjev.

Zanimiva je primerjava uspešnosti kranjskega in celjskega gospodarstva, ki sta si po obsegu podobna, na četrtekvi seji izvršilnega

odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko jo je podal Franc Podjed, direktor kranjske podružnice SDK. V Kranju je lani dohodek na delavca znašal 21 milijonov dinarjev, v Celju 23,5 milijona dinarjev, investicijska vlaganja so v Kranju znašala 205 milijard dinarjev, v Celju 283 milijard dinarjev, skupni krediti kranjskega gospodarstva 797 milijard dinarjev, celjskega 460 milijard dinarjev, osebni dohodek v Kranju 689.500 dinarjev, v Celju 648.485 dinarjev.

Kranjsko gospodarstvo je torej veliko bolj zadolženo kot celjsko, manj uspešno, osebni dohodki pa so v Kranju višji.

Več o lanskih rezultatih gorenjskega gospodarstva na 3. strani.

M. Volčjak

Jutri štrajk srednješolskih učiteljev

"Tiha" tretja šolska ura

Kranj, 21. marca - Jutri, v sredo, bo večina srednješolskih učiteljev po Sloveniji na pobudo republiškega stanovskega sindikata štrajkalo. Tretjo šolsko uro, ki je določena za štrajk, bodo sicer odšli v razrede kot po navadi, da učenci ne bi bili prepuščeni brezglavosti, vendar pa običajnega pouka po programu ne bo.

Pobudo o generalnem štrajku so sprejeli tudi učitelji iz srednjih šol v jeseniški, radovljiški in škofjeloški občini, medtem ko si v kranjskih niso povsem enotni. Medtem ko v "gimnaziji" do jutri ne dajejo izjav, v Iskrinem centru, denimo, pa v šoli za trgovinsko dejavnost in še nekaterih menijo, da obstajajo drugi, samoupravni načini in poti do republiške izobraževalne skupnosti za uveljavitev stavkovnih zahtev in da "izsiljevanje" v občutljivem družbenopolitičnem sedanjiku lahko celo bolj škodi kot ne. Ne nazadnje tudi ni prav vzgojno navajati mladeži na izsiljevanje kot možnim načinom za doseg cilja.

Kakorkoli že se bodo v posameznih učiteljskih zborih jutri odločili, ne zahtevajo ničesar, kar bi jim lahko odrekli. To pa je predvsem zaustavitev nadaljnega slabšanja njihovega družbenega in gmotnega položaja ter enakopraven položaj z drugimi delavci, realno vrednotenje in plačilo, tudi bolj natančno opredelitev učne obveznosti, konec indeksiranja in intervencnega omejevanja, racionalizacije pri vseh vrstah porabe, delegatskem odločanju, mreži šol, razbremenitev nekaterih dajatev in davkov iz dohodka.

H. Jelovčan

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

IGOR GUZELI
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Problemu je ime Boris

V nekdanjem vzhodnem bloku, v deželah »socialistične demokracije«, se zadnje čase dogajajo nenavadne, osupljive, spodbudne, smešne, prelomne in še kakšne reči. Predvsem pa se dogajajo spremembe, o katerih bomo, kot kaže, morali zmeraj pogosteje pisati. Volitve v kongres ljudskih deputatov 26. marca letos, ki prvič v sedemdesetletni zgodovini Sovjetske zveze omogočajo, da ljudstvo 2250 članov najvišjega zakonodajnega telesa izbira med nekajkrat večjim številom kandidatov, izpostavljenih javnemu preverjanju, so seveda trenutek, ko je treba spreговорiti o zasukih v domovini socializma.

Glasovanje, ki naposled vsaj približno zasluži svoje ime, predstavlja enega od sadov Gorbačovove perestrojke, kot po rusko rečemo prilaganju okostenele družbene ureditve, sistema in ideologije potrebam življenja. Demokracije lačno prebivalstvo jih je vzelo tako zares, da tudi tuji opazovalci nad njegovo zagretostjo samo strmi. »Ruse je po padla predvolilna mrzlota, zdijo se kakor brodomoloci, ki so po dolgih tednih žeje in stradanju zagledali pred seboj palmov otok,« ugotavlja poročevalce pariskega Figaroja.

Najmanj enako močno, vendar v negativnem smislu besede, pa je odziv množic presenetil večinski del partijske elite. Strankarsko-oblastni pravoverneži si najbrž niso mislili, da bodo milijoni anonimnih glasovalcev izrazili tleče nezadovoljstvo z dosedanjimi pravili politične igre na način, ki pomeni odkriti kljubovanje s svečenikom rdeče resnice: predvolilna evforija je iz anonimnosti in (dozdevne) pozabe že v začetku potisnila najrazličnejše oporečnike, zoprnike in režimske izobčence. Uradni propagandni stroj, tisk, radio in televizija so jih najprej ignorirali, kasneje pa odkrito napadali in blatili, a število privržencev na zborovanjih in shodih po okrožjih, kjer si skušajo izboriti zaupnico, raste v obratnem sorazmerju z ihto državnega agitpropa in z naporji organov KP, da bi nagnili tehtnico v prid »preverjenih« tovarišev. Čez slike slednjih neznanci lepjo doma narejene plakate in pozive, iz katerih bije v oči priimek enega ali drugega ljubljence »opozicije«, torej državljana, stih neleppe sovjetske stvarnosti.

Skratka, prve svobodne volitve po revoluciji bodo v Sovjetski zvezi hočeš, nočeš potekale v znamenju neprogramiranih zvezdnikov. Med njimi legendarni fizik in akademik Andrej Saharov niti ni številka ena. Številka ena je Boris Nikolajevič Jelcin, neukročena črna ovca sovjetske reformske politike in bivša desna roka Mihaila Gorbačova. O Jelcinu, ki so ga novembra 1987 razrešili položaja moskovskega partijskega sekretarja in črtali s seznama osvežitve politbiroja CK KP ZSSR, pravijo, da je perestrojko vzel resneje kot sam Gorbačov. Zelo praktične poteze, ki jih je vlek v Moskvi, so mu nakopale na vrat jezo še vedno čvrste konzervativne struje v državnih vrhovih. Načeljuje ji Jegar Ligačov, zaščitnik birokratskih struktur in metod delovanja uveljavljenih v obdobju Leonida Brežnjeva. Ligačov je v doslej najbolj odkritem dvoboju mogočnikov zmagal, kar bi v normalnih okoliščinah pomenilo zanesljiv konec kariere Borisa Jeljcina.

Toda ne Jelcin ne okoliščine niso čisto normalne. Veliki Boris stopa iz pozabe odločneje kot kdaj prej. Ker je še zmeraj član centralnega komiteja, bi težko rekli, da se skozi stranska vrata vrača na bojišče, čeprav je zaveznik nekaj milijonov Moskvočanov zanj gotovo važen dodaten adut. V Jelcinovem programu so v ospredje postavljene ljudem všečne vrline, kakršni sta poštenost in zakonitost, pa hkrati odprava privilegijev »sloja izbrancev«, kamor je v zadnjih letih Brežnjevske vladavine sodil tudi sam. (Nasprotniki ga sprašujejo, zakaj se ni počel veliki živin zoperstavil že takrat; zakaj raje ropota zdaj, ko ne tvega več izgube glave, ampak le izgubo funkcije).

No, če zahteve Borisa Jeljcina pogledamo bolj od blizu, ugotovimo, da bi tudi v sedanji jugoslovanski danosti priklicale nanj preklestvo branilcev bratstva in enotnosti, kot so Kerkez in Šolevič ter popadljivi južni leaderji, ki pretijo skozi njuna usta. Enfant terrible sedanje sovjetske politične scene terja obsodbo Brežnjeva, Ustinova, Suslova in Gromika kot pobudnikov afganistanske pustolovščine; sklep Gorbačova, da si poleg šefovstva nad partijo vzame še šefovstvo nad državo, označuje za hudo napako; predlaga krčenje vojske in zmanjševanje proračuna armade; že ko je bil prva violina v Moskvi, je hotel ukiniti mrežo zaprtih trgovin, namenjenih »večvrednim državljanom«, in razbiti mafijsko zvezo v oskrbovalni verigi velikih mest; prohibicijo oziroma boj proti alkoholizmu je »miniral« s prodajo jedilnega špirta, potem ko je več sto državljana umrlo, ker so si mešali koktajle iz strupenih antifriz-tekocin; ne zavrača razprave o večstrankarskem sistemu, vendar se tudi ne opredeljuje zanj...

Jelcin je deset dni pred volitvami spravlil živčno partijsko nadgradnjo tako daleč, da je na nedavnem plenumu CK KPSZ po besednem jurišu strugarja Vladimirja Tihomirova iz Moskve sestavila posebno komisijo, ki naj raziše, ali moralni lik Borisa Nikolajeviča sploh dovoljuje lastniku morebiten vstop med deputate zbor narodnosti. Jelcinu so srdito naskočili mnogi časopisi, toda v nedeljo je med improviziranim nastopom dokazal, da je zaradi gonje postal samo še bolj popularen in da v prestolnici nima konkurence: kakih 15 tisoč gorečnejšev je zvečer pred moskovsko mestno hišo skandiralo v prid »njihovemu človeku«.

Za komunistične monarhe je verjetno zelo prijetno, če si morajo priznati, kako brezupno slabi so rezultati dresure, ki niti v sedmih desetletjih ni mogla poneumiti ljudi.

RAZGLAS

Vse delovne ljudi občine Kranj obveščamo, da bo v skladu s 16. členom Zakona o evidenci volilne pravice (Ur. list SRS, št. 7/74) v sredo, 22. marca 1989, in v četrtek, 23. marca 1989, od 8. — 17. ure razgrnitev seznama glasovalcev za neposredno izjavljanje o možnih kandidatih za člana Predsedstva SFRJ iz SR Slovenije.

Razgrnitev seznama glasovalcev bo za mestno območje in izvenmestna naselja občine Kranj na sedežu Sekretariata za notranje zadeve, soba št. 181, Trg Revolucije 1.

Vsak delovni človek in občan ima pravico pregledati seznam glasovalcev in zahtevati popravek.

SEKRETARIAT
ZA NOTRANJE ZADEVE
SKUPŠČINE OBČINE KRANJ

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, sport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl-Ziebir** (socialna politika), **Dušan Humer** (sport), **Vilma Stanovnik** (Trzič, turizem), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Horazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Nada Preve** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marijeta Volžič** (lektoriranje).

Naročnina za I. tromesečje 32.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

PRED VOLITVAMI

SZDL razglasila listo kandidatov za člana predsedstva Jugoslavije

Vse moči za zagotovitev dobre volilne udeležbe

Kranj, 16. marca - Republiška kandidacijska konferenca je že javno razglasila listo možnih kandidatov za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije. Na njej sta Marko Bulc, rojen leta 1926, diplomirani inženir kemije, in Janez Drnovšek, rojen leta 1950, doktor ekonomskih znanosti. Ta dva sta dobila na kandidacijski konferenci največ glasov.

O pripravah na volitve oziroma neposredno izjavljanje za določitev kandidata SZDL Slovenije za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije, ki bo v nedeljo, 2. aprila, je razpravljali tudi medobčinski svet SZDL za Gorenjsko. Med drugim je menil, da je treba izpopolniti splošne volilne imenike, organizirati seminarje za člane volilnih odborov in volilnih komisij, za načinom volitev in nalogami seznaniti predsednike krajevnih konferenc SZDL in predsednike krajevnih skupnosti in v zagotovitev dobre organizacije volitev in udeležbe vključiti vse družbenopolitične organizacije in zveze. Posebno nalogo imajo sredstva javnega obveščanja, so menili na seji gorenjske SZDL.

Seveda tudi za nas veljajo sklepi, ki jih je v zvezi z volitvami sprejela republiška kandidacijska konferenca. Pomemben sklep je ta, da se 31. marca popolnoma začne tako imenovano "volilno premirje", ko je predvolilni boj končan, ko tudi kandidata s svojima programoma in agitacijo utihneta in se ne pojavljata v javnosti. Volilno premirje je treba, kot so dejali

na seji v Ljubljani, izkoristiti za zagotovitev čim boljše udeležbe na volitvah.

Kandidacijska konferenca v Ljubljani je sprejela tudi sklep o razpisu in izvedbi neposrednega izjavljanja za določitev kandidata SZDL Slovenije za člana predsedstva SFRJ iz SR Slovenije. V njem piše, da bo glasovanje na območju Slovenije v nedeljo, 2. aprila, in da imajo pravico glasovanja vsi občani, ki so dopolnili 18 let starosti in so vpisani v splošni volilni imenik na območju volišča, kjer imajo v času sestavljanja splošnega volilnega imenika stalno prebivališče. Če kdo v volilnem imeniku pomotoma ni vpisan, se lahko izkaže z osebno izkaznico. Organ, ki vodi dela na volišču, ugotovi identiteto in vpiše v zapisnik podatke, ki so istovetni podatkom, ki jih vsebuje splošni volilni imenik.

Drugega aprila bomo glasovali na glasovalnih mestih, najverjetneje tam, kjer so po krajevnih skupnosti vedno volišča. Volišča morajo biti odprta med 7. in 19. uro. Občani glasujejo osebno. Nihče ne more glasovati po po-

blaščencu ali po pošti. Predlog, da bi bila volišča, kjer je manj od 300 volilcev, odprta krajši čas, ni skladen z zakonom in je bil zavrnjen. Volišča morajo biti odprta med 7. in 19. uro, seveda pa to ni ovira, če so take krajevne razmere, da se volišče odpre tudi prej. Glasuje se tajno z glasovnicami. Na glasovnici bosta po vrstnem redu glede na število glasov na republiški kandidacijski konferenci napisana dva kandidata: Marko Bulc, ki je dobil 139 glasov, in Janez Drnovšek, ki jih je dobil 119. Pravilno se glasuje tako, da se obkroži zaporedna številka pred imenom in priimkom kandidata. Glasuje se za enega kandidata. Glasovnica, na kateri bosta obkroženi številki pred obema kandidatom ali pa bo prazna, bo neveljavna. Republiška volilna komisija bo nato ugotovila, koliko ljudi je imelo pravico glasovanja, koliko se jih je glasovanja udeležilo, koliko glasovnic je bilo oddanih, koliko glasovnic je bilo veljavnih, koliko glasov je dobil posamezni kandidat in kateri je dobil več glasov. Volilno poročilo bo posredovano republiški konferenci SZDL, ta pa bo kandidata, ki bo dobil več glasov, predlagala skupščini v dokončno izvolitev. Sklep o razpisu in izvedbi neposrednega izjavljanja tudi pravi, da denar za izvedbo volitev zagotovi republiška konferenca SZDL.

J. Košnjek

Pred javnim izjavljanjem

Šest vprašanih: večina za Bulca

Kranj, 17. marca - Le dan po prvoaprilskih potegavščinah, natančneje - 2. aprila - se bomo v Sloveniji javno izjavljali o dveh kandidatih za člana predsedstva SFRJ, o Marku Bulcu in Janezu Drnovšku. Tisti, ki bo dobil več glasov, bo potem tudi formalno izvoljen v republiški skupščini.

Ko smo v petek ustavili na kranjskih ulicah šest naključno izbranih občanov, smo jim zastavili predvsem tri vprašanja: ali poznajo volilne postopke, ki se sledijo do končne izvolitve, ali bodo šli na "volišče" in komu bodo namenili svoj glas - Bulcu ali Drnovšku. Anketja je pokazala, da ljudje spremljajo volilne postopke (nekateri bolj natančno in drugi manj); večina ni izrazila bojzani, da bi bila volišča slabo obiskana, čeprav gre za "volitve z napako"; izmed šestere vprašanih so štiri nameniili svoj glas Bulcu, eden je dal prednost Drnovšku, en pa se volitve ne bo udeležil.

Iztok Ribnikar iz Kranja: "Naše volitve so že od nekdaj politična igra, pri katerih se odloča v forumih, navzven pa se skuša ustvariti občutek demokracije. Seveda pa so režiserji volitev zadnje čase boljše kot nekdanj. Pojavlja se več kandidatov, ustvarja se nekakšen predvolilni boj, vendar pa je že vnaprej znano, kdo je "pravi" kandidat. To so tudi razlogi, da se volitev ne bom udeležil, saj bi se počutil kot pri nakupu jugoslovanskega avtomobila, kjer je, recimo, na razpolago en tip avtomobila, lahko pa se odločaš med dvema barvama. Katerokoli barvo izbereš, se voziš z istim tipom relativno slabega in zastarelega avtomobila."

Volitve so že od nekdaj politična igra, pri katerih se odloča v forumih, navzven pa se skuša ustvariti občutek demokracije. Seveda pa so režiserji volitev zadnje čase boljše kot nekdanj. Pojavlja se več kandidatov, ustvarja se nekakšen predvolilni boj, vendar pa je že vnaprej znano, kdo je "pravi" kandidat. To so tudi razlogi, da se volitev ne bom udeležil, saj bi se počutil kot pri nakupu jugoslovanskega avtomobila, kjer je, recimo, na razpolago en tip avtomobila, lahko pa se odločaš med dvema barvama. Katerokoli barvo izbereš, se voziš z istim tipom relativno slabega in zastarelega avtomobila."

Pavle Kogovšek s Cegelnice: "Takšne volitve, kot so zdaj za člana predsedstva SFRJ, so bolj demokratične od prejšnjih. Kdaj bomo šli na volišča, ne vem natančno, sicer pa bo to zanesljivo objavljeno v časopisih. Glasoval bom za Bulca, ker se mi zdi, da ima več prakse v politiki in gospodarstvu kot Drnovšek. Ljudje bodo šli na volišča - že zato, da bodo potrdili podporo slovenski politični in gospodarski usmeritvi."

Oskar Pirih iz Cerkel: "Volitve za slovenskega člana v predsedstvu SFRJ so boljše od vseh prejšnjih volilnih postopkov, saj bodo ljudje lahko z neposrednim izjavljanjem izbirali med dvema kandidatom. Dobro je bilo tudi to, ker so se kandidati predstavili javnosti v televizijski oddaji, ki pa je bila po mojem mnenju prekratka. Glasoval bom za Bulca, ker mislim, da moraš za funkcijo člana predsedstva imeti že nekaj izkušenj iz Beograda in ker tam ne moreš voditi le slovenske politike."

Rudi Kolman iz Kranja: "O dosedanjih volilnih postopkih sem seznanjen iz sredstev javnega obveščanja. Ko sem poslušal kandidate v televizijski oddaji, je name naredil najboljši vtis Bulc, ki bo - vsaj jaz mislim tako - dobil tudi največ glasov. Bulc ima dobre zamisli predvsem o gospodarskem razvoju, pomembno pa se mi zdi tudi njegovo zavzemanje za to, da bi politiko ločili od gospodarstva."

Jožica Beke iz Kranja: "Kot poklicna rejnica otrok imam bolj malo časa za spremljanje politike. Vem, da sta zdej samo še dva kandidata za člana predsedstva. Drnovšek se je naenkrat pojavil v politiki in zato tudi bolj malo vem o njem, vendar pa se mi zdi, da je zelo v redu in da bi bil kar primeren za to funkcijo."

Anton Jereb iz Kranja: "Jaz pravim takole: na teh volitvah bo zmagal Bulc, ki je eden najbolj izkušenih slovenskih politikov in gospodarstvenikov, že v naslednjem mandatu pa bi bilo dobro, da bi bil član predsedstva Janez Drnovšek."

C. Zaplotnik, foto: F. Perdan

Pogovor tržiških komunistov

Razprtije niso nikomur pogodu

Trzič, 17. marca - Sinoči so se člani Zveze komunistov iz tržiške občine srečali s članom CK ZKJ Vinkom Hafnerjem, ki jim je govoril o aktualnih dogajanjih v Zvezi komunistov Jugoslavije. Razprava seveda ni zaobšla perečih razmer v naši družbi, o reševanju katerih nimajo enotnih pogledov niti partijska vodstva. Ugledni gost je vendarle menil, da je v organizaciji z okrog dvomilionskim članstvom še vedno dovolj moči za skupno iskanje izhoda iz družbene in politične krize.

»Vrste komunistov, tako vas kot mene, bremenijo zadnji čas razne težave, ki niso nikomur pogodu. Naš sedanji položaj izgleda, glede na razprave v raznih partijskih organih, zelo črn. Nedavne seje CK ZKJ so izraz zares globoke krize, moralne in do neke mere tudi idejne. Z njimi niti ni zadovoljna večina ljudi, saj bi želela drugače, aktivnejše komuniste in njihova vodstva,« je med drugim ocenil Vinko Hafner v uvodu pogovora v Trziču, kjer se je zbralo 26 komunistov.

V nadaljevanju je član CK ZKJ govoril o obravnavi problemov na zadnjih sejah tega telesa in ob tem postavil vprašanje o smiselnosti pranja umazanega perila pred javnostjo. Zatem je opisal priprave na 22. sejo in postopek okrog zahteve vojevodinskih komunistov za sklic izrednega partijskega kongresa. Pojasnil je tudi prizadevanja pri sestavi gradiva za kongres, ki bo po vsej verjetnosti reden, vendar predčasen, pred njim pa naj bi opravili kongrese po republikah in pokrajinah.

Vinko Hafner ni mogel mimo neprijetnih dogajanj v Jugoslaviji, zlasti na Kosovu. Zanje je menil, da so odraz predvsem gospodarske in politične krize v domovini. Obenem je ocenil, da se bodo morali komunisti ob prenovi svoje organizacije zavzemati zlasti za uredništev ekonomske reforme, saj bo izboljšanje gospodarskih razmer lahko pripomoglo k boljšemu razpoloženju ljudi. Delati bodo morali na jugoslovanski idejni in politični sintezi, sicer bi nas lahko ob nadaljevanju razprtij kdo drug prisilil k vztrajanju v izbrani skupnosti.

Na slednjo Hafnerjevo misel se je odzval Dušan Koren iz Trziča, ki je izrazil dvom v doseganje povezanosti na osnovi politike moči, obenem pa opozoril na nujno upoštevanje ekonomskih zakonitosti pri iskanju izhoda iz krize, za kar še ni dovolj razumevanja v vseh delih države. Kot je odvrnil sogovornik, si seveda velika večina želi federalno, napredno Jugoslavijo, vendar bi se ob Kosovu podobnih razmerah v več delih države lahko pojavile unitaristične sile in segle po ukrepanju z vojsko in policijo. Ker si tega nihče ne želi, si morajo komunisti prizadevati povsod za boljše delo, za ustvarjanje novih vrednosti.

Vinko Hafner se je o podobnih vprašanih pogovarjal včeraj dopoldan tudi v Kranju. Tam se je udeležil sestanka medobčinskega sveta ZZB NOV.

Več problemov je v razpravi zajel Stane Mešič, ki je postavil domnevo o manipuliranju z voljo ljudi tudi ob zadnjih dogodkih na Kosovu, opozoril na slabšanje tamkajšnjih razmer kljub izrednim ukrepom in ugotovil nujnost zavzemanja v centralnem komiteju za spravo ljudi. Obenem, ko je izrazil začudenje, da nihče ne stopi na prste Šoleviču in njemu podobnim hujskačem, se je vprašal, kaj storiti v Sloveniji, da ne bi prilivali olja na ogenj ob sedanjih napetih obdobjih. Izrekel je tudi bojazen, ali ne zapirajo in sodijo spet poštenih ljudi, pred kratkim priznanih politikov, kot se je že dogajalo v naši preteklosti.

Nekaj razpravljalcev je še razmišljalo o stroških mitingov, vsiljevanju takih prireditev in nekaterih bistvenih razlikah med njimi v različnih republikah. Enega od komunistov pa je zanimalo vnaprejšnje negativno označevanje kongresnih materialov.

S. Saje

Akumulacija gorenjskega gospodarstva vse bolj piča

Do nosu pod vodo

Kranj, 16. marca - Uspešnost gorenjskega gospodarstva vse bolj pada, kar so najprej na seji izvršilnega odbora nato pa na skupščini Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko gospodarstveniki pojasnili s kopico podatkov. Slišali pa smo oceno, da bi lani imelo rdeče številke 90 odstotkov gospodarstva, če ne bi izkoristili "pripomočkov", ki jih ponuja obračunski sistem. Potemtakem gorenjsko gospodarstvo ni le do ramen, temveč do nosu pod vodo. Nekaj podobnega pove tudi primerjava med lansko akumulacijo in izgubo gorenjskega gospodarstva, saj pozitivna razlika znaša pičlih 20 milijard dinarjev. Oceno pa lahko podkrepimo s podatki o zadolženosti, ki ob vsej neprimerljivosti in podatki zmede morda res ostaja poslednje realno merilo: gorenjsko gospodarstvo je lani za obresti plačalo trikrat več, kot je dobilo.

Žal se poročila o gospodarskih gibanjih še vedno začenjajo s podatki o obsegu industrijske proizvodnje, ki k sreči tudi pri nas ne povedo več vsega. V tem naspotju je skrito namreč oklevajoče slovo od gospodarske dogme, ki priznava količino, na kar pa vsepovsod ne prisegajo več, vse več je posamičnih primerov, ki so si za cilj namesto količine postavili kakovost. Zanje je prikazovanje količinskih podatkov zato kritično, pa vendar, zapišimo, da je bila lani na Gorenjskem industrijska proizvodnja za 4,9 odstotka manjša kot leto poprej, tedaj pa je bila 6,7 odstotka manjša kot leto poprej.

Zaloge končnih izdelkov še niso problematične

Do srede lanskega leta so bile zaloge končnih izdelkov večje kot v predhodnem polletju, nato pa so se začele zmanjševati in konec leta so bile za 5,6 odstotka nižje v primerjavi s koncem leta 1987. Zanimivo je, da so bile tudi zaloge širokopotrošnih izdelkov za 4,1 odstotka nižje. Ker se kupna moč ni okrepila, si seveda to lahko razlagamo s skrbjo, da ne bi delali na zalogo, morda - o tem podatku nimamo - pa vsaj pri blagu za široko potrošništvo tudi z ugodnejšimi prodajnimi pogoji, ki lovijo naš padajoči življenjski standard.

Gorenjsko gospodarstvo se vse bolj usmerja v izvoz

Zmanjšanje zaloga pa si lahko razlagamo tudi z vse večjo usmeritvijo gorenjskega gospodarstva v izvoz, ki tako pač odgovarja na padanje domače kupne moči in zapiranje domačega trga.

Po podatkih Narodne banke Slovenije je gorenjsko gospodarstvo lani izvozilo za 588 milijard dinarjev blaga, od tega skoraj 80 odstotkov na konvertibilno tržišče. Celotni izvoz se je povečal za 23,1 odstotka, konver-

tabilni za 23,9 odstotka, klirinški za 20,1 odstotka.

Tako je gorenjsko gospodarstvo ustvarilo približno 47,78 milijonov dolarjev presežka in 46,64 milijona dolarjev na klirinškem trgu.

Po podatkih Službe družbenega knjigovodstva pa je gorenjsko gospodarstvo lani z izvozom ustvarilo 17,8 odstotka celotnega prihodka (v Sloveniji 11 odstotkov). Vsaj blagovna menjava s tujino je torej svetla točka gospodarskih gibanj na Gorenjskem v lanskem letu.

Skromna udeležba pri razvojnem dinarju

Pri Medobčinski gospodarski zbornici so zbrali tudi podatke o udeležbi gorenjskega gospodarstva pri tako imenovanem slovenskem razvojnem dinarju. Od tod je decembra lani in januarja letos investicijska sredstva prejelo šest organizacij z Gorenjske od skupno štiridesetih v Sloveniji. Od razpoložljivih 75,5 milijarde dinarjev so gorenjske organizacije dobile 5,7 odstotka teh sredstev. Strukturni delež gorenjskega gospodarstva se suče okoli 10 odstotkov, zato lahko rečemo, da je bila udeležba v prvem paketu skromna. V naslednjem pa bo, kot vse kaže, zelo, zelo skromna, saj je za februar in marec od 53 predlaganih projektov en sam z Gorenjske, ki je že pozitivno rešen in predstavlja le 0,5 odstotka vrednosti vseh 53 projektov.

Izgube naraščajo hitreje kot v Sloveniji

Na seznamu lanskih izgubarjev je kar 39 gospodarskih organizacij, ki so "pridelale" 163 milijard dinarjev izgube. Največji gorenjski izgubar je kranjska Telematika s 61 milijardami dinarjev izgube, od tega je po zaključnem računu ostalo nepokrite za 10 milijard dinarjev. Sledi kranjski Tekstilindus s 26 milijardami, jeseniška Železar-

na s 24,5 milijarde, tržiški Peko s 13,8 milijarde, tržiški BPT s 11,5 milijarde (nepokrite ostalo 2,2 milijarde), kranjska Sava s 6,9 milijarde, kranjska Planika s 6,8 milijarde, kranjska Kibernetika s 5 milijardami, leška Veriga s 2,5 milijarde, zapaško Sukno s 1,5 milijarde, Kompasov hotel na Bledu s 1,1 milijarde, Alpetourova turistična agencija s 162 milijoni, jeseniška Izolirka s 203 milijoni, jeseniški Elim s 186 milijoni, Hranilno kreditna služba Cerklje s 112 milijoni, Jelplast iz Kamne gorice s 335 milijoni; KŽK TOK Radovljica s 624 milijoni in Planumov tozd Kobla v Bohinjski Bistrici s 264 milijoni dinarjev izgube.

Na Gorenjskem izguba raste hitreje kot v Sloveniji, saj je bila v primerjavi z letom poprej večja za 396 odstotkov, kar pomeni, da je ob 302 odstotnem porastu cen na drobno realno porasla. V slovenskih izgubah, ki so znašale po nedokončenih podatkih 726 milijard dinarjev, so imele gorenjske torej 22,4 odstotni delež, kar je seveda daleč nad 10 odstotki, kakršen je strukturni delež gorenjskega gospodarstva.

Le pičlih 20 milijard resnične akumulacije

Akumulacija gorenjskega gospodarstva je znašala 183 milijard dinarjev, če torej odštejemo izgubo, dobimo pičlih 20 milijard dinarjev resnične akumulacije. Delež gorenjske akumulacije v slovenski je 9,2 odstoten (v Sloveniji je znašala 1.930 milijard dinarjev), če upoštevamo gorenjske izgube pa je delež resnične akumulacije le 1,5 odstoten.

Podatki so zaradi nenehnih, vsakoletnih sprememb obračunskega sistema težko primerljivi, resnične slike pa ne dajejo tudi zaradi tega, ker obračunski sistem še vedno ponuja "pripomočke" za skrivanje izgube. Mnogi zato sodijo, da največ povedo podatki o zadolženosti gorenjskega gospodarstva, tudi ti pa kažejo žalostno sliko. Gorenjsko gospodarstvo je namreč za obresti plačalo 233 milijard dinarjev, 543 odstotkov več kot leto poprej, v obrestih, ki jih je plačalo slovensko gospodarstvo, pa so imela gorenjska tovrstna plačila 13,5 odstotni delež. Z obrestmi pa je gorenjsko gospodarstvo zaslužilo le 78,9 milijarde dinarjev, le 307 odstotkov več kot leto poprej, kar je imelo v slovenskih prihodkih od obresti 9,9 odstotni delež. Gorenjsko gospodarstvo je torej znatno bolj zadolženo kot slovensko.

M. Volčjak

Zavist

Vse bolj nas prežema duhamoreča zavist, ki presoja takole: saj res težko živim, toda ti ne boš živel bolje.

Kolikor bolj so časi težki, toliko bolj pri nas duhamoreča zavist sprotno razpreda mreže in vanje lovi žrtve, ki se komajda ali pa sploh ne zavedajo, da so padle na limanice. Še več. Kriče, kako imajo le oni prav, terjajo pravičnost in enakost za vse, enakost seveda, ki je vulgarna do obisti, saj ne terjajo več le enakosti želodcev, temveč celo enakost pameti.

Roko na srce, primerov nam ni potrebno iskati le v primerjavi makedonskih in slovenskih plač, temveč jih je obilo tudi na domačem dvorišču. Nekaj jih je na zadnji seji izvršilnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko natresel Anton Gros, direktor kranjske Planike, ki že nekaj časa vztrajno ponavlja, da je monopol nad delovnim mestom že popolnoma ugonobil tekmovalni duh, sicer tako lasten ljudem in drugod po svetu tako cenjen in koristen. Pomislite, je dejal na četrtkovi seji, kaj bi se zgodilo, če bi v Planiki zaposlili konstruktorja in mu dali 2 tisoč mark plače na mesec. Ljudje bi ga požrli od zavisti, vendar pa bi se tovarni zelo splačalo takšnega človeka dobro plačati. Še bolj zanimiv je primer, kako so z anketo vseh 145 šefov v tovarni vprašali, ali so zaradi posebnega izvoznega posla pripravljene delati tudi popoldne, le 21 pa jih je odgovorilo z da, vsi ostali nimajo časa ali pa se jim ne ljubi. Kako žive s tovarno in kaj jim pomeni popoldne (delovno in nedelovno) je torej več kot jasno.

Takšnih primerov bi seveda lahko napisali še veliko, vsepovsod jih je dosti, najdete mi le eno delovno sredino, kjer zavisti ne poznajo, kjer tekmovalnega duha ne ugonablja duhamoreča zavist, pa vam bom rekla, da nimam prav. Seveda pa mora biti vaš razmislek pošten, neobremenjen, to pa priznajte, je zelo težko. Kajti deset, dvajset, trideset, štirideset let nas je ta sistem učil, kako smo v socializmu vsi enaki, dokler ni svetla ideja postala dogma, s pomočjo katere danes lačne in opeharjene množice zahtevajo enakost pameti in misli, ne več le želodcev.

Saj res, kako že pravi znani slovenski ekonomist dr. Jože Menčinger, ko govori o paradoksu izkoriščanja - v kapitalizmu izkoriščan delavec je na boljšem.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Iskrin center za elektrooptiko

V Ljubljani je v petek, 17. marca, Iskra slovesno odprla tretjo fazo Centra za elektrooptiko, katerega začetki segajo v leto 1963, v zadnjih treh letih pa so na 27 tisoč površinskih metrih pokritih površin v Stegnah kompleksno zaokrožili razvojno-raziskovalno in tehnološko-produkcijsko dejavnost Iskre CEO.

V Iskri so se z lasersko tehniko začeli ukvarjati leta 1963 v okviru Zavoda za avtomatizacijo, leto kasneje so ustanovili poseben laboratorij, prvi izvozni uspehi v sodelovanju s firmo LM Ericsson pa so omogočili gradnjo posebnega centra, ki je bil zgrajen leta 1979 v Stegnah, programu laserskih daljinometrov pa se je tedaj pridružilo razvojno-raziskovalno delo na programu optičnih komunikacij. Leta 1983 so z izgradnjo 5 tisoč površinskih metrov dodatnih prostorov zaključili drugo fazo izgradnje centra, uvedli pa so nove programe v smeri sistemov za krmiljenje, trdnih in plinskih laserjev in termovizije, zagon proizvodnje optičnih vlaken pa je dopolnil še razvoj elektronike za prenos informacij. S tretjo fazo izgradnje pa so pokrite površine zaokrožili na 27 tisoč površinskih metrih, proizvodnja optičnega vodnika bo moč podvojiti od zmogljivosti 25 tisoč kilometrov na leto, dane pa so možnosti za proizvodnjo infrardečih optičnih komponent, montažo v klimatskih pogojih superčistoče, razširili pa bodo lahko razvojno raziskovalno dejavnost. Tretja faza izgradnje centra je veljala dobrih 23 milijard dinarjev, polovico sredstev je prispevala Iskra.

Znatno del novih 14 tisoč površinskih metrov prostorov je namenjen proizvodnji optičnih vlaken, katerih uporaba v javnem informacijskem omrežju skokovito raste in letna proizvodnja optičnih vlaken v svetu merijo v milijonih kilometrih. Lani je vrednost trg optičnih vlaken v ZDA preselila milijardo dolarjev, v Evropi je znašal blizu 900 milijonov in na Japonskem 800 milijonov dolarjev. V Sloveniji sta Iskra in PTT že začeli sisteme optičnih zvez, prvi od decembra 1987 obratuje na relaciji Ljubljana - Škofljica, v pripravi pa jih je nekaj, med njimi tudi za PTT Kranj. Poleg telefonije se optična vlakna uspešno uveljavljajo na področju prenosa TV signalov in v prenosu podatkov, zlasti za povezavo računalniških enot. Iskra je lani montirala 300 takih zvez, letos jih bo 1.000.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Žrebanje inovatorjev

V begunjskem Elanu na različne načine spodbujajo inovativno dejavnost, ki je vse bolj množična, saj je lani 112 inovatorjev prijavilo 262 inovacij, kar je 13-krat več kot leto poprej. Od teh je bilo sprejetih 80 inovacij, v postopku pa jih je še 42. Za 22 inovacij so lani izplačali prek 5 milijonov dinarjev, čista gospodarska korist pa je znašala 61 milijonov dinarjev, odškodnine so imele tako v prihranku 8,36 odstotni delež. Na Zveznem zavodu za patente pa so prijavi tudi en izum in pet modelov izdelkov. Zanimiva oblika spodbujanja inovativnosti je tudi žrebanje, pri katerem pridejo v poštev vsi inovatorji, ki so prijavi vsaj eno inovacijo. Tako so januarja izžrebali tri in jih nagradili s praktičnimi darili (čoln, letvenik, smuč). Seveda je to le dodatna spodbuda, saj so bistvenega pomena odškodnine, s katero bodo letos bolj sledili inflaciji, saj bodo pri izračunih prihranka upoštevali zadnje dejanske cene.

Prvi plahi korak na tuje

Kranjska trgovska organizacija Merkur se je pred leti začela ukvarjati tudi z zunanjetrgovinsko dejavnostjo, ki je vse bolj uspešna, pred kratkim pa so napravili tudi prvi plahi korak na tuje. Navezali so stike z Alpetourovim predstavištvom v Pliberku na Koroškem, kjer se poslej družno ukvarjajo s prevozništvom in špedicijo ter s komercialo oziroma s trgovanjem. Merkurju pa je uspešno pridobiti tudi dodatno registracijo za opravljanje maloobmejnega prometa z Italijo, kar bo glede na leto 1992 toliko bolj pomembno, saj je Italija članica EGS.

Borut Gros, vodja živinoreje v KŽK-jevem tozdu Kmetijstvo:

Lani 6710 litrov na kravo, letos 7050

Kranj, 17. februarja - "V polemikah, ki so se zadnje čase začele o kmetijstvu, je pogosto slišati veliko očitkov o družbenih posestvih. Verjame, da je obstoj nekaterih družbenih posestev v Sloveniji vprašljiv, vendar kritika v tem primeru ne more biti splošna in "na počez". Za KŽK-jeve lahko rečem, da njihov obstoj opravičujejo rezultati," je dejal Borut Gros, vodja živinoreje v KŽK-jevem tozdu Kmetijstvo.

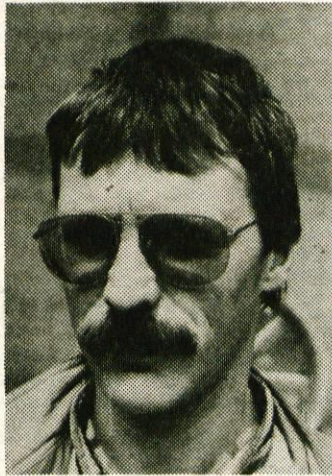
In kakšni so ti rezultati?

"Povprečna mlečnost na naših farmah, v Cerkljah, na Sorškem polju in v Hrastjah, je bila lani 6710 litrov na kravo, kar je 16 litrov več kot predlani in 56 litrov manj kot leta 1986. Poraba krmil je bila lani 15 dekagramov na liter mleka in je bila enaka predlani, leto prej pa je bila za šest dekagramov večja. Letos načrtujemo, da bomo od vsake krave namolžli 7050 litrov mleka in da bo tudi skupna količina odanega mleka za pet odstotka večja kot lani, ko smo ga oddali v mlekarino nekaj več kot 3,7 milijona litrov. Ker nameravamo še zmanjšati delež kupljene krme v obroku, bo takšno na viden

majhno povečanje ob že zdaj visoki mlečnosti dejansko zelo veliko."

Je takšno načrtovanje sploh realno?

"Naš cilj niso litri za vsako ceno, temveč tudi ekonomičnost. Večjo mlečnost utemeljujemo predvsem s štirimi ukrepi. Prvič - kravam bomo v času od enega tedna pred telitvijo do poldrugega meseca po telitvi dajali pripravke za preprečevanje ketoze. Če je lani vsaka druga krava imela po telitvi to bolezen splovil, jo ima letos; ko smo jim začeli dajati "zdravilo", le vsaka deseta. Drugič - z uporabo boljšega semena bomo odpravili nekatere slabe lastnosti, tretjič -

razmišljamo o tem, da bi začeli silirati žita, in četrtič - pri koope-rantih bomo še postrili merila za rejo plemenske živine."

C. Zaplotnik

Gospodarski načrt jeseniške Železarne

V Železarno prihaja tuj kapital

Jesenice, 20. marca - Na seji delavskega sveta jeseniške Železarne so spregovorili o lanskih rezultatih gospodarjenja in o dokaj smelih načrtih za letos. Načrtujejo za 10 odstotkov manjši izvoz in večjo proizvodnjo kvalitetnih jekel. Helmold vlaga v Železarno kvaliteta in skoraj nepovratna sredstva.

V Železarni so lani proizvedli veliko več kvalitetnih jekel in pomembno povečali izvoz, vendar so zaradi razlik v cenah surovin in prodajnih cenah jekel, zaradi visokih stroškov proizvodnje, velikega uvoza in visokih obresti sklenili poslovno leto z izgubo v vrednosti 24.552 milijonov dinarjev. O tem in o gospodarskem načrtu za letos so se temeljito pogovorili tudi na petkovi seji delavskega sveta v železarni.

Predsednik poslovodnega odbora inž. Boris Bregant je ob analizi lanskega gospodarjenja dejal, da so kljub temu v Železarni napravili vidne premike, saj jim je uspelo za 4,4 odstotke povečati skupno proizvodnjo, povsem uvesti tehnološko prenovno, več prodati in napraviti več storitev. Sanacijski program se uresničuje. Cene jekel pa so v primerjavi s cenami surovin in energije še vedno takšne, da je nesmotrno, da bi še povečevali proizvodnjo. Fizični in vrednostni obseg izvoza ter pokriva-nje uvoza z izvozom je v Železarni tako visoko, da so kot delovna organi-

zacija povsod hvaljeni, a kaj, je dejal Boris Bregant, ko si 30 odstotkov vrednosti prodanega blaga na zahodno tržišče lahko privoščijo le naj-boljši. V izvoz so jih silile devize, zato so izvažali tudi tiste proizvode, ki bi jih lahko bolje prodali doma.

Boris Pesjak je obrazložil gospodarski načrt za letos. Po njem povečujajo proizvodnjo za 6 odstotkov, a predvidevajo, da bodo za 10 odstotkov manj izvozili kot lani, vendar vrednostno s tem izvoz ne bi upadal. Zaradi kvalitetnejše strukture proizvodov načrtujejo realno rast cen jekel. Načrt za letos je ambiciozen in smel, saj so trdno odločeni, da morajo priti iz dveletne hude gospodarske krize in težav. Stroški, ki so jih planirali, ostajajo celo na lanskem ravni. V Železarni so zadnji dve leti malo investirali, načrtujejo pa, da bodo v letu 1990 morali nameniti za naložbe veliko več denarja.

Boris Pesjak je dejal, da Železarna med tujimi partnerji uživa velik ugled, saj je ena redkih delovnih organizacij, v katero so inozemski partnerji pripravljene vložiti svoj kapital. Letos prihaja firma Helmold, ki bo v železarsko proizvodnjo vložila kvaliteta in skoraj nepovratna sredstva, kar pomeni, da zahodnonemški partner zaupa železarjem, saj trajno vlaga v razvoj pomembne devize.

D. Sedej

ureja MARIJA VOLČJAK

Novinarski večer Gorenjskega glasa na Lancovem

Šli smo se veseli časopis in čestitali

Lancovo, 18. marca - Vse je bilo nekako tako, kot smo si zamislili, napovedali. Morda jo je komu malce zagodlo slabo vreme, nam iz Gorenjskega glasa pa na začetku »tiskarski škrt«, ko smo čakali direktorja in glavnega urednika Štefana Žargija. Pa smo potem v skrajnih urah vseeno skozi narodne viže, zanimive pogovore, petje in prisrčne kulturne nastoje s kančki humorja prišli še do zadnje strani, ko smo s podelitvijo priznanj Gorenjskega glasa za dosežene uspehe v letu 1988 krajevnima skupnostima Kamna gorica in Lancovo podelili zaslužena priznanja. Zašpilili pa smo sobotno prireditev v polni dvorani Doma na Lancovem še s številnimi izžrebanimi nagradami.

Kot pravi amaterji smo se vsi skupaj lotili pogovorov po uvodnih taktih ansambla Blejski sekstet. Vendar smo tremo kmalu premagali. Gabrijel Pesjak, ki je tokrat moral biti v dvorani (ne pa z avionom v zraku), je vse do konca prelistaval časopis v živo in nas nastopajoče in sogovornike povezoval.

Janez Cengle, predsednik sveta krajevne skupnosti Kamna gorica in Vinko Fister, predsednik sveta krajevne skupnosti Lancovo, sta mi, potem ko je bilo že vse končano, zaupala, da takšne nastopanje pred polno dvorano, kjer te poslušajo župan, predsednik izvršnega sveta, direktorji različnih organizacij in gostje ter seveda vsi domačini, res ni mačji kašelj.

Janez Cengle: »Skupaj s krajevno skupnostjo Lancovo smo lani poslovilne vežice postavili. Čistili in urejali smo tudi okolje in rake, aktivne pa so bile tudi naše komi-

Gabrijel Pesjak, ki je povezoval program celotne prireditve: »Bliska se, bliska... To Franc Perdan ves čas pritiska...«

Z Janezom Cengletom iz KS Kamna gorica...

...in Vinkom Fistrom z Lancovega se je pogovarjal Andrej Žalar

Predstavnika pokrovitelja - Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske - sta svetovale, naj se v dolini dogovarjajo, kje bi radi podružnico banke...

Žrebanje je vodil novinar Vine Bešter, žrebala pa je prisrčna (v programu) Mojca Koselj... V soboto so bile nagrade vredne okrog 750 milijonov, danes so menda že več kot stari milijardo...

sije, predvsem socialna. Letos dela ne bo nič manj. Vežice morajo biti zgrajene, pa tudi vse ostalo, predvsem čistoča, okolje... Čaka pa nas še ostali del referendumskega programa...

Vinko Fister: »Lani smo zares temeljito obnovili dom. Vsem, ki so nam pomagali, še enkrat hvala. Pa tudi na cestah smo nadaljevali tradicijo urejanja. Te nas čakajo tudi letos; med njimi je tudi most. Pa igršče bi radi in gasilski dom. Mislim, da bodo krajanji tako sodelovali, kot so doslej. Vso pohvalo pa tudi našemu tajniku Zdrav-

ku Štefelinu, ki ga danes žal ni tukaj...

Po tem pa so se pogovori novinarjev prepletali z nastopi ansambla, pevcev Stane Žagar iz Kroppe, s šaljivimi in resnimi nastopi članov kulturno prosvetnega društva Lancovo... vse dokler nismo nazadnje podelili priznanj. Pogovarjali smo se tudi s podpredsednikom poslovnega odbora Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Slavkom Erzarjem in vodjo enote v Radovljici Stanetom Košnikom; tudi o tem, zakaj dinar tako hitro in visoko leze. Z izžrebanjem prek 30 nagrad pa je po tem Vine Bešter s pomočjo male Mojce Koselj naredil tako rekotno še piko na prireditvi.

To je bil Novinarski večer, ki se ga bomo z veseljem spominjali. In prav zato: Ni bil zadnji!

A. Žalar

Priznanja Gorenjskega glasa krajevnima skupnostima Kamna gorica in Lancovo za uspehe v letu 1988 sta podelila odgovorna urednica Leopoldina Bogataj in urednik strani Gorenjski kraji in ljudje Andrej Žalar: predsedniku skupščine Kamna Gorica Andreju Potočniku in predsedniku skupščine Lancovo Janezu Kunčiču...

Lepa prodajalna na Lancovem

Lancovo, 18. marca - Gost novinarskega večera je bil tudi Miha Rezar, direktor trgovskega podjetja Špecerija Bled, ki ima na Lancovem prodajalno. Ogledala sem si jo ob svojem prihodu in moram reči, da je res lepo urejena, kakor je v celoti lepo obnovljen krajevni dom, ki je še pred leti kazal betežen obraz. Krajanji in Špecerija so našli rešitev, ki koristi prinaša obema, Špecerija je namreč postala lastnik prostora in bila s tem pripravljena vlagati vanj, krajanji pa boljše trgovino. Miha Rezar je na novinarskem večeru odgovoril na nekaj vprašanj.

"Trgovci ste dolga leta tarnali, kako slabo vam gre, zdaj pa ste utihnil. Ali to pomeni, da ste obupali ali pa vam gre tako dobro?"

"Ne eno, ne drugo, res so se za nas razmere nekoliko izboljšale, toda strahotno nas mučijo stroški."

"Špecerija je pri vrhu lestvice poslovne uspešnosti gorenjskih trgovcev, v čem je skrivnost vašega uspeha?"

"Skrivnosti ni. Uspeh dosegamo samo s prizadevnim delom celotnega kolektiva."

"Ne bom vas spraševala, kako so ljudje zadovoljni s prodajalno na Lancovem, saj to sami najbolje vedo, sprašujem vas, kako ste vi zadovoljni z njo?"

"Zadovoljni smo s prometom, želimo pa si, da bi krajanji to trgovino vzelo za svojo, jo vzljubili in prinesli vanjo še več denarja."

"Če ga bodo imeli?"

"Špeceriji naj ga namenijo."

"Kakšni so vaši načrti, nameravate odpreti kakšno novo prodajalno?"

"V tem srednjeročju smo zgradili trgovino v Zapužah, v Zasipu, obnovili smo jo na Lancovem, v zaključni fazi je v Ljubnem, gradimo trgovino v trgovskem centru na Bledu. Eno leto pa bomo morali žrtvovati obnovi trgovin, ki že dolgo obratujejo."

"Po sprejetju nove sistemske zakonodaje se

počasi poraja podjetniški duh, vse več je zasebnih prodajal, kako gledate nanje?"

"Razvoj gre pač naprej, spocetka bodo to predvsem manjše prodajalne, družbene pa se bodo bolj usmerile večje samopostrežne prodajalne, markete in blagovnice. Tudi drugod po svetu je tako."

M. Volčjak

Radi bi sodobnejšo prodajalno

Lancovo, 18. marca - Pogovoru z direktorjem blejske Špecerije je takoj sledil pogovor z Gabrijelom Mežanom, direktorjem blejskega tozda kranjskih Živil. Na tokratnem novinarskem večeru na Lancovem sta bila torej s področja gospodarstva gosta direktorja dveh trgovskih podjetij z Bleda.

"Tov. Mežan, ker ste na vrsti za vašim konkurentom, pogojno rečeno seveda, vas najprej sprašujem, kakšni so odnosi med blejskimi Živili in Špecerij?"

"Primerni. Na vsak način pa imajo kupci zaradi konkurence možnost izbiranja, to prednost pa seveda izkoriščajo tako kupci kot prodajalci."

"Kakšni pa so vaši razvojni načrti, kaj bo novega?"

"Iz gradnje blejskega trgovskega centra smo sicer izpadli, vendar pa bomo na začetku maja odprli novo samopostrežno prodajalno na Mlinem na Bledu, kjer bomo tako odpravili problem, ki dolgo ni bil rešen."

"Kaj pa Kamna gorica, ljudi v dvorani to prav gotovo najbolj zanima?"

"Tamkajšnja prodajalna je bila že dvakrat obnovljena, prvič leta 1973, drugič pa pred tremi leti, ko smo pridobili nekaj prodajnega prostora. Žal pa je zgradba stara in v njej se kaj več ni dalo narediti. Lahko rečemo, da prodajalna trenutno zadošča potrebam krajanov, seveda pa si žele so-

dobnejšo, še lepše urejeno prodajalno. Zato bomo gledali tudi nanjo, čeprav je bila že dvakrat obnovljena, saj je na spisku ne najbolj lepih prodajal."

"Da vas ne bo prehitel kakšen zasebni prodajalec, kako pa vi gledate na zasebne prodajalne, ki jih je vse več?"

"V radovljiški občini trgovska konkurenca obstaja že sedaj, zasebnih prodajal pa bo verjetno dosti, saj že slišimo, koliko jih bodo odprli. Zaradi tega se bo izboljšal odnos prodajalcev do kupecv, tudi tistih, ki so že zdaj v prodajalnah, ustrežljivost bo vsekakor večja, kupci pa bodo imeli večjo možnost izbire. Pri tej stvari pa je problematično to, da nimamo enakih pogojev gospodarjenja, enakih obveznosti, v družbenem sektorju jih moramo do pike izpolnjevati, zasebniki pa jih včasih tudi obidejo, to pa se jim nato seveda nekje pozna, tam pa nato izvirava hvala."

"To imate prav, obveznosti res niso enake, vsaj na začetku ne, pričakovati pa je moč, da bodo zasebne prodajalne bolj obdavčene, ko jih bo več,

gleda na našo davčno prakso tako lahko sklepamo?"

"Nimam kaj dodati. Rad bi se zahvalil krajanom za povabilo, rekel, naj nam pri nakupih ostanejo zvesti, saj bodo nam s tem pomagali in upravičili sodobnejšo prodajalno v Kamni gorici."

M. Volčjak

Pužmanov ata je prava korenina

94-letni Janez Urh je najstarejši vaščan Lancovega, še vedno trdnega zdravja in hudomušen.

Najstarejši vaščan Lancovega je 94-letni Janez Urh, Pužmanov ata, ki se je na Lancovo preselil iz Poljanske doline, iz Zapreval. Janez je izredno prijeten mož, še vedno trdnega zdravja, hudomušen in poln dovptipov.

Pužmanov ata je vse svoje življenje trdo delal; že kot mlad fantič, komaj šest let star, je pasel po Starem vrhu, kjer so imeli zemljo. Potem je moral s trebuhom za kruhom, ko pa je odrasel, se je odločil, da začne na svoje. Kupil je domačijo na Lancovem, si ustvaril družino in pridno kmetoval. Danes prijazen Pužmanov ata, ki je zares užival na našem skupnem večeru v dvorani na Lan-

covem, pravi, da recepta za dolgo življenje pač ni. Priden moraš biti in se ne vdajati razvadam. Sam nikoli ni kadil. Pravi, da je samo enkrat poskusil, ko je bil še čisto majhen: potegnil je iz očetove fajfe, pa mu je bilo tako slabo, da se tobaka ni več nikoli polotil. Mladim le svetuje, da bi bolj ubogali in da ne bi bili tako svojeglavi.

Pužmanov ata, ki ga včasih le malo daje revma, a se, kot pravi, »takoj presiri«, preživlja dneve ob svoji kravici, naseka malo drv, malo poleži, pa je dan naokoli. Sosedje ga imajo radi in ga tudi večkrat obiščejo.

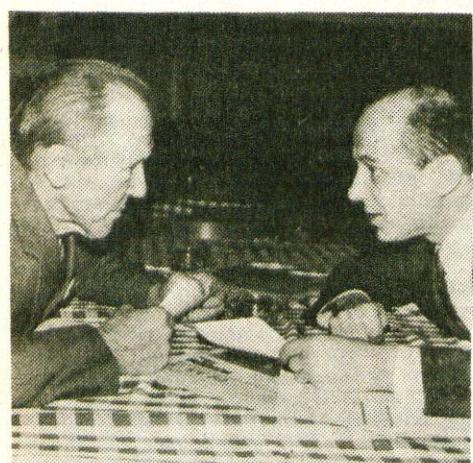
Še veliko zdravja, Pužmanov ata! D. S.

Za vesel začetek in za dober konec, med programom pa za to, da se pogovori ne bi preveč vlekli, je skrbel ansambel Blejski sekstet s pevko Martino. Pa ne le to. Njihov nastop je bil potem še precej časa po prireditvi nagrada prebivalcem oziroma krajevnima skupnostima Kamna gorica in Lancovo, da so se lahko vrteli pozno v noč...

Program so v kulturnem delu (slika levo zgoraj) s skečema popestrili člani kulturno prosvetnega društva Lancovo, (slika desno zgoraj) flavtistka Katarina Rožič, (slika levo spodaj) kitaristki Nataša Podobnik in Anica Simnic in (slika desno spodaj) seveda mala Mojca Koselj, ki je nazadnje še izžrebala srečne dobitnike nagrad...

Ko smo se pripravljali na sobotni Novinarski večer na Lancovem, smo sklenili, da moramo med programom poskrbeti tudi za to, da obiskovalci ne bodo ves čas resni...; saj se bodo sicer nazadnje še zjokali... No, pa jim ni bilo treba jokati, vsaj zaradi žalosti ne... Za to sta tam nekje na sredini programa poskrbela za trenutek tudi Franc Šolar in Andrej Žalar...

Nagrade so prispevali

Poleg glavnega pokrovitelja - Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske - so s sponzoriranjem oziroma z nagradami prireditve popestrili: Iskra Lipnica, Plamen Kropa, UKO Kropa, Živila Kranj, Koplast Cengle, Rajko Šolar - Umetno kovaštvo Kamna gorica, Elan Begunje, Sukno Zapuže, Almira Radovljica, Murka Lesce, Vezanine Bled, Iskra Otoče, Veriga Lesce, Kemična tovarna Podnart, LIP Bled, Gozdno gospodarstvo Bled-TOK Radovljica, Knjigovoznica Radovljica, Špecerija Bled, ALC Lesce, Surovina Kranj, PTT Kranj, Janez Pretnar Radovljica in seveda tudi Gorenjski glas.

Sproščujoč in hkrati umetniško kakovosten je bil tudi nastop moškega pevskega zbora Stane Žagar iz Kroppe. Naj se jim zato še enkrat zahvalimo za zares lepo pesem...

ureja ANDREJ ŽALAR

Ni težko biti župan

S predsednikom radovljiške občinske skupščine se je pogovarjala odgovorna urednica Gorenjskega glasa Leopoldina Bogataj.

»Če bi bili vi urednik Gorenjskega glasa, o čem bi pisali, katerim stvarim iz radovljiške občine bi dali največ poudarka?«

»O čem bi jaz pisal? Moram reči, da nisem kakšen poseben pisec, vendar bi pisal, da je to občina pridnih in podjetnih ljudi, kar smo danes večkrat slišali, in podjetnost je vrlina, ki vleče te ljudi naprej in daje takšne rezultate, ki smo jim priča današnji večer. Pisal bi o gospodarstvu, ki prav na račun te podjetnosti uspešno deluje in daje materialno podlago tudi za vse drugo, mogoče le v zdravstvu malo bolj škriplje, v telesni kulturi smo slišali, da si morajo bolj sami pomagati. Skratka, pisal bi o bolj vseh, prijetnih stvareh, ki se v naši občini dogajajo.«

»Kaj bi lahko za ljudi iz Lipniške doline še posebej povedali?«

Vse, kar velja za ljudi iz drugih krajevnih skupnosti, velja tudi za ta del naše občine. Tu so dobri, pridni ljudje, in da se v krajevnih skupnostih ljudje dogovorijo in uresničijo vse tisto, kar jim zboljšuje življenje, kar jim prinaša večjo kakovost življenja. Kaj posebnega jim obljubiti ne morem. Poznam njihove probleme, s katerimi se srečujemo že vrsto let, in mislim, da se postopoma tudi rešujejo.

Ali je danes težko biti župan?

V tej občini ni težko biti župan. Ravno prej, ko sem se pripravljval na tole, sem razmišljal, da sem lahko kar ponosen, da sem

predsednik skupščine take občine, kot je Radovljica,« je rekel predsednik skupščine Radovljica inž. Marko Bezjak.

»Hvala in veliko sreče.«

Znajo ceniti naše delo

Ime Alpdom (strokovna služba radovljiške stanovanjske skupnosti) je bilo na novinarskem večeru večkrat omenjeno, največkrat v povezavi z obnovo trgovine in celotnega doma. Kakšna je bila pri tem vloga Alpdoma?

»Dobro sodelovanje stanovanjske skupnosti in njene strokovne službe, krajevne skupnosti Lancovo in trgovskega podjetja Špecerija Bled je prispevalo k rešitvi problema, ki je bil v kraju že nekaj časa pereč. Rezultat je znan: v domu na Lancovem je zdaj sodobna samopostrežna trgovina, v njem sta dve stanovanji, dom pa je tudi sicer lepše in bolje urejen. V kraju so našo skupno zamisel lepo sprejeli in jo tudi dobro ocenili - lahko rečem, da boljše kot v nekaterih okoljih,« je rekel direktor Alpdoma Jože Kapus.

Na podoben način obnavljate družbene domove in gradite (skupaj s trgovskimi organizacijami) poslovno-stanovanjske stavbe tudi drugod v Lipniški dolini in v radovljiški občini. Kje, na primer?

»V Podnartu smo zgradili stavbo, v kateri je devetnajst stanovanj, gostinski lokal in sodobna samopostrežna trgovina. V Ljubnem že »nastaja« trgovina in osem stanovanj, na Mlinem gradita stanovanjska skupnost in blejski tozd Živil stavbo, v kateri bodo samopostrežna trgovina in štiri stanovanja.«

Ne le na Lancovem, tudi drugod v Lip-

Brez gasilcev ne gre

Lancovo, 18. marca - Vsaka malo večja slovenska vas ima vsaj eno dejavno organizacijo, gasilsko društvo. Tudi v krajevnih skupnostih Kamna gorica in Lancovo ne morejo brez gasilcev. V obeh krajih opravljajo iste naloge, a so vendar razlike med obema društvoma. Več o tem predsednika GD Kamna gorica Jože Pogačnik in GD Lancovo Franc Markelj!

Tovariš Pogačnik, kako stara je tradicija gasilstva v vašem kraju in koliko članov jo nadaljuje danes?

»Naše društvo je bilo ustanovljeno 9. januarja 1899. Njegov prvi poveljnik je bil Ferdinand Udir, sedanjí poveljnik pa je Beno Udir. V društvu imamo 107 članov, kar dokazuje priljubljenost gasilstva.«

S katerimi dosežki pričakujete letošnji visoki jubilej društva?

»Odlučili smo se, da 90-letnico društva delovno proslavimo. V ponos nam je nov gasilski avto, ki smo ga kupili s pomočjo krajanov, delovnih organizacij in drugih. Že v preteklosti smo veliko postorili v domu, letos pa nameravamo obnoviti spodnje prostore v njem, če bo denar.«

Ali bo ob tem tudi kakšen vesel dogodek?

»Seveda, 2. julija bo proslava s paradom gasilskih enot iz vse občine. Takrat bo krst novega vozila, po svečanosti pa veselica, na katero že sedaj vabim čimveč obiskovalcev!«

Franc Markelj, vi ste prvi predsednik GD Lancovo. Kdaj ste pri vas začeli razmišljati o ustanovitvi društva?

»Tak namen je bil v tem kraju že 1955. leta, a ni bilo denarja za gasilsko opremo. Leta 1979 je 7-članski odbor najprej poiskal primerno lokacijo za orodišče, leto pozneje

niški dolini je bilo v zadnjem času precej narejenega.

»Na Stočju v Kropi je bilo zgrajenih devetnajst novih stanovanj in urejena dostopna pot do bloka. Na Lancovem smo organizirali komunalno opremljanje zemljišča, na katerem je bilo v zadnjih nekaj letih s pomočjo stanovanjske zadruge zgrajenih štiri deset stanovanjskih hiš. V Kamni gorici je Alpdom strokovno pomagal pri gradnji mrljiških vežic, sodelovali pa smo tudi pri obnavljanju nekaterih družbenih domov.«

Čeprav so zdaj za stanovanjsko in tudi za ostalo gospodarstvo težki časi, pa gorenjska trma in zagnanost krajanov skupaj s strokovnim načinom reševanja problemov dajejo dobre rezultate. Vsaj v Lipniški dolini! Kaj načrtujete na tem koncu v prihodnosti?

»Ker ni denarja, moramo biti realni. Najprej bomo pripravili strokovne osnove za obnovo zadržnega doma na Srednji Dobravi, v katerem je tudi trgovina.«

C. Zaplotnik

pa je zbral 19 kandidatov, ki so končali tečaj za izprašane gasilce. Ti člani so osnovali gasilsko enoto pri radovljiškem gasilskem društvu. Leta 1982 smo ob krajevnem prazniku ustanovili samostojno društvo, v katerem je danes 59 članov.«

Katere naloge si je zastavilo vaše članstvo?

»Za letos načrtujemo začetek adaptacije prostorov za gasilski dom. V prihodnosti bo treba misliti na svoj orodni avto. Obenem bo treba skrbeti za širjenje članstva in gasilske dejavnosti.«

S. Saje

učence. In smo dobili moše, ki so nam v ponos: dr. Lovro Toman, dr. Lovro Pogačnik in Matevž Langus.

Bili pa so tudi moše, ki so veliko naredili, a so njihova imena odšla v pozabo. Bilo je bogato kulturno življenje, prirejali so igre, imeli pevski zbor, odkupili so razpadajoči dom, nekaj let je zelo uspešno igral tamburaški orkester...«

D. Sedej

Pisateljski prostor Polone Škrinjar

Lancovo - Predstavljati pisateljico njenemu domačemu občinstvu je pač nenavadno. Pa ne le zaradi knjig, v katerih opisuje prav ta gorenjski svet in ljudi v njem, pač pa tudi zato, ker Škrinjarjevo po njenih knjigah ljudje v tem koncu dobro poznajo; pa ne le po knjigah.

Polona Škrinjarjeva, preden se je resno lotila tudi pisateljstva, je nemalo ur posvetila tudi igranju na domačem odru na Lancovem, tudi režiji, celo nekaj iger je napisala za domačo igralsko skupino. Nekateri se bomo morda še spomnili Pustega gradu, Partizana Zaglobe, Karlince, oh, Karlince, Hiše na samoti, s katerimi so za-

igrali tudi na drugih gorenjskih odrih.

Ni ravno veliko pisatelj, ki bi jim uspevalo vsako leto izdati po eno knjigo. Polona Škrinjar pa, potem ko je s Pavlo, svojo prvo knjigo, tako uspešno stopila v slovenski knjižni prostor, neutrudno piše in se pojavlja z novimi in novimi knjigami.

»Res, v jeseni bo pri Prešernovi družbi izšla nova, osma knjiga, z naslovom Čas za roparice. Tudi v tej knjigi se držim okvira, v katerem so nastajale vse dosedanje - ukvarjam se predvsem s težavami malega človeka, ki se bori za svoj prostor pod soncem. To življenje, kmetiško in delavsko, najbolj poznam, saj ga živim, to je vedno tudi tema moje- ga pisanja.«

Največja vrednost njenega pisanja je poleg tankočutnega povezo- vanja človeških tegob, želja in iskanj, prav v slikanju sedanjega časa, ki ga žive protagonisti njenih knjig; so zato njene knjige svojstven od- sev življenja in časa, dokaj redek v sedanji slovenski književnosti.

Toda Škrinjarjeva ne bi bila taka, kot je, če ne bi imela v pisal- nem stroju že nove knjige.

»Vračam se k domači povesti. Sprva je kazalo, da bo to nekakšna poetična zgodba, pa se je zdaj izkazalo, da nastaja nekaj podobnega, kot so druge moje knjige. Motivika pa bo seveda drugačna.« Najbrž ne gre dvomiti, da bo tudi knjiga, ki nastaja, zanimiva, pisana v svojskem pisateljičnem stilu, polnem neke trpkosti in obenem prepričanja, da je treba začeti poti nadaljevati.

Lea Mencinger

Janez Šmitek, ki je s pripovedjo posegel v preteklost obeh krajev oziroma krajev v obeh krajevnih skupnostih, se je sicer na začetku nastopa opravičil zaradi pičlo odmerjenega časa. Vendar pa je zaradi zanimive pripo- vedvi in nazadnje še z nasvetom, njegov nastop kar prehitro mi- nil. Janez Cengle je na primer med njegovim nastopom prese- nečen ugovoril, da je Cengletov rod tukaj doma že okrog 400 let...

Tudi različnih presene- čenj na prireditvi ni manjkalo. Največje pre- senenje so bile seveda nagrade, ki smo jih žre- bali in podelili na kon- cu. Vsem, ki so se na ta način pridružili slove- sni prireditvi priznanj Kamni Gorici in Lanc- ovu, še enkrat najlepša hvala. Presenetili pa so nas tudi domačini, ki so nam izročili spominsko darilo...

Vlečnica je kamnogoriški ponos

Šele zadnji dve zimi, ko se vlečnica na Brezovici zaradi pomanjka- nja snega ni vrtela, ko Kamnogoričanom in okoličanom nekaj manjka, vedo, kako je ta, s trudom zgrajena naprava za kraj po- membna.

Vendar športnikom to ne jemlje volje. Smučarski center kanijo na osnovi sovlaganja in seveda prostovoljnega dela dograditi in zaokrožiti poligon za vse smučarske panoge in sankanje, ga uporabljati za rekreacijo in vzgojo tekmovalcev ter strokovnih delavcev, si pomagati z umetnim snegom in zgraditi tudi večnamenski objekt. Smučanje mora postati slovenski šport številka ena, vsaj na Gorenjskem se kaže do- govorniti, katere športe bomo negovali in ne več drobili denarja za vse mogoče ter vzgojo mladih športnikov spet prenesli v krajevne skupnosti, kot je to včasih že bilo. Lipniška dolina ima možnosti za šport in turizem, le da se tega premalo zavedamo, je dejal na pogovoru na novinarskem večeru podpredsednik Partizana Kamna gorica in vodja ži- ničarskega odbora Brane Kržišnik.

Kamna gorica in Lancovo imata nekaj osnovnih športnih objek- tov. V Kamni gorici je šport, predvsem odbojka, nogomet in pohodni- štvo, združen v Partizanu, na Lancovem pa športne organizacije še ni, kar pa ne pomeni, da ni zanimanja za šport. Vendar se spomnim, da je bil šport v teh krajih včasih še bolj razvit.

»Da, imeli smo močno atletiko, skoraj najmočnejšo na Gorenj- skem. Kamnogoriški stadion je bil vedno poln, pri nas so trenirali atleti tudi od drugod in ker smo bili dobri, smo dobili več denarja in smo se lahko kar preživljali. Tekmovali smo ob žici v Ljubljani, bili dobri v odbojki, namiznem tenisu. Portoroški sklepi so marsikaj podrli, prav tako pa je življenje nasploh postalo drugačno. Vztrajamo, da zgradimo objekte, da bomo mladi in starejši lahko trenirali doma. Objekti so osnova in kar nekaj jih že imamo.«

Vaš ponos pa je vlečnica, ki ste jo praktično zgradili sami.

»Idea je dolgo živela, ker smo vedeli, da imamo za smučarjio idealne pogoje. Leta 1975 se je vlečnica za- vrtela. Sprva si še sa- mi nismo znali pred- stavljati, kako zahte- vna je taka gradnja, vendar nam je uspelo, in sedaj, ko se ne mo- remo doma smučati, nam kar nekaj manj- ka. Ogromno smo na- redili sami, ljudje so nam pomagali, pa to- varne in TKS Radovljica. Samo sidra in jeklenke smo kupili, vse ostalo pa je bilo naše delo. Pomagali so nam vojaki iz Bohinja in Radovljice in ljudje iz sosednjih vasi. Koliko je vse skupaj stalo, je težko reči. Ve- liko, vendar je postal objekt del nas, kot da bi bil res naš.«

J. Košnjek

Nekoč v starih časih

65-letni Valentin Šparovec iz Kamne gorice opisuje, kako je bilo včasih v Kamni gorici. Obrt je cvetela, kulturno življenje je bilo bogato.

Valentin Šparovec iz Kamne gorice se je potrudil in sokrajanom pripravil zanimiv prispevek, ki ga je naslovil Nekoč v starih časih. Obenem pa je povedal tudi marsikaj kritičnega o pozidavi Kamne gorice.

»Življenje ljudi v Kamni gorici je bilo iz- recno delavsko,« je dejal 65-letni Valentin Šparovec. »Živeli so zelo skromno in revno življenje, a bogato po delu, kulturi in prijateljstvu, medsebojnemu sožitju. Kamna go- rica je imela tedaj svoje županstvo. Za žu- pana so vedno izvolili moža, ki je bil finan- čno bolj močan, ki je imel med ljudmi za- panje in je bil za županijo dober gospodar. Občina Kamna gorica je imela tudi veliko gozdov in zemljišča... Tedaj so se hiše obna- vljale in gradile po zamislih gospodarjev, brez vsakih dovoljenj in načrtov. To ome- njam zato, ker se mi še zdaj zdi nelogično, zakaj je vsa ta posest prišla po osvoboditvi

pod splošno ljudsko premoženje. Saj sta bila zemlja in gozdovi ljudska in jo je ljudstvo vzelo ljudstvu...«

Kakšni so danes problemi z dovoljenji za adaptacije in razne dograditve, ve tisti, ki to išče. Še za novogradnjo čakaš toliko časa, da se je včasih v tem času že zgrajena gradnja začela podirati. Bog te štrafaj, da kaj spremeniš!

Vsa vas, ki so jo tedaj sezidali nestro- kovnjaki, je danes tako zaščiten, da kmalu še razpadajoče ne bi smel popraviti. A vrni- mo se k drugim stvarim: tedaj je obrt cvete- la. Ko sem sam odrasčal, so bili v vasi žaga, mlin, dva ključavnica, dva podkovska ko- vača, trije mizarji, tesarski mojster, štirje čevljarji, krojač, dve šivilji, pletilstvo, učite- ljica za klekljanje, štiri trgovine, žgano sli- karstvo, tri gostilne. Kot sem slišal, je župa- nija redno štipendirala najbolj nadarjene

Tina je bil Maistrov borec

Valentin Zupan je ob 90-letnici prejel tudi posebno priznanje skupščine občine Radovljica, saj je eden redkih še živečih Maistrovih borcev.

90-letni Valentin Zupan, Tina, kot ga kličejo domačini na Lancovem in v Kamni gorici, je eden izmed redkih, še živečih Mai- strovih borcev v radovljiški občini. Valentin

Zupan je nosilec številnih odlikovanj, tudi spominskega znaka 1918 in 1919, znaka, ki mu je bil podeljen ob 60-letnici teh bojev.

Valentina smo lani v našem časopisu v obširnem zapisu že predstavili, ko nam je orisal svojo bogato življenjsko in borbeno pot. Vsekakor je nemogoče, da bi nam Val- entin lahko v bežnem pogovoru na Glaso- vem večeru predstavil vso svojo življenjsko pot in se spomnil vseh bojev Maistrovih borcev na Koroškem. Povedal je, kje vse je bil in poudaril, kako izredno so trpeli v letu 1918, lačni in izčrpani. Takoj, ko se je vrnil domov, pa je moral leta 1919 služiti redno vojsko. A s tem za Valentina Zupana še ni bil konec vojn in borb: ko je prišla druga

svetovna vojna, se je takoj pridružil partiza- nom in bil v brigadi.

Tina, ki je kljub 90.letom še vedno krep- pak in trdnega zdravja, prijeten sogovornik in prijazen mož, pravi, da generala Maistra osebno nikoli ni videl, a borci so o njem veli- ko govorili. Bil je povabljen v Maribor, na otvoritev spomenika generalu Maistru. Ve- sel pa je bil obiska predstavnikov radovlj- ške občine, ki so ga nedavno tega s predse- dnikom skupščine občine prišli pozdraviti. Občina mu je ob 90-letnici podelila tudi po- sebno priznanje.

Prijetno se je pomenkovati z Valenti- nom Zupanom, častivrednim in poštenim Slovincem, ki je v življenju veliko prestal in ki je vedno ostal zavežen in pokončen mož.

D. S.

PREJELI SMO

ODPRTO PISMO
KRANJSKIM
MLADINCEM

Spoštovani bralcev v pojasnilo: v Kranju divja bitka za glasove volilcev. V toku so volitve novega predsednika OK ZSMS Kranj. Ali, bolje rečeno, naj bi divjala bitka, saj dogajanje počasi že spominja na farso.

Začelo se je tako spodbudno. Minile so kandidacijske konference, na katerih je bilo evidentiranih kar lepo število kandidatov za posamezne funkcije. Nekateri (med njimi tudi jaz — za podpredsednika), so kandidaturu sprejeli, drugi ne. Toda za to, da sem kandidaturu sploh sprejel, mi je bilo bistveno zagotovilo, čeprav le ustno, da bodo imeli vsi kandidati enake možnosti. Bil sem zelo razočaran, ko sem iz časopisa izvedel, da je predsedstvo opravilo »ožji izbor«, kar praktično pomeni predlog zaprte liste. Kam je izginila tista demokratičnost ZSMS-ja? Pa ne da je običajna nekje v hodnikih kranjske občine? Zadevo je nato še popoprlo dejstvo, da je edina kandidatka za predsednico v tem času že zaposlena na republiški konferenci. In končno: na kandidacijski konferenci občine so delegati ponovno potrdili vse kandidate. Z eno izjemo, ki je na konferenci ni bilo (mene), ker je ta izjema smatrala, da na njej nima smisla sodelovati (ker je farsa).

Tako bi želel predsedstvu OK ZSMS postaviti nekaj javnih vprašanj:

- Na čigav predlog (ime!) je predsedstvo sploh šlo delati »ožji izbor« (do česar ima sicer pravico, ampak...)?
- Ali res verjamete, da se je z ponovnim uvrščanjem

- vseh kandidatov na listo popravil vtis demokratičnosti oziroma da imajo sedaj vsi enake možnosti? Ali je kaj resnice v govorcih, da edini preostali kandidat za predsednika sedaj kiče vse mogoče ljudi in jih prepričuje, da je ravno on »pravi«?
- Kaj vas zadržuje, da za mesto predsednika ne ponovite kandidacijskega postopka?
- Kaj vas zadržuje, da ob aktualnih dogodkih ne zavzamete javnih stališč?
- Prosim za stališča predsedstva OK-ja ob:
 - prireditvi v Cankarjevem domu in gonji, ki je sledila,
 - ali podpirate mnenje predsedstva mladine Slovenije,
 - vaše mnenje o graditvi za demokracijo,
 - vaše mnenje izrecno o večstranskem sistemu,
 - vaše mnenje o mitingu, kjer milijon ljudi rjove »hočemo orožje«, predsedstvo pa to razglašajo za »bratstvo in enotnost« torej malodane temelj sistema. (Mimogrede, do sedaj sem mislil, da je ščuvarje k nasilju kaznivo celo po mednarodnem pravu, a očitno nisem razmišljal samoupravno...)

Prosil bi za javno objavo vaših odgovorov na zahtevana vprašanja (enako za stališča)! Povsem bom zadovoljen tudi s čisto kratkimi konkretnimi odgovori.

Lepo vas pozdravlja

Brane Grims

P. S.

Da ne bo nesporazumov — če obnovite kandidaturu za predsednika nimam namena kandidirati. Le želel bi, da bi tudi kranjski DPO-ji začeli delati javno. Zahtevam preveč?

ODMEVI

»PLANINA JE
VELIKA
NAPAKA«

Gorenjski glas, 24. 2. 1989

V vašem časopisu je izšel članek s tem naslovom, v katerem pisec M. Volčjak obravnava mladinsko prestopništvo v naselju Planina in ga povezuje s tipom in gostoto naselitve ter prouči za »veliko Kranjsko napako«. Na koncu članka pa temu prida še »industrijo, ki je vse bolj na tleh« in nedavni štrajk Gradbinca. Skratka vse, kar se povezuje da in ne da, da bi na koncu izpadel splošni »podens«.

po rezultatih socioloških raziskav, zaznati večjo mero mladinske delikvence in vandalstva, vendar, kot pač kažejo znanstvene raziskave, to ni le funkcija večje gostote (že to drži: v večjem številu ljudi je več možnosti za delikventne posameznike), ampak je tudi funkcija socialne sestave prebivalstva, kar pisec tudi nakazuje. Gre za prilagoditost in neprilagoditost mestnemu načinu bivanja, za sistem vrednot i.t.n. Poznamo gostoto naseljene dele evropskih mest (centralni deli zahodnih mest), kjer je kljub visoki gostoti delikvencija manjša kot v njihovih predmestjih malih gostot naselitve, kjer žive priseljenci. Nekatera predmestja Pariza z večino afriških in arabskih priseljencev imajo večjo stopnjo

delikvence kot gosti predeli mesta. Tudi barbarska naselja z nizko gostoto prebivanja v predmestjih naših mest (Rakova jela, Tomačevo, Cesta dveh cesarjev v Ljubljani) izkazujejo mnogo višjo stopnjo delikventnosti kot jo je zaznati v ljubljanskih soseskah mnogo višjih gostot: Šiška, Ruski car, nove Jarše.

Novi kranjski predeli mesta (Planina, Huje in Klanec) nimajo nič stopnjo delikventnosti kot jo je zaznati v ljubljanskih novih stanovanjskih naseljih, prej manjše. Oboje je nastajalo v času večjih potreb po stanovanjih. Alternativa taki gradnji bi lahko bila sicer nizka gradnja, a bi zasegla površine, ki bi bile vsaj trikrat večje kot je današnji vhodni del Kranja, segalo bi verjetno do Senčurja.

Na tem mestu ni odveč vprašati, katera vrsta gradnje torej zavzema več kmetijske zemlje, individualna ali blokovna?

Lahko predpostavimo, da bi Kranj v teh letih kazal pač manjšo zavzetost in skrb za organizirano stanovanjsko gradnjo. V tem primeru bi verjetno imeli večja barakarska naselja, kot se je to zgodilo mestom, kjer je bila skrb za stanovanjsko gradnjo v šestdesetih in sedemdesetih letih slabša kot v Kranju (Ljubljana, Sarajevo, Skopje).

Pri vsem tem je zanimivo, da so empirične raziskave o uporabnosti stanovanj v soseski Planina I., ki jih je v sedemdesetih letih izvajal Urbanistični inštitut SR Slovenije, prikazale relativno zadovoljstvo stanovalec z bivanjem in da je večino negodovanja slišati od prebivalcev, ki ne bivajo v tem naselju.

Tako ni, da bi na osnovi enega vzklika na sestanku o povečani mladinski delikvenci v Kranju, kar sklenili, da je bila gradnja na Planini »velika Kranjska napaka«, še zlasti ne tedaj, ko ne poznamo vzrokov, potreb in razmer v dobi, v kateri je to nastajalo. Tudi štrajk Gradbinca in padec industrijske proizvodnje v Kranju ne bi povezoval z gostoto naselitve na Planini, kajti za današnje stanje gospodarstva ni kriva industrija iz petdesetih, šestdesetih ali sedemdesetih let, pač pa njihov zaostanek v nenehni spremembi, torej v lastnem razvoju.

A to je že bolečina, ki seže čez vso državo...

Marjan Bežan

ČE SE NE BOŠ
UČIL, BOŠ -
NATAKAR

Polemiko o članku Če se ne boš učil, boš - natakar (Gorenjski glas - 21. februar) bi lahko začel v istem slogu, kot so jo začeli trije podpisani (Jože Pogacar, Justič Erčulj in Mojca Košnik) pod »odmev« Če boš pristranski, boš - C. Zaplotnik (Gorenjski glas, 10. marca) in bi zapisal »Če boš (provokativno, pristranski, žaljiv itd.), boš - ...!« Toda to ni moj namen - tudi zato ne, ker so ocene; kaj je provokativno in kaj ne, kaj žaljivo in kaj ne, kaj pristransko in kaj ne,

osebne (subjektivne) in ker objektivnega novinarstva ni. Celotno v vestički, v komentarju (razmišljanju) pa še posebej, je nekaj osebne, nekaj pisčevega »jaz«.

Če začnem polemizirati z vašim »odmevom« v tistem delu, kjer se sprašujete, iz »kdo ve kakšnih razlogov« sem objavil članek tik pred vpisom na srednje šole, vas lahko pomirim: iz nobenih mračnih, temnih ciljev, ampak zgolj zato, ker je letno poročilo vaše šole tedaj (februarja) obravnaval radovljiški izvršni svet. In zanimivo - nekateri njegovi člani so se v razpravi »spotaknili« ob iste številke in ob isti problem kot jaz - ob kakovosti vpisa, v učni uspeh v prvem letniku in tudi ob podatkih, ki verjamem, da je boleč, a karkoli ga obračam, je isti: od generacije 143 dijakov in dijakin, ki je lani končala prvi letnik šolanja za gostinjska dela, je bilo več kot polovico (75) zadostnih in nezadostnih. Da je nasvet »če se ne boš učil, boš - natakar« slab, se strinjam in to sem (v oklepaj) zapisal tudi sam, vendar so podatki in številke dovolj prepričljive in verjamem - slaba reklama za blejsko šolo in za turizem nasploh. Toda -

slabo reklamo delajo najprej dejstva (številke, podatki) in šele potem neki pristranski, žaljivi in provokativni C. Zaplotnik, ki jih je napisal v sestavek in jih javno objavil.

Tudi na kmetih so nekaj, ko je bila še velika izbira med nasledniki, rekli »če se ne boš učil, boš pa kmet«. Kam je pripeljala takšna »kadrovska politika« na nekaterih kmetijah, vemo in je maksiče tudi dobro vidna. Naslov »Če se ne boš učil, boš - natakar« izraža prav to bojazn, da gostinstvu in turizmu, ki ima željo postati vrhunski in kakovostni, ne bi ostali (tudi zaradi posebnosti in težavnosti dela v tej panogi) le slabši kadri.

Da ne bi pretiravali pri precej imaginarnem pojmu osveščenosti, samo tole: med osveščenostjo, učnim uspehom in podatki o štirih izključenih in 103 vzgojnih ukrepih (ob vsega dveh pohvalah), ki so bili izrečni lanski generaciji prvega letnika, je mogoče najti smiselno povezavo. Vsaj jaz sem jo našel. Sicer pa: tudi sam sem bil dijak in približno vem, kako je z osveščenostjo.

Ne vem, zakaj bi bila blejska šola zame manjredna. V preteklosti sem že nekajkrat javno »zastavil« besedo za rešitev pro-

storske problematike, za uvedbo smeri tehnične strežbe in za premostitev finančnih stisk pa tudi sicer sem se že večkrat prepričal, da res potrebujemo dobre natakarje in dobre kuharje. Ker sem v članku izpostavil le en problem, problem kakovosti vpisa in z njim povezanega učnega uspeha, in ker so na ta problem opozarjali tudi na seji izvršnega sveta, sem - razumljivo - iz letnega poročila uporabil le tiste podatke, s katerimi sem ta problem najbolje opredelil. Verjamem pa, da bi vsi na šoli raje slišali besede o prizadevanjih in uspehih (kar je povsem človeško - tudi jaz imam rajše pohvalo kot grajo), ne pa o kakovosti vpisa, o učnem uspehu v prvem letniku, o izrečnih vzgojnih ukrepih...

In kar me ob vzkipljivem reagiranju najbolj pomirja, je prav to, da so podatki v članku točni in da je bilo (po odmevu sodeč) le moje razmišljanje pristransko. Razglabljam o tem, ali je bilo res pristransko ali ne, se mi zdi nesmiselno, ker je vsako razmišljanje (mnenje) osebno, subjektivno in kot tako tudi pristransko in ker tudi ni - kot že rečeno - nekih natančnih meril, kaj je pristransko in kaj ne.

Cveto Zaplotnik, novinar

IZ ZGODOVINE
Ivan Jan
NOB (48)Valvazorjeva mama in Cankarjev bataljon
pod Stolom

Beseda je o Kristini Pečar, partizanski mami in njenih hčerkah Zlati in Majdi, ki so tudi v času okupacije vse do aretacije 11. aprila 1943 oskrbovale Valvasorjev dom pod Stolom. Z njihovim imenom je vezana tudi Jeseniška partizanska četa, ki se je v tej okolici zadrževala vse do sredine decembra 1941 in nato še dva meseca, ko je bila 20. februarja 1942 sredi zime izdana in napadena. Tudi na pomlad 1942 se je veliko zadrževala v okolici Valvasorjevega doma, vsekoli pa je bila v tesnem stiku s Pečarjevo mamo in njenima hčerkama, ki so ji bile v vsestransko pomoč. Veliko so tvegale, kajti to so bili najtrši časi gorenjskega partizanstva. Poleg obveščanja, vzdrževanja s terenom in s sorodniki partizanov, ki so bili v teh trdih dneh, dokler niso bili izgnani, poglaviti in redki podporniki s hrano, so Valvasorjeve ženske sodelovale tudi na drugačne načine. Dne 17. aprila 1942 je borec te čete, Tone Matoh Štepsel sredi Jesenic nadvse drzno justičiral nemškega župana Karla Luckmanna, nevarnega preganjalca partizanov in njihovih sodelavcev ter svojece. Pištolo, s katero je streljal atentator, sta iz planinskega doma z Lubnika prinesli prav Pečarjeva mama in hčerka Zlata, kar tedaj ni bilo ravno lahko. Nemci so nadzirali vso okolico.

Sicer pa so okupatorjevi policisti zaradi sumov in tudi izdajstev večkrat prihajali v Valvasorjev dom in v njegovo okolico ter stikali za partizani. Vendar so bili le-ti vedno pravočasno obveščeni o nevarnosti. Ko je že ozelenelo in je bilo mogoče pasti živino, je neko noč tiho prišlo v Valvasorjev dom 30 policistov, ki so se poskrili okoli doma. Tedaj Pečarjeve niso smele nikamor ven, vendar so bili o nevarnosti tudi v tem primeru borci jeseniške čete kmalu obveščeni, kajti Pečarjeve so bile zelo iznajdljive.

Imele so namreč tudi kravo, ki je nosila zvonce in se pasla okoli doma. V njen zvonce so skrile na listek napisano sporočilo za četo, ki je tabo rila kakih deset minut hoda od doma. Pogonale so jo v to smer in borci so tako prišli do sporočila v zvonce. Nevarnost je bila takrat res velika, saj so se policisti v domu zadrževali kar tri tedne.

Tako sodelovanje s partizani je Pečarjeva mama s hčerkama vzdrževala tudi potem, ko je bil 20. junija 1942 v bližini ustanovljen tudi 1. bataljon Gorenjskega odreda - Cankarjev. Sodelovanje je bilo zelo plodno in v tem času je Pečarjeva mama spoznala tudi nekaj izdajalcev, prejšnjih partizanov, ki so vedeli, da so pri njih tiskali tudi partizanske letake, ki sta jih hčerki odnašali v dolino. Izdal jih je dezertar Anton Lipovec-Višinski, ki je neke februarске noči 1943 kar v nogavicah pobegnil k žirovniškim orožnikom. Le-ta je sprožil vrsto izdajstev in tako so 11. aprila 1943 odgnali tudi Valvasorjeve - Pečarjeve ženske. V begunjskih zaporih so vse tri hudo mučili, najbolj pa mamo Kristino. A tudi, ko so izdajalca Višinskega pripeljali v njen bunker, kjer je ležala že vsa razbita in ji je pred gestapovci naštel njena in hčerkinina dela v korist partizanov, ni klonila. Izdajalcu je v brk celo rekla, da ga sploh ne pozna. Potem so jo spet mučili do nezavesti in jo vrgli v samico. A ne ona ne hčeri niso klonile. Bile so zgled trdnosti. Gestapo iz njih ni iztisnil nobenega priznanja, nato pa so jih odpeljali v uničevalni Auschwitz. A tudi to trpljenje jih ni uničilo: vzdržale so in se po osvoboditvi vrnile domov. Mama in hčerka Majda sta zdaj že dolgo pokojni, Zlata pa živi.

Prihodnjic: »Dolomitska izjava« in Gorenjska (1. marec 1943)

PREVEDLA E. T. in I. P.

UPOKOJENEC
ZVEZNEGA RAZREDA

Dnevnik, pričevanja očividcev, spomini... Vsak zgodovinar ve, kako nujno nam je to potrebno, da bi občutili utrip preteklih časov, razumeli psihologijo posameznih ljudi in celotne družbe, ki naj bi se prežela z duhom resnične zgodovinskosti. Samo tako je pravzaprav mogoče oceniti zgodovinske dogodke in procese s kar največjim približevanjem resnici. Še posebej je to pomembno za tiste od njih, ki se raztezajo v globino stoletij. Ker — kolikor dlje nam seže pogled, tem manj dokumentov imamo na razpolago.

A glej paradoks! Izkaže se, da tudi obdobja, ki je oddaljeno od našega časa komaj 50, 40 ali 20 let ne moremo razumeti brez te vrste virov, čeprav imamo na razpolago cele gore dokumentov. Uradnih dokumentov, ki nam jih ni težko najti pri prelistavanju svežnjev časopisov. Samo kakšna je vrednost mnogih od teh dokumentov? Na primer tistih, ki govorijo, da je »življenje postalo boljše, da je življenje postalo veselejše« v najbolj tragičnih letih zgodovine sovjetske družbe. Tistih, ki dokazujejo, da je skoraj desetina prebivalstva, ki »živi vse boljše in veselejše« postala sovražnik ljudstva. Ali tistih, ki govorijo o uspehih razvitega socializma v letih zastoja in porasta kriznih pojavov.

Tako kot pisma na leseni skorji, ki so jih našli arheologi v Novgorodu, tako kot redke dnevnikarje ljudi iz 18. in začetka 19. stoletja, tako je tudi danes nujno potrebno ohranjevati li-

ste naše preteklosti, si pomagati s pričevanji očividcev in udeležencev dogajanj. Seveda ne smemo pozabiti na njihov subjektivni pristop — ta pričevanja so neizbežno omejena z osebnim razumevanjem in videnjem. (Ne govorim o zavestnem odklonu od principa: »samo resnica, vsa resnica, nič drugega razen resnice.«)

Vsak bralec ima pravico, pa tudi dolžnost, da primerja, proučuje, da sam analizira prebrano in da pride do svojih zaključkov. Sedaj ko so strani listov in časopisov polne snovi na temo naše zgodovine, nam to ne bo tako težko. Na žalost pa pisci nepoznavanje dejstev čisto nadomeščajo z izmišljotinami, nepreverjenimi govoricami in samovoljnimi predpostavkami. Kot je npr. vest, da naj bi N. S. Hruščov med poletom iz Picunde v Moskvo oktobra 1969 menda prosil pilota, naj pristane v Kijevu.

Dnevnik Sergeja Nikitiča Hruščova, ki se sedaj izpostavlja pozornosti bralcev so bili napisani v drugi polovici šestdesetih let. V tem je njihova posebna vrednost. Spomini, napisani danes bi nujno odražali današnje stanje družbene misli. A dnevniki so bili napisani, kakor rečemo, za predal, in nikakor niso bili predvideni za objavo v tistem času. Tedanji tisk je bil pač na liniji M. A. Suslova. Dozirane resnice, zamolčevanja in čiste izmišljotine pa so kaj pičila hrana za današnjo zgodovinsko znanost in bralsko radovednost. Bralec naj ne dvomi v osebno poštenje in iskrenost avtorja dnevnika, kar pa ne pomeni, naj ne upošteva že omenjenega subjektivnega videnja. O dejstvih pa po mojem, prav tako subjektivnem mnenju, ne gre dvomiti. Njihovo tolmačenje pa

je stvar vsakogar, ki bo te zapiske, ki dobivajo z objavo pomen zgodovinskega vira, prebral.

Lahko si predstavljam, kako je bilo S. N. Hruščovu težko izročiti v objavo to skoraj detektivsko zgodbo o enem od trenutkov naše nedavne zgodovine, ki je v veliki meri postal preokretnica. Pred bralcem se bodo pojavili tudi majhni ljudje in drobne strasti, ki so vplivale na tok sprememb, ki bi lahko bile dokončne.

Najti se po igri naključja v središču dogodkov, odigrati v njih neko, čeprav posredniško vlogo, se z zaprepačenjem spoznati z navadnostjo tistih, ki so pokazali modrost in visoko moralo v najvažnejših političnih vprašanjih, s svojimi očmi videti zmago intrige nad ideali (in obenem spoznati napake, ki so pogojevale to zmago) — vse to ni moglo drugače, kot da spodbudi človeka, ki razmišlja, da se loti pisanja.

Avtor, doktor tehničnih znanosti, inženir elektronike in sistemov upravljanja ne pretendirja na to, da bi posploševal, da bi postavil zaključke o »sistemih upravljanja družbe«. To ni naloga enega človeka, niti naloga enega leta. Bogastvo snovi, kar največja vestnost avtorja, njegova skrb za bralca, mirna analiza na osnovi zgodovinskosti in razumevanja tedanjih pogojev — namesto direktnega napada, senzacionalnosti, površnosti, občutka vsevednosti, in prav tako današnje hrabrosti obrnjene v stranjo ali čudno preteklost... Samo tako, naj ponovim, bo naša družba spoznala samo sebe.

Sergo Anastasovič Mikojan
doktor zgodovinskih ved

Poletja je konec. Ohladilo se je, listje na drevju je orumenelo. Zaključevalo se je desetletje, odkar je opravljal Hruščov najvišjo partijsko dolžnost prvega sekretarja centralnega komiteja komunistične partije Sovjetske zveze.

Minile so skrbi zaradi letine 1964. leta, obiski vaško — poljedelskih področij, ker je hotel oče na svoje oči videti, kako stoji stvari. Nikoli ni brez preverjanja na kraju samem zaupal poročilom sekretarjev oblastnih komitejev.

Klarisa Jovanović, prevajalka iz novogrščine

NEZNANA SOSEDA - SODOBNA GRŠKA KNJIŽEVNOST

Tržič - Morda res ni nikogar, ki ne bi vedel za Homerja, toda že anketa med rednimi obiskovalci knjižnic bi pokazala o našem poznavanju sodobne grške književnosti velike praznine. Kakšna je sodobna grška književnost, koliko velja v evropskem in svetovnem prostoru - to je skorajda rezervirano za poznavalce; morda bi se kdo še spomnil grških Nobelovih nagrajencev za literaturo - in konec.

V bistvu si novogrška književnost počasi in mukoma utira pot med slovenske bralce, je že v spremni besedi k romanu Otok v luninem popku grškega književnika Drakodaidisa zapisala prevajalka Klarisa Jovanović. Pa gre vendarle za državo, ki ji takorekoč kukamo čez mejo. No, ob tem seveda kaže takoj postaviti tudi vprašanje, koliko pa kaj grški bralec pozna našo jugoslovansko in morda še posebej slovensko književnost, koliko se naše knjige prevajajo v grški jezik in podobno.

»Iz grščine je sicer prevedenega kar nekaj,« meni Klarisa Jovanović, prevajalka, sicer pa profesorica na kranjski osnovni šoli Bratstvo in enotnost, ki se je uvrstila med slovenske prevajalce iz grškega jezika predvsem z že omenjenim Drakodaidisovim romanom.

»Sodobno grško književnost spoznavamo bolj po kapljah. Prevajalcev ni ravno na pretek. Toda za to, da bolj malo poznamo sodobno grško književnost, ni razlog v pičlem številu prevedenega, pač pa po moje bolj v dosedanjem manj posrečenem izboru. Od novogrškega romanopisja smo doslej bolj poznali le Kazantzakisa z romanoma Kapitan Mihalis in Aleksis Zorbas. Pisatelj pa je znan tudi po romanu, po katerem je bil posnet sporni film Poslednja Kristusova skušnjava. Sicer pa je bil izbor knjig v petdesetih letih za našega zahtevnejšega bralca že povsem nezanimiv. Pri pesnikih je bil izbor bolj posrečen, nekaj tudi zaradi prevodov Nobelovcev Seferisa in Elitisa.«

Se vam zdi, da senca starogrške kulture zakriva sodobni izraz grške književnosti?

»Zdi se, da je tako, kar pa seveda ne more biti za prodor sodobne grške kulture v svet nobena usluga. Starogrška kultura je fenoimen, tega danes enostavno ni več

nikjer, nobene kulture ni mogoče primerjati s tem. Zato je domala krivično ne poznati sodobne grške kulture in seveda književnosti. Gre za živahno dogajanje v literaturi, veliko je dobrih pisateljev, dramatikov, kar pa pri nas poznamo še manj. Grški prodor v evropski literarni prostor je očiten, pri nas pa se še bolj mačehovsko obnašamo tako do te, kot tudi do vseh drugih manjših in manj znanih književnosti. Enostavno ne vzamemo radi v roke knjige, ki ravno ne prihaja z zahoda.«

Kaj pa zadnje čase, se stvari kaj popravljajo?

»Drakodaidisov roman je bil preveden zelo hitro, štiri leta po izidu so ga imeli tudi že slovenski bralci. Gre za pisatelja znanega tudi v evropskem prostoru, vse njegove knjige se prevajajo v evropske jezike, največ v francoskega. Originalen naslov romana je Po sledih predstave, govori pa v več povsem samostojnih zgodbah o zgodovini otoka Svete Mavre. V bistvu gre za predstavo, za fiktivno zadevo, ki se odvija pred bralcem...«

Menda že prevajate naslednji sodobni grški roman?

»Prevedeno je pravzaprav le nekaj odlomkov iz romana Mesečnik Margarite Karapanu, slišali pa smo jih v oddaji o izbrani prozi na ljubljanskem radiu. Upam, da bo toliko časa, in tudi druge okoliščine so pomembne, da bo prevedena tudi vsa knjiga. Mesečnik je bil pred časom na francoskem knjižnem trgu proglašen na knjigo leta, lepo bi bilo, da bi knjigo v celoti spoznali tudi slovenski bralci.«

Prevedli ste tudi kar nekaj grških ljudskih pesmi?

»Zame so bile grške ljudske pesmi pravo odkritje. Zdi se mi, da so daleč od tiste preprostosti, kar si navadno predstavljamo pod

ljudsko pesmijo. Popolnoma jih lahko enačimo z umetnimi pesmi. Sicer pa so bile grške ljudske pesmi, pa tudi srbske ljudske pesmi, odkritje že za nemško romantiko, prevajal jih je na primer celo Goethe. Pri nas jih je nekaj prevedel tudi Stanko Vraz, vendar pa so bile objavljene šele dolga leta kasneje, menda leta 1952. Tudi to kaže, kako malo se zanimamo za druge manjše književnosti, sami pa se prav tako pritožujemo, da se za naša kvalitetna dela tuja književnost premalo meni.«

Ste prevajali tudi kaj iz slovenske grščine?

»Doselej še ne, sem pa že mislila na to. Vendar bo treba še malo bolj spoznati grški jezik, potrebno bi bilo še kakšno leto bivanja v Grčiji in še kaj. Vem, da je naših knjig prevednih zelo malo. Poznamo seveda Andrića, Ščepanovića, tudi Kiša, nekaj slovenske mladinske literature je prevedene, več pa nimam podatkov. Mislim pa, da je tudi zanje naša književnost bolj neznanka.«

Kako je sploh naneslo, da ste se lotili prevajanja iz grščine?

»Ko enkrat poznaš jezik, pride do tega kar spontano. Prevajam tudi iz francoščine, vendar se pri nas veliko prevajalcev ukvarja s tem, zato sem se obrnila h grščini, ki je razmeroma neznano področje, malo prevajalcev se s tem ukvarja. Tekstov imam prevedenih že kar nekaj, objavljenega pa bolj malo. Še največ sem prevajala za literarne oddaje na Radiu Ljubljana.«

Včasih v nas spi neko zanimanje za drugo deželo, nagnjenje do jezika, kar odkrijemo popolnoma slučajno. Je bilo tako tudi z vašim spoznavanjem grškega jezika?

»Od nekdanj me je zanimala mediteranska kultura, še posebej v povezavi z bizantinsko civilizacijo, vemo, da je ta pustila svoje kulturne sledove vse do Istre. Zanimala me je orientalistika, pa arheologija, toda določila sem se za študij francoščine in primerjalne književnosti. Po spletu okoliščin sem študij nadaljevala v Grčiji, končala pa spet v Ljubljani, kjer sem začela. Ko pa sem dobila Zantesovo štipendijo, sem novogrščino seveda lahko študirala v matični deželi.«

Zanimal pa vas je tudi drugi obraz grške kulture, ki ga slučajni obiskovalci dežele manj opazi, ali pa sploh ne.

»Res, zame je bilo še eno zanimivo odkritje grška ljudska glasba, ki ima bogato in razvejano izročilo. Leto dni glasbenega šolanja je bilo poleg vsega drugega študija jezika dovolj za določen vpogled v to glasbeno bogastvo, ki obsega okoli trideset tisoč zapisanih pesmi v bizantinski in obenem v evropski glasbeni pisavi, pa vendar premalo za temeljitejšo poznavanje...«

Lea Mencinger

Koroška likovna informacija

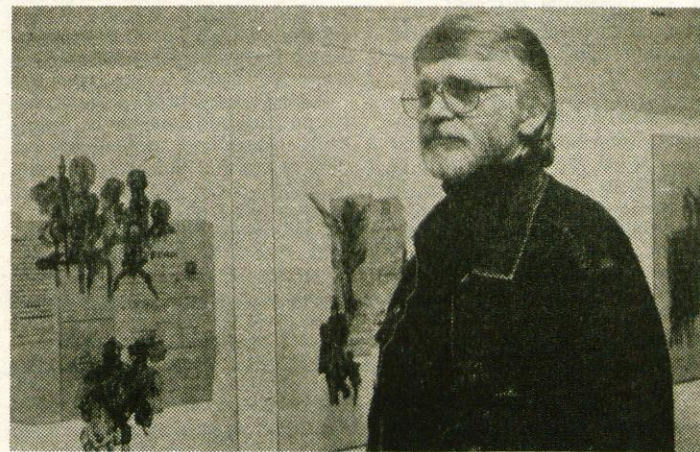
STIK Z ZEMLJO

Kranj — Razstava del koroškega slikarja Franca Bergerja v Mestni hiši v Kranju pomeni nadaljevanje že tradicionalnega kulturnega sodelovanja med Beljakom in Kranjem, sodelovanja, ki je predvsem po zaslugi tamkajšnje mestne galerije in njenega ravnatelja Adolfa Scherzera preraslo v prava prijateljska srečanja med našimi in koroškimi umetniki in postalo vir za medsebojno izmenjavo likovnih informacij.

Franca Bergerja poznamo po številnih stikih z našimi primorskimi umetniki, po prireditvah, ki potekajo pod okriljem skupnosti Alpe-Jadran, predvsem pa kot organizatorja velikega bienalnega likovnega srečanja Ex tempore v Beljaku, na katerem sodelujejo v velikem številu tudi naši gorenjski in ostali slovenski slikarji.

Občutek notranje afinitete do določenega predmeta, nekega individuala ali pokrajine, navaja nemalokrat umetnika, da skuša prenesti v umetniško obliko ne samo njihove estetske, razpoloženske, skratka duhovne vrednote temveč tudi materijo, ki na najbolj viđen način oblikuje izbran slikarski predmet. Prav to se je posrečilo Francu Bergerju, ki nam je npr. na lanskoletni razstavi v galeriji Insula v Izoli v avtentičnem materialu odkril istrsko zemljo in morje, ki ju sestavljajo kamnita tla, rdeča prst, sol in vse drugo, v našem primeru pa človeka — delavca skupaj z materiali, ki predstavljajo del njegovega delovnega okolja. Te elemente, zmlete v prah, slikar prepoji z vezivom in če je potrebno tudi z barvo in tako pridobljeno maso polaga na podlago. Strukture, ki pri tem nastajajo, imajo sicer v formalnem pogledu nemalokrat abstrakten značaj, vendar materija preglasi njihovo neoprijemljivost in v gledalcu ustvarja vtis vizualne neposrednosti in haptičnosti. Tako nastala slika postane dejanski odmev in simbol krajine, predmeta ali individua oz. ambienta, ki ga obdaja, saj je prežeta z materijo, ki jo slikar črpa iz tal, iz okolja in jo plemeniti s svojo ustvarjalnostjo.

Neposreden kontakt z zemljo, s predmetom, z njegovo materialno substanco, ki razkriva in potrjuje tako ali drugačno slikarjevo navezanost nanj, opredeljuje Franc Bregar z izrazom kontaktivizem. Prenos duhovne substance z materialno ali obratno daje slikarju neslutene možnosti likovnega izraza, še posebej, če zmore povezati materialno strukturo predmeta z barvo, s čimer povečuje njegove izrazne vrednosti.

Ustvarjalni koncept, ki ga v svojih delih uveljavlja avtor, ni v razvoju vezan le na eno vrsto materije, lahko postane univerzalen, skoraj neizčrpen, prenosljiv na množstvo živega in mrtvega sveta. Prav v tem se skrivajo razvojne možnosti Bergerjevih likovnih prizadevanj.

Cene Avguštin

Novo na knjižni polici

DRUGA SMRT J.B. TITA

Iz zbirke Aktualno Državne založbe Slovenije, uredil jo je Miha Kovač, opremil Vili Vrhovec, Ljubljana 1989, cena 39.000 din.

V paketu novih knjig iz zbirke Aktualno so v knjigarnah pred kratkim časom dobili na police delo dr. Slavoj Žižka Druga smrt Josipa Broza - Tita. Za žepno izvedbo zapisanih misli je značilen izbor večinoma že objavljenih tekstov v Mladini, Telexu in ljubljanskem Dnevniku. V tem pogledu Žižkovo delo na prvi pogled spominja na Janševo Na svoji strani. Paralele so še toliko vidnejše, ko

preberemo 149 strani razmišljanj človeka, ki se v javnosti zadnje čase redno pojavlja s svojimi lucidnimi in teoretično podprtimi članki. Knjižica Druga smrt Josipa Broza - Tita bralcu pravzaprav ponuja v razmislek avtorjeve ocene različnih družbenopolitičnih dogodkov, ki so posredno ali neposredno vezani na ljubljanski proces in v tem smislu si tudi razlagamo tri poglavja - Amerika (zapis pred arretacijo in sojenjem JBTZ), Proces (neposredne reakcije na proces), Grad (zapis iz jesenskih mesecev).

Ce smo že omenili "Janševo stran", potem velja to storiti še enkrat, kajti tudi Žižek je svoje tekste objavil v knjigi v svoji izvorni obliki, ali kot pravi sam, kljub temu da se že da-

nes, nekaj mesecev po njihovem nastanku, v njih marsikaj prikazuje kot napaka ali naivnost, govorijo o pogledih v nekem trenutku. V sklopu knjig, ki so že prišle na knjižni trg (še bodo), smo tako z Žižkovim zbornikom dobili novo oznako dogodkov, katerih tok je v veliki meri pripomožek k demonopolitizaciji partijske oblasti in s tem odprl prostor demokratičnim pobudam, javni besedi ljudstva.

Ob (ponovnem) prebiranju Žižkovih člankov bralec verjetno ne more mimo tega, da se ne bi spomnil današnjega dne. Bo potemtakem z možnostjo ene same poteze vsa "moč" demokratične javnosti od Nove revije in Odbora naprej izbrisana?

V. Bešter

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikar Milan Batista. V kleti iste hiše je na ogled razstava grafik in slikarskih objektov akad. slikarke Tanje Špenko. V galeriji Mestne hiše se predstavlja koroški slikar Franc Berger iz Beljaka. V Gorenjskem muzeju, Tavčarjeva 43, razstavlja akad. slikarka Vida Fakin.

V Prešernovem gledališču bodo jutri, v sredo, ob 19.30 uprizorili E. Filipčiča Božansko tragedijo za red sreda II, od IX. do XII. vrste in balkon. V četrtek ob isti uri bodo predstavili ponovili za red četrtek II, od IX. do XII. vrste in balkon.

V Carniumu, Delavski dom, vhod 6, bo v četrtek, 23. marca, ob 20. uri potopisno predavanje z diapozitivi: Nepal, Indija. Predavata J. Sinobad in H. Pivk.

V stavbi Aerodroma Ljubljana so na ogled vitraži oblikovalke Helene Šajn.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je odprta razstava Slovenske ljudske vezenine.

V razstavnem salonu Dolik so na ogled slike akad. slikarke Jane Dolenc.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja na Mestnem trgu odpirajo danes, v torek, ob 19. uri razstavo del akad. kiparja Toneta Lapajnet.

V salonu pohištva Alpes v Železnikih razstavlja Maja Šubic. KAMNIK - V razstavišču Veronika je na ogled razstava fotografij z naslovom Takšno te srečujem članov Foto kino kluba Mavrica iz Radomelj.

KONCERT V GLASBENI ŠOLI

Kranj - Danes, v torek, ob 19.30. uri bo v dvorani Glasbene šole Kranj nastopil NOVI LJUBLJANSKI PIHALNI TRIO.

Za šesti koncert te sezone, ki ga je pripravila kranjska glasbena šola, je pripravljen zanimiv program z deli P. Ramovša, W. A. Mozarta, J. Iberta, R. Marosa in H. Tomasija.

Glasbeno skupino Novi ljubljanski pihalni trio sestavljajo glasbeniki stalno zaposleni v orkestru ljubljanske Opere: Dušan Jovanović (oboa), Darko Brlek (klarinet) in Zoran Mitev (fagot).

LUTKOVNI ČETRTEK

Kranj - Otroci - ne glede na starost - so vabljeni ta četrtek, ob 17. uri na lutkovno predstavo lutkarja Cveta Severja Janko in Metka. Kot običajno se bo vse dogajalo v dvorani Doma JLA, Nazorjeva ulica.

PIONIRSKA FOTO RAZSTAVA

Jesenice — Jeseniški foto klub Andrej Prešern in šolsko kulturno društvo Prešernov rod z žirovniške osnovne šole sta ob prazniku žena organizirala občinsko pionirsko foto razstavo za leto 1989. Razstavo so odprli ob dnevu žena na osnovni šoli Gorenjskega odreda v Žirovnici in bo odprta do konca marca.

Na razpis je prispelo 174 fotografij iz štirih osnovnih šol jese-niške občine, za razstavo pa jih je bilo izbranih 78. Fotografije je izbral in ocenil član jese-niškega foto kluba ing. Vitomir Pretnar, amater I. stopnje. Prvo nagrado za fotografijo »Dovški otroci« je prejel Grega Alič, OŠ Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela, drugo nagrado sta prejela Primož Čelesnik, OŠ Tone Čufar Jesenice za fotografijo »Pred durmi« in Gašper Svetlin, OŠ Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela za fotografijo »Pojedinja«, tretjo nagrado pa so si prisluzili Klemen Čop, OŠ Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela, za fotografijo »Pred vrati«, Branko Gošev, OŠ Prežihov Voranc Jesenice za fotografijo »Karate Kid« in Uroš Vovčak, OŠ Gorenjskega odreda Žirovnica za fotografijo »Nagajivost«.

Za kolekcijo treh fotografij pa je prvo nagrado dobil Elvis Demšar, OŠ Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela za fotografije »Babica«, »Dedek« in »Sosed«, drugo nagrado je dobila Nuša Zemlja, OŠ Gorenjskega odreda Žirovnica za fotografije »Portret I, II, III«, tretjo nagrado pa je prejel Klavdij Demšar, OŠ Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela za fotografije »Pust I, II, III«. Za posamezne fotografije in kolekcije so bile podeljene tudi diplome. Posebno nagrado SKD »Prešernov rod« pa je prejel Tadej Rozman, OŠ Tone Čufar Jesenice za uspešno fotografijo žene z naslovom »Kmetica«.

Lojze Kerštan

Obnova stoletne znamenitosti

GRAJSKI LIPOV DREVORED

Škofja Loka — Zaradi vedno hujših kritik, da je vrt oziroma muzej na prostem na Loškem gradu zanemarjen in sploh videza, ki ne priteče grajskemu vrtu, se je zdaj vendarle nekaj premaknilo. Minuli teden je namreč Gozdno gospodarstvo Logatec, ki se edino v Sloveniji sodelovanju z naravovarstveniki ukvarja s sanacijo drevoredov, lotilo tudi loškega grajskega drevoreda.

Obrezovanje lipovega drevoreda bo sploh eden od prvih poskusov pomlajevanja tako starega in strnjenegega drevoreda pri nas. Drevored na grajskem vrtu bodo obrezali, to je skrajšali predolge in pretežke veje, ki zaradi svoje teže grozijo zrušiti stare lipe. Vendar bo to šele prvi del obnove drevoreda. Čež nekaj let bo treba drevesa obrezati do nizkih krošenj ali tako imenovanih oblih krošenj, ki ne bodo obremenjevale že skoraj iztrošenih, trhljih in komaj še vegetirajočih drevesnih debel. Na vseh starih še obstoječih slikah so krošnje lip v tem grajskem drevoredu res imele majhne, oble krošnje in ne tako dolgih pogankov, kot jih imajo drevesa v tem drevoredu danes.

Dela ki se jih je Loški muzej lotil v sodelovanju z GG Logatec in ljubljanskim Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine, predstavlja v tem prvem delu le zdravljenje lipovega drevoreda, ki pa se bo nadaljevalo v naslednjih letih. Le tako bo namreč drevored lahko ohranjen bodočim rodovom. Celotna akcija poteka tudi ob močni podpori Krajevne skupnosti Škofja Loka

Andrej Pavlovec
Foto: Franc Perdan

ureja LEA MENCINGER

Kandidata za predsednika škofjeloškega izvršnega sveta

Prednost gospodarstvu, veljavo dogovorjenemu

Škofja Loka, 20. marca - V Škofji Loki izbrajo novega predsednika občinskega izvršnega sveta. Na kandidaturu sta izmed 31 evidentiranih pristala dva. Kdo bo leto dni pred iztekom mandata nadomestil Ido Filipič-Pečelin: Brane Mohorič iz Železnikov, vodja kadrovske-spološnega sektorja v Alpesu, ali Mitja Zupan iz Škofje Loke, v.d. vodja sektorja telekomunikacij v PAP Ljubljana, je vprašanje, na katerega bodo volilci najbrž težko odgovorili, saj za zdaj nobeden od njiju nima bistvene prednosti pred drugim.

Brane Mohorič

Mitja Zupan

Zakaj ste se odločili, da za razliko od 29 drugih evidentiranih sprejmete kandidaturu za novega izvršnika?

Brane Mohorič: V tem položaju se je zelo težko odločati za kakršnokoli javno funkcijo. Sprva tudi sam nisem pristal, šele po dodatnih pogovorih in veliki podpori v Selški dolini, kjer želijo "svojega" predsednika, sem se odločil. Funkcija je vsekakor izziv.

Mitja Zupan: S tem, ko so me ljudje predlagali, menim, da mi zaupajo. Osebo se čutim sposobnega funkcijo prevzeti, posebno še v situaciji, ko gre vendarle za določen izziv.

Kateremu področju nameravate, če boste izvoljeni, posvetiti največ pozornosti?

Brane Mohorič: V trenutku, ko smo pred uveljavljanjem novega gospodarskega sistema, pred spreminjanjem miselnosti in hkrati pred vztrajnim zapiranjem vrat v Evropo, se težko konkretno opredelim, vem pa, kaj nas lahko pripelje iz sedanje krize. Prvič: deregulacija gospodarstva, predvsem uveljavljanje ekonomskih in tržnih zakonitosti, zagotavljanje večje učinkovitosti družbenih sredstev, večja samostojnost in odgovornost gospodarskih subjektov. Drugič: čim hitrejša prilagajanje novostim. Tretjič:

aktivno vključevanje v mednarodno delitev, predvsem izvoz, kooperacije, samostojno nastopanje na svetovnih trgih. Četrto: zagotavljanje stabilne politične situacije, ki ljudem daje ustrezno socialno varnost, le-ta pa omogoča ustvarjalnost. To so sicer dokaj splošne usmeritve, ki pa veljajo tudi za našo občino. Tudi v našem gospodarstvu še zdaleč ni rožnato. Kot surovinski in energetski revna občina bomo morali manjkajoče vire nadomestiti z boljšim izkoriščanjem razpoložljivih proizvodnih dejavnikov in kadrovskih potencialov, razvojni programi bodo morali sloneti na posodabljanju tehnološko zastarele opreme, prestrukturiranje gospodarstva pa iti predvsem v kakovostne in dohodkovno uspešne proizvodne programe, ki bodo omogočili boljše konkurenčno sposobnost na domačem in tujem trgu.

Mitja Zupan: Res postaja že fraza, vendar zakon o podjetjih daje možnost, da tudi v življenju damo večjo pozornost samostojnosti podjetij, tržni in izvozno usmerjeni proizvodnji. Ko poslušam zveznega mandatarja, postajam bolj korajžen. Škofjeloškega gospodarstva žal ne poznam v srč, vem pa, da nas vse skupaj čaka veliko dela predvsem v prizadevanjih za večjo finančno trdnost, za realno planiranje v neki primerljivi valuti, za domača in tuja vlaganja. Velike rezerve in možnosti izhoda iz krize vidim v zasebni iniciativi, v spodbujanju konkurenčnih idej, malih produkcijskih enot (ne samo drobnega gospodarstva) in hkratnem zmanjšanju birokracije. Menim, da je moje površno poznavanje škofjeloškega gospodarstva lahko celo prednost, ker kot morebitni predsednik ne bi bil obremenjen in bi vse enako obravnaval. V vsakem primeru pa bo potrebno izdelati programe in se na tej osnovi odločiti, koga podpirati, razvijati. Preživeli bodo lahko le dobri programi.

Ljudje vaju poznajo le v ožjem delu občine. Je to bistvena ovira?

Brane Mohorič: Mislim, da ne. Nisem prvi "nepoznan" kandidat, niti to ni razlog, da bi bil oziroma ne bil uspešen predsednik, kar ste tudi sami ugotovili v prejšnjem članku. Res pa je, da so možnosti za izvolitev veliko odvisne prav od tega, koliko ljudje kandidata poznajo.

Mitja Zupan: Petnajst let živim v Škofji Loki, ki sem jo izbral, ker mi je všeč, in upam, da sem dobil status pripravnika. Kandidatura je edinstvena priložnost, da svoje dosedanje javno delo dam na tehtnico. Sem za konkurenčnost idej, tudi v "politiki". Menim, da bi moral vsak kandidat nastopiti s programom, po katerem bi ga ljudje volili in nato ocenjali njegovo delo.

Naslediti tako uspešno predsednico, kot je Ida Filipič-Pečelin, je po svoje tvegano?

Brane Mohorič: Prevzeti za njo in vsaj približno enako dobro delati, je ena najtežjih nalog novega predsednika, katerikoli že bo.

Mitja Zupan: Ko sem tehtal, ali naj pristanem ali ne, je bil glavni pomislek prav ta, kaj zame pomeni naslediti Filipičevo. Še posebno, ker je v "bojih" okrog Termike kazalo, kot da sva si nasprotnika, čeprav sva se oba, le da v različnih položajev, potegovala za isto. In če me je ob zadnji zamenjavi članov izvršnega sveta povabila v svoj team, upam, da sem vendarle človek po njeni meri.

Po novem letu se začne postopek za redne volitve, tudi predsednika izvršnega sveta. V bistvu zdaj kandidirate za enoletno funkcijo. Vas to moti?

Brane Mohorič: Težko je v tako kratkem času pokazati kakšne bistvene rezultate in premike, zato je mogoče, da bi lahko iz objektivnih težav prišlo tudi do ustvarjanja negativne ocene dela novega predsednika. Drugače pa se "prepiha" ne bojim, tudi nad sedanjim delom nimam monopola.

Mitja Zupan: Eno leto je premalo, da bi se človek lahko dokazal, vendar mislim, da kljub statutarnim omejitvam mandat, ki bo izbran, sme upati še na štiriletni mandat. Če pa bi ga v tem letu očitno polomil, imajo ljudje tudi možnost, da to odkrito, pošteno povedo in da gre.

Kakšen človek ste?

Brane Mohorič: Optimist, sicer pa dokaj vztrajen pri delu. Tudi od sodelavcev zahtevam, da je delo, za katerega se dogovorimo, narejeno.

Mitja Zupan: Zavzemam se za resničnost demokracije, človekove pravice, civilizacijski razvoj, zdravo življenje brez lažne solidarnosti in izkoriščanja dela drugega, za izenačevanje položaja vseh ljudi. Izkušnje so me naučile, da poleg mojega mišljenja obstaja še kakšno drugo. Znam poslušati, v trenutku, ko menim, da je debata brezplodna, pa jo skušam z argumentom presekati. Pri delu zahtevam točnost, natančnost, izpolnjevanje dogovorjenega.

Boste razočarani, če boste na volitvah izgubili?

Brane Mohorič: Ne posebno. Če bom izvoljen, vem, da bom moral zelo resno zgrabit, če ne, bo odpadlo veliko breme.

Mitja Zupan: Ne bom razočaran, niti ne bom presenečen, če me drug mandatar ne bo zadržal v izvršnem svetu. Če pa me bo, se bom po svoji vesti trudil še naprej.

Obeh kandidatih za predsednika izvršnega sveta, ki jima je predsedstvo občinske konference socialistične zveze v Škofji Loki dalo zaupnico, bodo zdaj presojali na temeljnih kandidacijskih konferencah, predvidoma 12. aprila pa še na občinski. Ta bo predlagala novega mandatarja, ki ga bo 24. maja volila občinska skupščina.

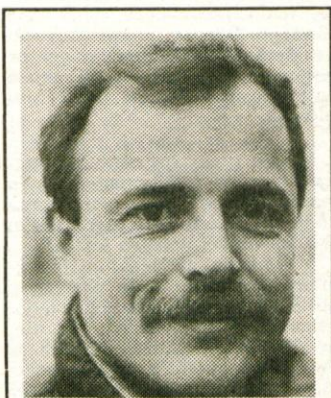
H. Jelovčan

Sadjarsko srečanje v Podvinu

Sadno drevje izriva okrasne rastline

Podvin, 18. marca - "Letošnja zima, ki je bila izjemna po temperaturah in padavinah, za zdaj še ni pustila posledic v sadjarstvu, lahko pa jih še pusti, saj najbolj nevarni časi (konec aprila in maj) šele prihajajo. Če bo zaradi toplote rast zgodnejša, bo večja možnost za spomladansko pozebo cvetja. Nekaj upanja, da katastrofe le ne bo, daje tanka snežna odeja v hribih in gorah," je dejal Tine Benedičič, vodja KŽK-jevega sadovnjaka Resje pri Podvinu in glavni organizator vsakoletnega sadjarskega srečanja, na katerem priznani sadjarji prikažejo sajenje, obrezovanje in škropljenje sadnega drevja in povedo marsikaj zanimivega o sadjarstvu.

Da je Benedičičevo opozorilo pred spomladansko pozebo cvetja resno, pove že to, da so v KŽK-ju po dolgem času spet varovali nasade za primer pozebe, ki je v Resjah bila doslej manj nevarna od toče. "Ze lani

Rado Obid iz Gobove pri Podnartu: "V literaturi, ki jo prodajajo v knjigarnah, ni nikjer posebej nazorno prikazano obrezovanje, zato se še največ naučim na takšnih srečanjih, kakršna so vsako leto v sadovnjaku Resje. Doma imam star sadovnjak, ki ga želim pomladiti in urediti. Zanima me predvsem obrezovanje, nad škropljenjem pa nisem posebno navdušen."

Slavko Sitar iz Mošenj: "Lani sem pridelal štiristo kilogramov sadja. Za domače potrebe ga je dovolj, malenkost smo ga oddali, nekaj pa celo stisnili v mošt in pustili, da je iz njega nastal kis. Časi so takšni, da je vse, kar pridelam doma, zelo koristno."

se je zaradi mile zime začelo sadno drevje "prebujati" teden prej kot ponavadi, letošnja rast pa bo v primeru, če se bo toplotno nadaljevalo, še za en teden zgodnejša od lanske. Pri nekaterih jablanah so že začeli poganjati popki - kar pomnim, še nikdar tako zgodaj kot letos," je dejal Tine Benedičič in poudaril, da je bila mila zima ugodna predvsem za obrezovanje sadne-

ga drevja. "Čeprav smo imeli tokrat nekaj manj delavcev kot prejšnja leta, smo z delom pri koncu in moramo obrezati le še najmlajši nasad. Nekaj težav je bilo zaradi listja. Lanska suša je namreč povzročila, da se je druga vegetacija namesto v začetku avgusta pričela šele sredi septembra in da se je potem zavlekla do pozne jeseni. Ob prvem mrazu se je listje "zapeklo" na poganjke in ga je precej ostalo na drevju, kljub temu da je bilo nekaj padavin. Izgled bo ob spomladanskem brestenju nenavaden, saj bomo imeli na istem drevesu zeleno in rjavo listje. Nekaj časa sem mislil, da je to značilno le za Slovenijo in morda za Jugoslavijo, vendar pa sem kasneje v avstrijski strokovni reviji prebral, da je podobno stanje po vsej Evropi," je dejal Tine Benedičič.

Sobotno srečanje v sadovnjaku Resje je samo še potrdilo, da zanimanje za sadjarstvo na Gorenjskem narašča. To je tudi razumljivo, saj sedanje gospodarske razmere, predvsem pa vse nižji standard zahteva, da se tu-

di ljubitelji bolj posvečajo sadjarstvu. V vrtove ne sadijo več toliko okrasnih rastlin, kot so jih nekdanj, ampak vse bolj koristne rastline, med katerimi je tudi sadno drevje. Ker so poklicni in ljubiteljski sadjarji, predvsem pa kupci sadja vse bolj "občutljivi" na uporabo kemičnih pripravkov v sadjarstvu (in kmetijstvu nasploh), so pridelatelji povabili na tokratno srečanje tudi Jureta Mamiloviča iz tovarne Pinus Rače. "Sodobno varstvo rastlin se razvija v smer, ki je ekološko koristna, vendar dražja," je dejal. "Za skoraj vsakega škodljivca bi morali imeti posebno škropivo, ker bi le na tak način preprečili, da ne bi uničili tudi tistega živilja, ki ga ne bi bilo treba. To pa pomeni večje število škropiv, dražje škropljenje in kajpak tudi višje cene sadja. Veliko je odvisno tudi od trga. Če se bodo kupci "ogreli" za odpornejše sorte, ki se zdaj razširjajo povsod po svetu in jih je treba manj škropiti, potem bodo vsi tudi sadili take sorte."

C. Zaplotnik

Radiestezija in bioenergija

Ponovno znano znanje

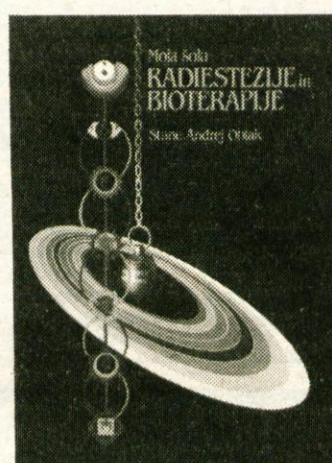
Škofja Loka - Moja šola radiestezije in bioterapije je knjiga Staneta Oblaka, ki so jo minuli konec tedna predstavili skupaj z novo razstavo akad. slikarja Petra Adamiča v gostišču Plevna.

Prav nič nenavadnega ni, da se tudi pri nas v zadnjem času z »odkritjem« radiestezije in vplivanja na ljudi s pomočjo bioenergije, množe tudi knjige o tem pojavu in o tej človeški sposobnosti. S človeštvom je, kot kaže, tako, da od časa do časa pozabi nekatera svoja znanja, potem pa, ko jih znova obudi v zanje primernem času, postanejo spet uporabna - in kar vse še sodi zraven.

Zato je radiestezija nekaj novega samo na način, kot je za prvošolca novo spoznavanje abecede, ki jo pač starejši od njega že poznajo, in še vse umetnije, ki jih omogoča. Podobno je tudi z bioenergijo, če jo imenujemo tako, kot smo se Evropejci navadili. Pojav uporaba (in seveda tudi zloraba, kot z vsem, kar se spremeni v modo) prav gotovo sovpada s časom, v katerem člo-

vek hudo občuti trganje vezi z naravo, s soljudmi, ko se izgublja v stehiniranem okolju, ko postaja le brezimna enota statistik, znak v računalniškem pomnilniku. Obujanje tega vedenja, kajti brez dvoma gre le za obujanje (in seveda tudi za razvijanje), je nekakšno ponovno predstavljanje, loščenje nečesa, kar je bilo pozabljeno ali celo odrinjeno iz uporabe in spomina.

Čas je radiesteziji naklonjen, je na predstavitvi svoje prve knjige Moja šola radiestezije in bioterapije povedal Stane Oblak iz Škofje Loke in prav gotovo mu je v tem treba pritrđiti. Knjiga za slovenske bralce prihaja prav v času, ko je zanimanje za te dejavnosti na višku, ko je medicina v položaju, ko se izreka za in proti uporabi teh znanj pri zdravljanju; prihaja tudi v času,

ko je prav s tega področja bilo zbranih v zadnjem času že veliko izkušenj. Ob svojih izkušnjah je Oblak upošteval tudi druge, tako da je pred nami priročnik dovolj uporaben za vse,

ki žele osnovno znanje tako o radiesteziji kot o bioenergiji; je nekakšen kažipot po področjih, ki so jih doslej nekateri avtorji predstavljali ali preveč poenostavljeno ali pa morda celo nespretno, slabo razumljivo s povsem nepotrebnim nadihom nečesa nedoumljivega, skrivnostnega. S te plati je Oblakova knjiga, bogato ilustrirana z risbami in fotografijami, primerna predstavitev tega sedaj tako aktualnega že na epidemiološke razsežnosti meječnega zanimanja pri nas. Vsekakor bo knjiga, ki so jo lepo opremili in natisnili v Gorenjskem tisku Kranj, za nekatere le dobrodošla informacija in osnovno znanje, za druge pa verjetno tudi spodbuda, da bodo iskali in nadaljevali še kje drugje. Knjigo je recenzorsko pospremila na njeno pot med bralce tudi dvoje tako imenitnih imen, kot sta dr. Matjaž Kmecl in akademik prof. dr. Anton Trstenjak.

Lea Mencinger

V železarni si prizadevajo

Spremeniti prašnato žlindro

Jesenice, 17. marca - V letošnji 7. številki Gorenjskega glasa smo poročali o pojavu belega prahu, ki se iz jeseniške železarne širi nad naselja na Javorniku. Ob pojasnilu strokovnjakov, da gre za fino žlindro, smo opisali tudi njihove napovedi za kratkoročne ukrepe in dolgoročno rešitev problema. Po manj kot dveh mesecih že lahko zapišemo, da se njihove obljube izpolnjujejo. Največ si obetajo od raziskovalne naloge za izdelavo žlindre, ki ne bi pri ohlajanju razpadala.

Ob preusmeritvi proizvodnje v izdelavo kvalitetnejših jekel v jeseniški železarni so nastale spremembe pri osnovnem metalurškem odpadku, žlindri. Povečala se je količina fine, sekundarne žlindre, ki se zaradi ohlajanja v ozračju razgradi v droben bel prah. Ker te žlindre nimajo kam odvažati oziroma niso našli uporabnika zanjo, se iz obrata za predelavo taliniških odpadkov z vetrom širi po okolici. To je seveda povzročilo tudi zaskrbljenost in nezadovoljstvo med prebivalstvom.

»V železarni smo nadaljevali z meritvami prašnih usedlin na Javorniku,« pojasnjuje Dragica Bezlaj, vodja odseka za ekologijo v jeseniški železarni, pa dodaja: »Merilno mesto smo v dogovoru s krajinami preamknili na bolj odprt prostor. Februarski izvidi kažejo, da kljub dežju ob koncu meseca ni bilo usedlin nič manj kot ob prejšnjih meritvah. Zato smo se najprej lotili nekaterih kratkoročnih ukrepov, ki bi zmanjšali raznašanje prahu po okolici. V obratu

za predelavo žlindre se lotevajo postopkov za ločevanje primarne in sekundarne žlindre, da ne bi pri obdelavi primarne žlindre prihajalo do hkratnega presipavanja obeh žlinder in s tem prašenja fine žlindre. Ker se škropljenje fine žlindre z vodo ni obneslo, smo napravili laboratorijske preizkuse s tekočino, ki jo uporablja tuja jeklarska industrija za vezavo prašnih delcev. Testi so potrdili, da tekočina v desetih urah poveže zgornjo plast fine žlindre v trdo skorjo, kar bi preprečilo prašenje. Sedaj bo treba napeljati razvod za škropljenje nad deponijo in namestiti dozirne naprave, da bi lahko začeli prihodnji mesec uporabljati takšno škropljenje.«

Za rešitev problema z žlindro si v železarni prizadevajo tudi pri samem izviru. Iščejo razne možnosti nastajanja drugačne žlindre, kar bi jih v prihodnosti rešilo težav za vselej. Problem razpadajočih žlinder, ki nastajajo kot stranski produkt v največji

meri pri izdelavi nerjavnih jekel, se je namreč pojavil z uvedbo povnične, vakuum-ske tehnologije izdelave jekla. Zaradi povečevanja proizvodnje pa je postal problem prašnate žlindre vprašljiv tudi po ekološki plati.

»Sedanja sestava žlindre je takšna,« razlaga Jože Triplat, vodja razvoja jeklarskih proizvodov v raziskovalnem oddelku, »da pri ohlajanju ena od faz povzroča napetosti in razpad materiala. Zato smo se lotili strokovne naloge, katere cilj je izdelava nove, drugačne žlindre. Ta bi morala ob zahtevi za zagotovitev izdelave kvalitetnega jekla doseči osnovni cilj, da bo material odporen proti razpadanju. Prvi preizkusi zanesljivo kažejo pravilnost usmeritve naše naloge, ki je vključena tudi v projekt raziskave žlinder pri Metalurškem inštitutu in Univerzi v Ljubljani.«

Zaenkrat so raziskave za izdelavo drugačne žlindre dale le polovične rezultate. Strokovnjaki vseeno pričakujejo, da bodo že v nekaj mesecih uspešno opravili začetno nalogo. Seveda to ne bi bila pomembna pridobitev samo za jeseniško železarno, ampak bi jo s pridom uporabili še drugi proizvajalci jekel pri nas.

Stojan Saje

Arhitekt svetuje

NOV KOTIČEK V STANOVANJU

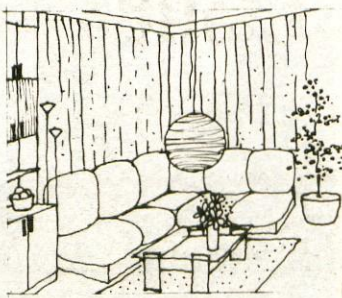
Tov. Darja, prosim vas, da mi svetujete, kako naj opremim dnevno sobo v pritličju; rada bi uporabno, praktično opremo - zelo mi je všeč les; za tla sem mislila uporabiti ladijski pod. Če je možno, bi želela še kotiček za garderobo, saj je predsoba izredno majhna in garderobne omare ne morem nikamor postaviti.

Za odgovor se vam lepo zahvaljujem in vam želim še mnogo uspeha pri vašem poklicu!
Bralka Mojca

Odgovor

Poslali ste mi tloris dnevne sobe z lončeno pečjo. Prisotnost peči že ustvarja določeno vzdušje v sobi, hkrati pa zavzema kar precej talne površine. Predlagam vam, da okrog peči naredite leseno klop, kakor so jo imele vse dobre stare lončene peči za posedanje in gretje ob njej.

Ker je dnevna soba navadno družaben prostor, v katerem se zbira družina in se družimo s prijatelji, potrebujemo udobno sedežno garnituro. Prostor narekuje postavitev blazinaste sedišne garniture v kot, z odknikom od grelnega telesa min. 10 cm za cirkulacijo zraka. Površinski material, iz katerega je narejena, je lahko platno, leakril, usnje, lahko tudi v kombinaciji z lesom. Barvna lestvica - od pešene, rdečejave do zelene. Pri nakupu pazite na to, da ne bo prevelika in pretežka in da se da kupiti po elementih zaradi kombinacije - dvosed + kot + dvosed.

Kot odlagalno površino uporabljamo klubsko mizico max. dim. 70 x 70 cm.

Žal so stene precej razbite z odprtini, tako da nam za pohištvene elemente ne ostane veliko prostora. Levo, ob manjša vrata, sem postavila nizek širok element, na katerem lahko stoji televizor, v višino pa se nadgrajuje s policami in vitrino ali zaprtim elementom.

Kotiček za garderobo predstavlja dvodelna garderobna omara tik za vhodnimi vrati. Ob njej stoji še ožji regal s policami in odlagalnimi površinami.

Soba je dovolj svetla in osončena, zato lahko izberete pohištvo v svetli naravni barvi lesa (smreka) ali luženo (temno). Glede na prostor vam predlagam program sistem 100, proizvajalca PIN Pazin v naravni barvi, ki se bo lepo ujemala z belino sten, zeleno ali rjavo barvo pečnic, leseno oblogo tal in s svojo toplino lesa dopolnila prostor.

V sobo postavite tudi nekaj zelenih rastlin, ki se izredno lepo podajo k lesu, da jo požive. Tla lahko v območju sedežnega kota obložite tudi s preprogo.

Soba potrebuje splošno razsvetljavo, ki jo dobi v obliki lampijona, obešenega s stropa nad mizico, in funkcionalno - razpoložljivo svetlobo.

Če imate na policah in v vitrini razstavljene predmete, vredne pozornosti, jih osvetlite z reflektorji, pritrjenimi na strop. Tudi tanka stoječa svetilka ali dve ob sedežnem kotu ne bo odveč.

Darja Fabjan dipl. ing. arh.
Lesnina Kranj

PRAV JE, DA VEMO

K VITAMIN

K vitamin je predvsem v zeleni zelenjavi: špinaci, ohrovtu, glavčastem zelju. Občutljiv je za svetlobo. Zdrav organizem si ga sestavlja sam v črevesju. Potreben je za pravilno strjevanje krvi. Ob pomanjkanju se podaljša čas krvavenja ran in s tem veča izguba krvi.

O MATERI SO REKLI

Dobra mati ne vprašuje ali hočeš, temveč da.

Angleški pregovor

Samo nekaj je na svetu lepše in boljše od žene - to je mati.

Schefer

Mati mora imeti velik predpasnik, da bi pokrila vse napake svojega otroka.

Izraelski pregovor

POSKUSIMO ŠE ME

LONČKOVO PECIVO NA 4 NAČINE

Potrebujemo po 1 jogurtov lonček sladkorja, olja, moke, pol jogurtovega lončka mletih orehov ali kokosove moke, 2 jajci, 1 pecilni prašek, 1 jabolko, limonino lupino, margarino za pekač.

Najprej dobro umešamo jajca in sladkor, da masa naraste, nato med mešanjem dodajamo olje, nato moko s pecilnim praškom, drobno nastrgano jabolko (precej debelo) z limonino lupino in nazadnje orehe ali kokosovo moko.

Pekač obložimo s peki papirjem, ki ga narahlo premažemo z margarino. Maso zravnamo na pekač in pečemo pri 200 stopinjah 40 minut. Ko je pečeno, pustimo, da se ohladi. Peki papir nam pomaga, da lažje dvignemo pecivo iz pekača.

Prvi način: pecivo razrežemo na primerne kose in posujemo s sladkorjem v prahu.

Drugi način: pecivo premažemo z marmelado in razrežemo. Če je pecivo za otroke, lahko damo na vsak košček del žele bonbona.

Tretji način: kadar nam ostanejo 3 beljaki, naredimo zelo trd sneg in dodamo 20 do 25 dkg sladkorja v prahu. Pecivo premažemo z marmelado, povrhu zravnamo maso iz snega in posujemo s čokoladnimi drobtinicami. Zdjamo pecivo še za nekaj minut v pečico in pri 150 do 180 stopinjah pustimo, da sneg dobi zlato barvo, še vedno pa ostane sočen.

Četrti način: maso iz snega zravnamo po pecivu brez marmelade in damo v pečico, segreto na 120 do 150 stopinj. Pustimo toliko časa, da se sneg trdo posuši. Pri rezanju se rad drobi.

Tudi ta hišni recept nam je poslala naša zvesta bralka Ivana B. Iskreno se zahvaljujemo zanj, saj bo z njim marsikatera mlada ali pa tudi že starejša gospodinja prišla do hitrega recepta za nedeljsko sladico, s katero bo razveselila svojo družino.

DOMAČI ZDRAVNIK

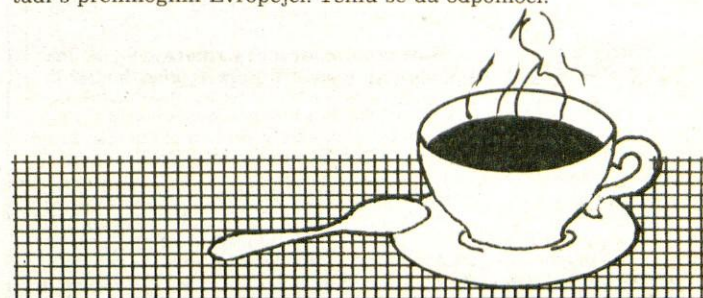
MED POMIRJA

Za pomirjenje pijemo po požirkih mlačno medico. Še bolje pa je, da namesto mlačne vode vzamemo čaj. Baldrijanovemu ali sivkinemu ali čaju iz vrtnega timijana dodamo po 2 čajni žlički medu na skodelico; na dan spijemo po požirkih 2 do 3 skodelice.

Pri razburjenosti in izčrpanosti pijemo mlačno medico ali kamilični čaj dobro oslajen z medom, 1 do 2 skodelici po požirkih.

KAVA ZA POZNAVALCE

V Ameriki rastejo najboljše vrste kave na svetu, vendar jih ne znamo vedno izkoristiti, piše v svoji knjigi Moja pot k zdravju in mladosti G. Hauser. Kar je bila nekoč preprosta aromatična pijača, je zdaj s sladkorjem in smetano obložena mešanica. Mnogi Američani so predebeli prav zaradi sladkorja in smetane v kavi. Tako je tudi s premmogimi Evropejci. Temu se da odpomoči.

MLEČNA KAVA

Tako pripravljene kave ni treba sladkati. Deluje kot poživilo, mleko pa daje beljakovine. Ali pa se navadite na kavo brez dodatkov, ki pokvari okus in vonj.

KAVA EKSPRES

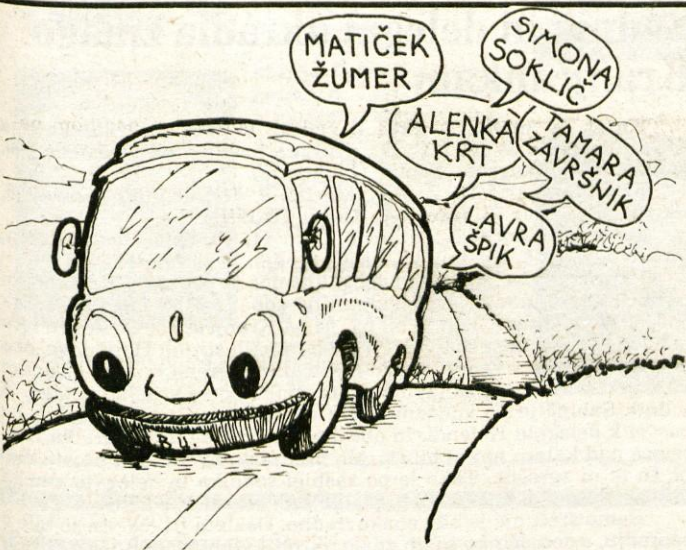
V Evropi se bolj pogosto pije kava ekspres. Takšna kava je zelo močna, zato jo postrežejo v majhnih skodelicah. Praviijo, da grenkoba kave pospešuje prebavo. Ko prvič pijete takšno kavo, jo malo osladite, potem pa vedno manj, dokler ne boste pili grenke kave.

METINA KAVA

Zmleti kavi dodajte žličko metinih listov. Potem precedite kavo. Postrezite vročo z medom ali z rjavim sladkorjem.

ureja DANICA DOLENC

KDO GRE Z NAMI

Na pomladanski Glasov izlet po Sloveniji bomo povabili tudi nekateri od vas, mladih dopisnikov. Da se ne bi preveč zapletali, kako naj čimbolj pravično delimo sedeže v avtobusu med številna vaša imena, žrebamo. Vsak mesec izžrebamo enega, ki s svojim spisom, pesmijo, šalo, risbo sodeluje v naši rubriki. Pet sedežev je že oddanih. Kdo bo dobil šestega? Pišite in rišite čim več in čim bolje, da boste prišli na časopisno stran, v poštev za žrebanje!

Drevo trpljenja

Nekega dne sva se z mamico odpeljali v Škofjo Loko. Tam sva si ogledovali obleke, ki so bile razstavljene v izložbah. Mami je nekaj kupila, potem pa sva je nekaj v cvetličarno. V cvetličarni odšli v cvetličarno. V cvetličarni me je mami vprašala, ali bi v svoji sobi imela drevo življenja. Drevo življenja sem vedno želela imeti. Ko me je prodajalka v cvetličarni vprašala, za katero rožo sem se odločila, sem ji hotela povedati, pa sem pozabila ime. Premišljevala sem, a se nisem mogla domisliti. Naenkrat sem sem butnila: »Drevo trpljenja!« Trgovka me je začudeno pogledala, se nasmehnila ter rekla: »Misliš reči drevo življenja?« Pritrdila sem. Prodajalka je cvetico zavila. Mamica je plačala. Odšli sva domov. Vso pot sva se smejala na ta račun.

Nataša Četkovič, 4. c. r. OŠ
Cvetka Golarja Škofja Loka

Smučanje

S sosedi smo odšli smučati na Krvavec. Pri žičnici je bila dolga vrsta. Kupili smo karte in počakali. Na vrh smo se pripeljali z gondolo.

Preobuli smo se, si pripeli smučiči in se odpeljali k vlečnici, ki nas je potegnila na vrh. Dogovarjali smo se, kje bomo smučali. Leva noga mi je ušla čez hribeček in začel sem drseti v dolino. Podrl sem mlado smučarko in nekemu smučarju zapeljal čez smučiči. Vsi so kričali za menoj, naj se ustavim. Zaletel sem se v kup snega. Prilezel sem iz njega kot sneženi mož.

Vsi so se mi začeli smejati, tudi tisti, ki sem jih podrl.

Gregor Roksandič, 5. c. r. OŠ
Matije Valjavca Preddvor

IZ ŠOLSkih KLOPI

Moj oči je lovec

Moj oči je lovec. Skrbi, da živali niso lačne in bolne in da kmetom ne delajo škode na polju. Zato večkrat hodi po polju. Večkrat me povabi s seboj. Nekega dne sva se spet po lovsko oblekla v jopič, tople hlače, klubuk in planinske čevlje. V nahrbtniku sva naložila seno in kostanj. Avto sva parkirala ob robu gozda. Ko sva bila oddaljena približno štirideset metrov, sva zagledala štiri muflonke. Ko so naju zagledale, so zbežale. Natrosila sva kostanj in dala v kr-

mišče seno. Napolnila sva solnike. Oči je imel s seboj puško. Rad grem z njim v gozd.
Gregor Hribar, 1. a. r. OŠ
Simona Jenka Kranj, DE Center

POKLICNA POSVETOVALNICA

Odgovarja mag. Franc Belčič

Brane: Pred odhodom v vojsko sem se bolj po pripravljanju prijateljev prijavil na ljubljansko ekonomsko fakulteto. V JLA se veliko ukvarjam s stroji in tehniko pa tudi časa za premišljevanje imam več. Sorodnik iz Maribora mi je že obljubil, da bom lahko stalnoval pri njem, če bi se vpisal na Visoko strojno šolo. Ali lahko poveste kaj več o tem študiju, zanima me tudi, ali ima občina Škofja Loka za to smer predvideno kakšno štipendijo?

V Mariboru šole s takšnim nazivom ni, vendar to ni bistveno. Na Tehniški fakulteti vzgajajo tudi inženirje in diplomirane inženirje strojništva. Za prve, torej za višješolski študij, traja študij dve leti in pol, pri čemer študenti v drugem letniku izbirajo med tremi smermi: energetiko in procesnim strojništvom, konstrukterstvom in gradnjo strojev ter proizvodnim strojništvom. Za visokošolski študij so potrebna štiri leta, odločanje med omenjenimi smermi je v tretjem letniku.

Seveda se študij strojništva od ekonomije (kamor si se sprva vpisal) pomembno razlikuje. Za pokušino le nekaj značilnih predmetov iz prvega letnika: matematika I. in II., gradiva, tehniška dokumentacija, kemija, mehanika, kinematika, fizika, elektrotehnika, računalništvo, mehanska tehnologija...

Kadrovskih štipendij za študij strojništva je tudi v škofjeloški občini za prihodnje študijsko leto "čez glavo", 18 za inženirje in 32 za diplomirane inženirje. Ponujajo jih številne delovne organizacije v Žireh (Kladivar, Etiketa, Poliks), v Železnikih (Iskra Elektromotorji, Alpes, Tehnica, Niko) in v Škofji Loki (LTH, Inštitut Zoran Rant, Jelovica, Gorenjska predilnica, Termika). Menim, da ti štipendijsko mesto skoraj ne more uiti, saj je po naših podatkih za področje strojništva v minulem letu ostalo v tej občini kar 14 nerazdeljenih štipendij.

Nisi sporočil svoje predhodne izobrazbe. Tehniška fakulteta v Mariboru bo brez preizkusa znanja sprejemala strojne, ladijske, metalurške, kemijske, tekstilne, lesarske in naravoslovno-matematične tehnike, tehnike kmetijske mehanizacije, elektrotehnike vseh smeri.

Še naslov šole: Tehniška fakulteta, 62000 Maribor, Smetanova ulica 17, telefon (062)25-461. Mimogrede, ne vem, zakaj si spregledal Fakulteto za strojništvo, ki je blizu tvojega domovanja, v Ljubljani. In poskrbi, da bo tvoja prijava oddana pravočasno, to je do 30. marca 1989.

MORDA NISTE VEDELI

Kako vemo, ali je papagaj samček ali samička?

Če je papagaj še mlad, se ne da določiti spola. Vsekakor je treba dobro pogledati opno, ki mu pokriva koren kljuna. Pri mladih papagajih je rožnato-modrikasta, z odrasčanjem pa postaja sivkasto-modra in pri odraslem samcu naposled izrazito modra. Če je pri papagaju ta opna sivo-bakrena ali rjava, je v kletki zagotovo samička.

Mir in ljubezen

Naj vsak otrok
v miru živi,
naj vsak otrok
se v ljubezni zbudi.
V materinem naročju naj
zaspi,
saj otrok si tega želi.
Naj svet v ljubezni živi.
Da, lepo je, ko smo prijatelji
vsi.
Naj cvetje vzcveti in ptice
pojo,
naj bo pomlad večna.
Oh, kako je lepo.

Nina Rajgelj, 5. c. r.

OŠ Lucijana
Seljaka Kranj

Pes čuvaj

Našemu psu je ime Belko. Star je dvanajst let in je starejši od mene. Imamo ga zelo radi, posebno še Simona. Ona ga je tudi pripeljala k hiši. Je prikupen mešanec, bele barve, majhne rasti in kratkega repa. Ima dolgo in belo dlako. Zelo rad laja na vsakega obiskovalca. Najraje je makarone in grize kosti. Najraje ima Simono, najbolj pa uboga atija. Čeprav je majhen, je dober pes čuvaj. Vsi ga imamo radi.

Maja Balanč, 2. r. OŠ Orehek

Zakaj? Zato!

Andrej in Matej se srečata v parku. Andrej začne dražiti Mateja s spraševanjem o kontrolni vaji iz matematike, ki jo je pisal slabo. Zakaj si pisal matematiko cvek?

Zato, ker je nisem vadil.
Zakaj je nisi vadil?
Zato, ker se mi ni dalo.
Zakaj se ti ni dalo?
Zato, ker je bila ravno takrat na televiziji tekma.
Zakaj je bila tekma?
Zato, ker je bilo to napisano v programu.
Zakaj je bil tak program?
Zato, ker ga je neko tako sestavil.
Zakaj ga je sestavil?
Zato, ker je to njegova služba.
Zakaj je to njegova služba?
Zato, ker si je izbral tak poklic.
Zakaj si je izbral tak poklic?
Zato, ker ni bilo usmerjenega izobraževanja.
Zakaj ni bilo usmerjenega izobraževanja?
Zato, ker si ga modrijani niso izmislili. Zdjaj imam pa tvojih neumnih zakajev dovolj!
Zakaj?
Zato!
Zakaj zato?
Zato!!!

Mojca Špan, 6. b. r. OŠ bratov Žvan Gorje

ureja HELENA JELOVČAN

Finale desetega (devetega v Planici) svetovnega pokala v smučarskih skokih

V Planici vsi najboljši skakalci sveta

Ljubljana, 17. marca — V prostorih Dela je bila tiskovna konferenca planiškega komiteja. 25. in 26. marca bosta 90-metrski in 120-metrski skakalci v Planici gostili najboljši skakalci sveta. Ti se bodo še zadnjič letos v finalu pomerili za točke svetovnega pokala. To bo hkrati že deveto finale svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici. Neopozabni bodo lanski marčevski dnevi v Planici. Na obeh skakalnicah je zmagal Primož Ulaga. Tudi v soboto in nedeljo v Planici pričakujemo spet praznik smučarskih skokov pod Poncami.

Lansko deveto finale svetovnega pokala v smučarskih skokih na 90 in 120-metrski skakalnici v Planici bo za jugoslovanski skakalni šport nepozabno. Na obeh tekмах je zmagal pripadla Primožu Ulagi. S tem je še enkrat potrdil, da lanski uspehi v svetovnem pokalu, na svetovnem prvenstvu v poletih in dve kolajni osvojeni na zimskih olimpijskih igrah v Calgaryju, niso bili naključje. Res je sicer, da je bila letošnja sezona za smučarske skoke slabša od lanske. Zamenjava trenerja in druge

gačno delo z reprezentanco niso obrodili sadov. A vse kaže, da bo finale spet tisto, ki bo našim smučarskim skakalcem na domačih skakalnicah vrnilo zapravljeni ugled. Še posebej zaradi izvirnega uspeha Matjaža Zupana na zadnji tekmi pred finalom na poletih v Harakovu. Matjaž Zupan je bil tu peti. To je tudi najboljša uvrstitev naših skakalcev na tekmah svetovnega pokala in nasploh na vseh doseganjih. V soboto se v Planici na obeh tekmovalnih dnevih obeta spet pravi slovenski športni praznik. Res je sicer, da prireditelji, planiški komitej, teptače iz Kroke, vse delavce, ki skrbe za skakalnice moti slabo vreme in pomanjkanje snega. A pričakujejo, da se bo vreme uneslo in da bodo s skupnimi močmi le uspeli, da finalni tekmi na 90-in 120-metrski skakalnici bosta. Take so bile tudi izjave na petkovi tiskovni konferenci v prostorih Dela v Ljubljani. »Težave imamo s snegom in podnebni razmerami v zeleni zimi,« saj je že kolegarska pomlad. »Kot drugi prireditelji smučarskih tekmovalni po svetu, si obetamo, da bomo finale svetovnega pokala v smučarskih skokih FIS — Nokia, od 24. do 26. marca v Planici izpeljali v splošno zadovoljstvo vseh ljubiteljev skokov in vseh udeležencev teh finalnih prireditev.« To so bile pozdravne besede na tiskovni konferenci generalnega sekretarja organizacijskega komiteja Planice Igorja Zajca. In tudi drugi so na deveto planiško finale gledali z optimizmom. Enakih misli so bili generalni sekretar SZ Slovenije Janez Bukovnik, sekretar nordijskih disciplin Peter Dremelj, člani organizacijskega komiteja Marko Mlakar, Tomaž Teger, Niko Križanec in Tone Poljanec. Kot je dejal Marko Mlakar, bodo že od ponedeljka naprej začeli s kamioni navazati sneg na obe skakalnici iz Tamarja. V pomoč Planici je tudi Avto Commerce iz Ljubljane, ki bo uredil vse parkirne prostore za obiskovalce Planice. Torej ni bojzani, da finale v Planici ne bi uspelo.

Skakalci z največ zmagami doslej

1. Nykänen (Finska) 44, prej 42 in v tej sezoni 2, 2. Weissflog (NDR) 14(11 + 3), 3. Bulau (Kanada) 13 (13 + 0), in Kogler (Avstrija) 10 (10 + 0), 5. Felder (Avstrija) 11 (11 + 0), 6. Vetteri (Avstrija) 10 (10 + 0), 7. Ulaga (Jugoslavija) 9 (9 + 0), Ploc (ČSSR) 9(8 + 1), Ruud (Norveška) 9 (9 + 0), 10 Neuper (Avstrija) 8 (8 + 0).

Zmagovalci v sezoni 1988-1989

1. Böklev (Švedska) 5, 2. Weissflog (NDR) 3, 3. Thoma (ZDA) in Nykänen (Finska) po 2, 5. Fidjestöl (Norveška), Holland (ZDA), Kjörum (Norveška), Laakkonen (Finska) in Ploc (ČSSR) po eno. Tu še ni zajeta zadnja tekma v smučarskih poletih v Harakovu.

Udeležba smučarskih skakalcev sveta bo popolna. Med njimi so vse države, ki imajo v svojih reprezentančnih vrstah take skakalne orle, ki bodo dali ton pravega finala. Med njimi bo tudi trindvajset naših skakalcev. Osem jih imamo po ključu FIS, ostalih petnajst pa pride po ključu organizatorja. Torej na delu bodo vsi najboljši skakalni mojstri sveta.

Vstopnice so pri Kompassu in drugih turističnih organizacijah že na voljo. Vstopnina je 5.000 za pešce, za velike avtobuse je 250.000 za male 100.000, za osebne avtomobile 20.000, kombije 40.000 dinarjev za oba dneva. V petek je vstopnina, uradni trening, 2000, oziroma 1000 dinarjev.

D. Humer

Skupščina Zveze telesnokulturnih organizacij Kranj

Smelo tudi letos

Kranj, 19. marca — V prostorih občinske skupščine Kranj je bila redna letna skupščina Zveze telesnokulturnih organizacij Kranja. Na tej skupščini so pregledali lanske uspehe, jih potrdili, in si zastavili nove smernice za letošnje športno leto v občini. Vsi so si bili enotni, da so gospodarske težave težke, a napeli bodo vse sile, da gredo smelo v to športno leto.

Lanski uspehi vseh športnikov in športnic v občini Kranj so bili res izredni. Imamo svetovne prvake, nosilce kolajni letnih in zimskih olimpijskih iger in vrsto drugih športnikov in športnic, ki so ime Kranja in svoje ime smelo z uspehi ponesli v svet. Res z visokimi uvrstitvami na vseh športnih področjih. Čeprav ZTKO Kranj še vedno ni uspelo zagotoviti pokroviteljev za ves vrhunski šport, bodo kljub temu šli naprej. Nihče ne bo ostal brez potrebnih sredstev, kar se tiče vrhunškega tekmovalnega športa. Še naprej bosta ZTKO in TKS iz Kranja pomagala pri urejevanju statusa vrhunskih športnikov — zavarovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, šolanje, športni dogodek, stanovanjski problem. Pospešeno bo potrebno delati glede organizacije športnih razredov, vzpostaviti stik s Fakulteto za telesno kulturo v Ljubljani, da bodo čim bolj smotno uporabljali podatke s TV kartona.

Organizirali bodo tradicionalne kvalitetne prireditve in nekaj državnih prvenstev. Še posebno pozornost bodo posvetili plavalnemu mitingu »Dan borca« in kolesarski mednarodni dirki »Po ulicah Kranja«. V okviru alpinističnih odprav bo Tomo Česen poskušal v alpskem slogu preplezati steno Jannuja, 7710 m.

D. Humer

Vaterpolo

Triglavu točka v Bijeli

Kranj, 19. marca — Prva B zvezna vaterpolska liga Bijela: Triglav (8:8) (2:1, 2:3, 1:2, 3:2), Baza v Igalu, sodnika Grubješič (Bečej), Štamplija (Šibenik).

Bijela — Murišič, Fanfani 2, Malović, Vasilevski, Vuksanović, Džurano, Zloković, Miladović, Baničević 3, Ivanovič 2, Popović.

Triglav — Naglič, Hajdinjak, Brinovec, Sirk, Cvitković, Čadež 1, Jerman, Grabec, Marinič 6, Kodrič, Rihter 1, Margeta, Homovec.

Vaterpolisti Triglava so se iz Bijele, igrali so v Igalu, vrnilo s točko. Pričakovani smo zmagali, a kljub temu je točka uspeh. Triglav in Bijela sta »stara« tekmeča, a tokrat sta Bijeli točko poklonila sodnika. Triglav je vodil z dvema goloma razlike. A za povečanje vodstva in zmago sta bila na strani domačinov sodnika, ki sta sodila v njihov korist.

D. Humer.

Turno smučanje brez meja

Mednarodno srečanje turnih smučarjev prvič v Sloveniji. Udeleženci so bili iz Avstrije, Švice, Francije in Italije. Izredno dobra organizacija srečanja pod »taktirko« Mateja Kranjca. Pomagalo je tudi lepo vreme in izredne smežne razmere.

Bohinj, marca — Slovenski organizatorji so pripravili večer v hotelu Zlatorog. Komisija za mednarodno sodelovanje pri Planinski zvezi Slovenije, pod skrbnim vodstvom Mateja Kranjca. Po enotnem druženju na smučah, križem-kražem po gorah okrog Bohinja, je bil prijeten zaključek mednarodnega srečanja turnih smučarjev v Sloveniji.

V spomin na l. 1982

Fritz Gansser, član UIAA (Mednarodne komisije za alpinizem) je bil pobudnik Mednarodnega turno-smučarskega pohoda, ki se je l. 1982 začel hkrati v dveh različnih mestih: v Trstu in Marsellu, in se po dveh mesecih napornega prečenja gorskih grebenov, ki potekajo ob mejah Jugoslavije, Italije, Avstrije, Švice in Francije, končal v Švici, na St. Gothardu.

Matej Kranjc in Luka Karničar, izkušena turna smučarja, sta se lansko leto prvič udeležila Mednarodnega srečanja turnih smučarjev v Malsu na Južnem Tirolskem, v Italiji.

»Na tem srečanju v Italiji je nastal dogovor o letošnjem srečanju v Sloveniji. Namen teh srečanj je ohranitev ideje mednarodnega prijateljstva, ki se je razvilo na skupnem pohodu leta 1982 in nadaljevalo na vseh nadaljnjih srečanjih. Pomembna je ideja ohranjanja skupnega alpskega prostora. Srečanje v Bohinju lahko označimo tudi kot turistično-propagandno prireditev, saj udeležencem skušamo predstaviti najlepše kote naše dežele, njene prebivalce in njihove običaje,« nam je povedal vodja srečanja v Sloveniji, Matej Kranjc.

Vsak dan so se smučarji že navsezgodaj razdelili v več skupin, glede na zahtevnost posameznih tur. Tako so v ponedeljek (zbor smučarjev je bil v nedeljo zvečer, 5. marca) opravili dve srednje težki turi: z Lipanskega iz Velikega Draškega vrha. V torek so se smučarji odpravili na naslednji turi (prav tako srednje težki): Vogel — Rodica — Planina — Suha — Bohinj in Vogel — Komna — Savica. V sredo so turo Savica — Komna — Mahavšček žal morali slabe pol

Henricke Kaestle, turna smučarka iz Avstrije, je prišla v Bohinj skupaj s svojim možem.

ure pod vrhom Mahavška prekiniti zaradi megle. Ravno tako je v drugi turi Kranjska gora — Vršč — Mojstrovka odpadel gornji del ture, zaradi pomanjkanja snega na vrhu Mojstrovke. Četrtekova prva tura — na Viševnik — je bila lahka zaradi slabega vremena (to je bil tudi edini dan v tednu s slabim vremenom), v drugi pa so smučarji prečili z Viševnika do sedla z Draškim vrhom in se nato spustili v dolino Konjščice. Cilj prve petkove ture je bilo Kotovo sedlo, pri drugi turi pa so se smučarji, po vzponu čez Krmo na Kredarico, razdelili v dve skupini: prva se je spustila na Bohinjska vrata (manj zahtevna tura), druga je smučala z vrha Dlanj (z Vogla). Večere sta popestrila filma o Triglavskem narodnem parku in o ekstremnem smučanju bratov Karničar ter video projekcija o vzgoji planinskih vodnikov, ženski oktet z Jezerskega, kvartet bratov Smrtnik in stalna gostja hotela Zlatorog, z ljudsko glasbo na citrah.

»Toliko lepih gozdov še nisem videl«

Udeleženci so bili starejši (povprečna starost nad 40 let, najstarejši Paul Ferraton in ima celo 76), izkušeni in dobro pripravljeni turni smučarji. Tudi finančno si takšna smučarska potovanja lahko privo-

V skupini turnih smučarjev je tudi najstarejši udeleženec tokratnega mednarodnega srečanja, 76 letni Paul Ferraton iz Francije (tretji z leve).

ščijo (poslovneži so svoje bivanje v Bohinju plačali iz lastnega žepa).

Reto Salzborn, vodja švicarske skupine v Bohinju, nekdanji testni pilot švicarske armade, danes civilni pilot, 56-letni ljubitelj gora, eden od »zagnancev«, ki je že od začetka sodeloval pri uredništvu ideje o turnem smučanju brez meja. »Pohod, ki smo ga izvedli l. 1982, smo pripravljali tri leta. Ko smo ga skupaj srečno izpeljali, smo bili zelo veseli. Imeli smo ugodne snežne razmere cela dva meseca. Naslednje leto takšnega podviga ne bi mogli več izvesti. Mislim, da tudi danes ne. Zelo sem hvaležen našim alpinistom, ki so čudovito vodili vse ture in odlično organizirali srečanje. In še nekaj: Toliko lepih gozdov kot pri vas še nisem videl!«

Tudi Jaen Paul Zuanon, predsednik Komisije za turno smučanje pri Francoski alpinistični organizaciji (CAF), po poklicu sociolog, zaposlen na univerzi v Grenobleu (JV Francija), je ponovil, da česa podobnega, kot so naredili l. 1982, ne bi mogli več izpeljati: Jean Paul je med drugim pohvalil tudi izredno dobro organizacijo srečanja v Bohinju, izvrstne ture, s pomočjo katerih so udeleženci spoznali Julijske Alpe.

»Kaj je zame alpinizem? Predvsem raziskovanje novih področij. Na ta način spoznam veliko ljudi. Povsod, kamor pridem, imam prijatelje. To mi zelo veliko pomeni. Mednarodna srečanja turnih smučarjev so tudi dokaz, da za nas že

obstaja skupna Evropa,« je razmišljal Jean Paul Zuanon.

Ženske niso izjema

Henricke Kästle, naša zadnja sogovornica, ne pa tudi edina udeleženka srečanja, se s turnim smučanjem ukvarja že dobrih petindvajset let. Slovenijo je pred leti že obiskala, ko se je povzpela na Triglav. Predvsem ji je všeč lepa pokrajina in to, da se stari prijatelji vedno znova srečujejo.

»Za obisk gora, naj bo poleti ali pozimi, si čas vedno vzamem. Pomembno je to, da ti je obiskovanje gora v veselje. Če mož nima časa, grem v gore sama. Tudi sina sva vedno vzela s seboj v gore. Ampak moram priznati, da sin ni tako zagret za gore kot njegova mama,« se je Henricke ob koncu še pošalila.

Osnovne opreme za turno smučanje — okovje, ki se dviga, kraje in širše smučji od alpskih, posebne kože, ki se nalepijo na podlago smučji pri vzponu, posebni čevlji z dvizno peto in gumijastim podplatom, širši in mehkejši od alpskih, ki omogočajo ob zategnitvi boljše smučanje ter teleskopske palice, ki jih smučarji lahko poljubno krajšajo ali daljšajo, ni mogoče dobiti v naših trgovinah. Ljubitelji turnega smučanja bodo po opremo morali oditi čez mejo, le okovje švicarske znamke Silvretta lahko kupijo v naših trgovinah.

Mojca Peternelj

Smučarski skoki

Izjemna uspeha Primoža Kopača in Matjaža Zupana

Kranj, 20. marca — V Vangu na Norveškem se je končalo letošnje svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah za mladince. Na tem svetovnem prvenstvu je mlada garda smučarskih skakalcev Jugoslavije dosegla izjemen uspeh. V ekipni konkurenci so osvojili drugo mesto in s tem srebrno kolajno.

V zadnji tekmi so se ponovno izkazali naši mladinci v smučarskih skokih. Za svetovnega posamičnega prvaka je tekmovalo 89 skakalcev, ki so pokazali, da bodo kaj kmalu nasledniki najboljših v članski konkurenci. Svetovni prvak pri mladincih je Norvežan Johansen, drugi je bil Avstrijec Rauschmeier in tretji Šved Tällmeier. Izjemen uspeh je dosegel mladi Žirovec Primož Kopač. Z dvema dobrima skokoma je osvojil odlično šesto mesto. Od naših je bil Žirovčan Petek osemnajsti, Ljubljčan Janus dvaindvajseti in Kranjčan Kropar trideseti.

V Harakovu je bila predzadnja tekma članskega svetovnega pokala na letalnici. Nova konstrukcija češke letalnice ni najboljša. Izvedli so le en tekmovalni dan, oba druga dneva je bil namreč na skakalnici premočan veter.

Tu je zmaga pripadla Norvežanu Fidjestölu, drugi je bil Američan Holland in tretji Šved Böklev. Iminenito je na tej letalnici svoje polete opravil Dupljanec Matjaž Zupan, ki je bil peti. To je izvrsten uspeh Matjaža Zupana. Hkrati je to najboljša jugoslovanska uvrstitev v svetovnem pokalu v tej smučarski sezoni.

D. Humer

Rokomet

Visoka zmaga Kranja Duplje

Kranj, 18. marca — II. ZRL — ženske Kranj Duplje: Borovo 23:10 (12:5), dvorana Planina, gledalcev 500, sodnika Jovičić (Novi Sad), Kranjc (Pančevo).

Kranj Duplje — Lenič, Orehar 8, Valant, Bratož 1, Bajrovič, Žontar, Jeruc 2, Mežek 9, Gradišar, Jakšič 1, Bitenc, Sonc.

Borovo — Benkovič, Damjanovič, Vermas, Bulič, Okrajnov 1, Tošen 1, Milič 3, Glavaš, Kuma 5, Simič.

Domačinke so ob dobri predstavi pridno dajale gole gostujoči vratarji. Razlika trinajstih zadetkov prednosti pove vse.

Gorenjski derbi Ločanom

Škofja Loka — RRL — moški Termopol: Preddvor 23:15 (9:8), dvorana Poden, gledalcev 300, sodnika Mehle (Grosuplje), Babič (Domžale).

Termopol — Peternelj 1, Grum, Bešter 3, Berce 1, Pokorn 1, Dolinar 1, Završnik, Romovš 4, Cvetanovič 4, Sajovic 4, Obadič.

Preddvor — Mariničič, Gregorc, Žibert 2, Kožar, Rehberger, Cuderman 1, Arnez 3, Boživič, Čizman 3, Tomažič 5, Lombar 1, Komovec.

V gorenjskem derbiju je zmaga pripadla boljsemu. Po izenačenem prvem delu so nato v prednost prišli domačini, ki so gladko premagali goste iz Preddvora.

Alples prekratek v Ajdovščini

RRL-ženske Mlinotest: Aples 30:24 (16:10), gledalcev 250, sodnika Cirkvenčič (Domžale), Tomšič (Ljubljana).

Aples — Kotar, Kežar 3, Jelinič 6, Rupar, Olič 4, Pohleven, Oman, Lušina 5, Benko, Berce 2, Kaln 4, Trojar.

Vodilni na lestvici Mlinotest iz Ajdovščine je bil le pretežak nasprotnik gostjam iz Železnikov. Aplesovke so se trudile in iz Ajdovščine so prišle z manjšo razliko v porazu.

Košarka

Sodnik in delegat ukradla zmago Kranjčankam

Kranj, 18. marca — Prva B ženska zvezna košarkarska liga Kranj: Lavčević 65:66 (37:39), dvorana na Planini, gledalcev 100, sodnika Parič (Zagreb), Šabljič (Ljubljana).

Kranj: Šoštar 12, Znidar, Merlak 9, Podrekar 6, Rakovec 8, Gartner 16, Čufer 13, Horvat 7, Kump, Hodžaj.

Lavčević: Rančević, Perković, Čato 14, Tonković 10, Kaštelan, Pirič—Vuković 6, Kuzmič 12, Rašič, Smoje, Savičević 24.

Je zmagovalec, ni zmagovalca. Resnica je pač taka. Kako lahko izgubiš, veta samo delegat tekme Kolendo iz Škofje Loke in sodnik Šabljič iz Ljubljane. Izid je bil 65:64 za Kranjčanke. Do konca igre je bilo le še dvanajst sekund. Po dveh prostih strelih Horvatove, oba je zadela, so šle v zadnji napad Splitčanke. Sirena iz zapisničarske mize je označila konec tekme. Domačinke so se veselile zmage. A sodnik Šabljič je po končani sireni zapiskal prekrške. Odsel je na posvet k delegatu Kolendi. In oba sta odločila, da mora igralka Lavčevića nad katero naj bi bil storjen prekršek, metati dva prosta meta. In ta ni zgrešila. Tako je po zaslugi sodnika in delegata zmaga odšla v Split. Praktično sta jo poklonila delegat in sodnik.

Samo srečanje je bilo enakovredno. Dekleta Lavčevića so bile v ospredju, a domačinke so jih znale ukrotiti. Splitčanke so vodile tudi že s trinajstimi točkami razlike. A Kranjčanke so jih ujele in končni izid je bil nato 65:64 njim v prid. Kako je prišlo do zmage Splitčank pa je zapisano v zgornjih vrsticah.

Dušan Humer

Odeja izgubila v Ljubljani

Ljubljana — RKL-ženske Ilirija: Odeja 73:68 (42:36), sodnika Tomšič (Ljubljana), Simikič (Postojna).

Odeja — Žagar 3, Kržišnik 12, Hajnrihar 4, Luskovec 8, Kalan 6, Maček 35.

Ženski košarkarski vrsti Ilirije iz Ljubljane in Odeja iz Škofje Loke, druge in tretje na prvenstveni lestvici, sta pokazali dobro košarkarsko predstavo, saj so bile za odtenek boljše domačinke, ki so si priigrale zmago.

Rokomet

Zmagi v Preddvor in Kranj

Preddvor, 14. marca — Končano je kranjsko prvenstvo osnovnih šol v rokometu za starejše pionirje in starejše pionirke. Med starejšimi pionirji je nastopilo sedem ekip, v finale pa so se uvrstile štiri najboljše ekipe. Občinski prvak je postalo moštvo osnovne šole Matija Valjavca iz Preddvora, druga je osnovna šola Lucijana Seljaka, tretja osnovna šola Simona Jenka in četrta osnovna šola Josipa Broza Tita. Sledijo OŠ Matija Čopa, OŠ Franceta Prešerna in OŠ Bratstva in enotnosti. Največ zadetkov so dosegli Karničar (M. Valjavec) 31, Pokorn (L. Seljak) 22 in Lalič (S. Jenko) 18. Med starejšimi pionirkami so tekmovalce tri osnovne šole: France Prešeren, Lucijan Seljak in Matija Valjavec. Josip Broz Tito iz Predoselj in Simon Jenko iz Kranja pa se kljub prijavi tekmovanja nista udeležili. Zmagala je osnovna šola Franceta Prešerna pred osnovno šolo Lucijana Seljaka in osnovno šolo Matija Valjavca. Najboljše strelke na finalnem turnirju so bile Tkalec (F. Prešeren), Cuderman (M. Valjavec) in Rajgelj (L. Seljak).

J. K.

TEMA TEDNA

Vsi tovariši Münchhausni

Nov dokument težke nerove je še v pretresu, namreč: nepojmljivo provokacijo u Jesenicama bo do samega krutega konca proučeval koordinacijski odbor za oznamovanje pomembnih dogodkov pri bosanskem predsedstvu. Bravo! Le neustrašno v muzej u Jesenicama, da te barabe, ki razstavljajo falsifikate in mojstrsko retuširajo, manjkajočega komisarja brž ne pričarajo nazaj na reprodukcijo in morda osmeji prihajajočo revizorsko komisijo. Saj vemo, kako je bilo: Slovencima u Jesenicama ni bilo prav nič všeč, da je med borci tudi bosanski komisar, pa so ga zradirali! Na tisoče in tisoče obiskovalcev, ki dnevno defilirajo mimo reprodukcij iz NOB u jeseniškem muzeju, je tako dezinformiranih, podlegajo podli nacionalistični prevari, ki pa se je sedaj

hrabro in bojevito razkrila: na najvišji ravni - kot se za provokacijo takega kalibra tudi spodobi.

In tako moramo biti hočeš nočeš sprejemljivi še za eno razodetje: celo u okoljih, kjer še ne vpijejo po ulicah »Slovenija laže«, nas imajo za abotne hinavce in nadute prikrojevalce zgodovine. Tudi zaradi tistih jeseniških čudakov, ki pod milim nebom ne delajo drugega kot to, da lomastijo po muzejih, škilijo po reprodukcijah in se zabavajo tako, da retuširajo vsakega komisarja, ki se jim le prikaže pred oči.

Take in podobne mednacionalne fanatizme bi v svojih lovskih in morskih zgodbah odkrito občudoval sam baron Münchhausen, mojster širokoustnih in drznih lažnivih pripovedi. Le s to pomembno razliko, da je bil gospod Lažnivi Kljukec v razsvetljenem 18. stoletju zgolj in le naivno prisrčen in humorno duhovit, naši tovariši Münchhausni pa groteskno zabadajo strupene strelice v najbolj občutljive stvari in svetinje.

Za silnim političnim metežem laži in prevar tako ne ostaja drugega kot grenka samoprevara nas vseh. Če tovariši Kljukci ne bodo obrzdale svojih münchhausovskih strasti, bosta od najbolj elementarnega č človeškega razumevanja, humanosti in strpnosti res ostala le prah in pepel. Tudi u nesretnim Jesenicama, ki so se jih Kljukci tako vehementno lotili.

Pustite upe vse, ki ste vstopili, je napisal Dante na svoji Pekel. Ljubi Dante, brez skrbi, napis smo že učinkovito sparolizirali in aktualizirali.

D. Sedej

A je mar že spet »mvaj«?

Pomlad je tu, prva pomladna dela na vrtu ali na njivi nas že čakajo. Kupujemo draga semena in se pripravljamo na prvo setev. Bomo sejali ali sadili tedaj, ko imamo pač čas ali pa bomo pogledali na koledar in se ravnali po Luninih spremembah? Ali verjamemo vplivu Lune ne le na rastline, živali, temveč tudi na razpoloženje ljudi? Nas res kdaj pa kdaj luna trka, smo ob mlaju sitni, nerazpoloženi? Kaj pravijo o tem naši naključni sogovorniki iz Radovljice in njene okolice?

Marinka Božič iz Nove vasi: »Teh stvari ne čutim in ne poznam, sem res še premlada! Mladi se o teh rečeh sploh ne pogovarjamo, medtem ko pa o vraževerju že kakšno rečemo. Horoskop prebiram, a bolj za zabavo. Moja mama pa verjame, da Lunine spremembe vplivajo na rast.«

Marja Kovačič iz Radovljice: »Mislim, da se ljudje kar precej ravnajo po Luninih spremembah, a sama nisem vraževerna in v vpliv Lune ne verjamem.«

Marija Čemažar, uslužbenka iz Lesc: »Redno kupujem setvene lunine koledarje in se po Luninih spremembah tudi vedno ravnam. Če Luna vpliva na morje, tudi na človeka, živali in rastline. Sama sem občutljiva ob polni Luni; vem pa, da se po spremembah ravnajo tako zeliščarji, kmetje, gospodarji.«

Zanimivo pa je, da vedno bolj opažam, da so ob mlaju ljudje razdražljivi in sitni, saj prav ob mlaju zaradi izgredov in neredov največkrat pokličemo miličnike.«

Franc Beravs iz Radovljice: »Seveda Luna vpliva! Kmetje se ravnajo po tem, ko sečejo ali ko koljejo; dobro se ve, kaj se ob mlaju ne sme. Ob mlaju pa se na ljudeh pozna, da so nekako vsi živčni in nestrpni. Saj veste, kako pravimo: glej ga no, kako je živčen, a je mar že spet »mvaj«?«

Marija Mavec iz Radovljice: »Redno kupujem revijo Zdravje in se ravnam po napotkih za zdravo prehrano. Zato se ogrevam za biovrt, vsekakor pa sem prepričana, da na rast Luna vpliva. Tudi na razpoloženje ljudi.«

Roman Černe iz Radovljice: »Verjamem, da Luna vpliva na razpoloženje ljudi, tudi name. Prepričan sem, da tedaj, ko je mlaj, ni v nekaterih ljudeh nobene prave volje, nerazpoloženi so, razdražljivi. Sam zase vem, da sem ob mlaju kar naprej ves čemerin in zaspan.«

D. S. - Foto: F. Perdan

ČVEK

Razjezil je prvo damo

Ko so se poslavljali od japonskega cesarja Hirohita so bile vse trgovine zaprte, le nekemu trgovcu z nakitom so dovolili, da lahko prodaja. Tako je bil njegov nakit na voljo bogatim kupcem z vsega sveta, ki so se predvsem zanimali za japonske biserre po popularnih cenah.

Člani spremstva predsednika Busha pa so bili izredno presenečeni, ker je ta japonski trgovec vztrajal, da se nakit plača izključno le z gotovino in ne s čeki. Zelo se je razjezila tudi neka dama iz ameriške delegacije, a trgovec se ni dal. Dame seveda ni poznal, bila pa je soproga sedanjega ameriškega predsednika.

Okrutna mati

Neka štiriletna ameriška deklica si je izredno zaželela sladkorčkov. Ko je vendarle prišla do škatle, jo je povsem izpraznila in zato tako razjezila svojo mater, da je bila kaznovana. Pojesti je morala kar 56 žlic sladkorja! Deklica je umrla, surovo mater pa so kaznovali z dvanajstimi leti zapora.

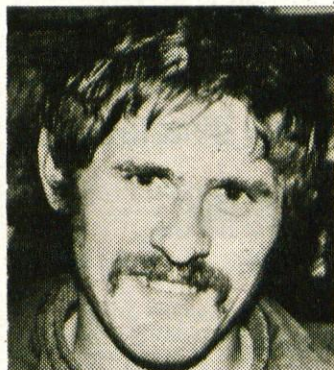
Čudna smrt

Lastnik neke restavracije v Ameriki je bil izredno presenečen, ko je zakuril v kaminu in nenadoma zagledal neke noge. Ko je prišla policija, je ugotovila, da se je vlomilec skozi dimnik hotel spustiti v restavracijo, a se je zagodzil prav nad kaminom. Umrl je zaradi zadušitve.

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

STONE OBLAK

Bralka iz Škofje Loke nas je v kratkem pisemcu opozorila na prijazen kolektiv mehanične delavnice Kmetijske zadruge, zraven loške klavnice. Fantje so pripravili okvaro popraviti čimprej, če je le mogoče, pravi bralka in nadaljuje, da je med vsemi še posebno prijazen in delaven Tone Oblak, vedno nasmejan, pravi strokovnjak za vse kmečke stroje in avtomobile. »Večkrat sem že slišala ljudi reči, če je Tone popravil, potem je gotovo dobro. Tudi sama sem to že ugotovila. Nobeno delo mu ni odveč, vse opravi z veseljem

in natančno. Želela bi, da bi bilo v naši deželici še veliko takšnih Tonetov...«

Kaj sploh še lahko dodam k tako laskavi oceni? Oglasila sem se v zadrugi, kjer so potrdili, da je Tone res dober mehanik, potem pa seveda še pri njem. Široko se je zasmejal, bilo mu je nerodno, skromno je pripomnil, da se pač trudi.

V mehanični delavnici Kmetijske zadruge Škofja Loka dela od 1982. leta, ko se je izučil. Njegova specialnost je elektrika, sicer pa v delavnici popravljajo vse, od motornih žag, traktorjev do tovornjakov in osebnih avtomobilov. »Večji del ekipe dela dopolne, popoldne po dva, trije,« je dejal Tone Oblak, ki odgovarja tudi na telefonske klice in izdaja rezervne dele iz skladišča. »Za domača vozila in stroje se še kar dobe, več problemov je za uvožene avtomobile in tovornjake.«

Tone Oblak je doma v Planini nad Horjulom. Malce nenavado, da je poiskal delo v Škofji Loki. »Že v osnovno šolo sem hodil v Gorenjo vas, kasneje pa tudi v vaješko v Škofjo Loko. Avtobusne zveze so dobre, kilometrov pa približno enako kot v Ljubljano.«

H. Jelovčan

ANEKDOTA

Migrena

Kardinal Mazarin je ob neki priložnosti zaprosil kralja za sprejem, ta pa mu je sporočil, da ga ne more sprejeti, ker ima migreno. Kardinal odide, a se zvečer spet javi in je takoj sprejet.

»Kako je z vašo migreno, veličanstvo?« vpraša Mazarin.

»Prešla je,« reče kralj, kardinal pa se nasmehe: »Da, videl sem jo, ko je odhajala. Imela je lepo modro obleko...«

Male gorenjske vasi Zgornje Laze

(2)

Piše: D.Sedej

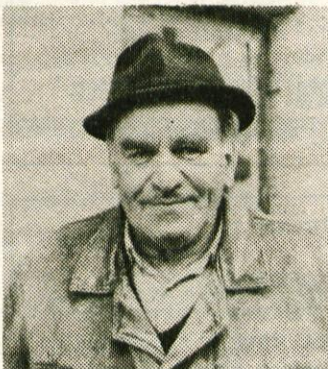
Čer so Medvedi, Levi, Voki in Tigri doma

Ribeza je tudi na Zgornjih Lazah vedno manj. Pavovčevi vsak dan oddajajo mleko v zbiralnico. Vedno več je starih domačij, ki so zapuščene.

Na Zgornjih Lazah, mali vasi s 23 hišami nad Gorjami in jeseniško Kočno, so tako pri Rekarjevih, Ivani in Minki Žvan, kot pri drugih večjih kmetijah nekaj obdelovali precejšnje ribezove nasade. Pri Rekarjevih so ga v dobrih letinah pridelali celo do pet ton, a zadnjih štiriinajst let ribez na Lazah in v Gorjah sploh ne uspeva več. Rekarjevi imajo le še kakšnih 800 ribezovih grmov in če bo šlo tako slabo, kot je lani, ko ga domača še za čaj ni bilo, potem se bo do najbrž ribezu povsem odpovedali.

Med največjimi kmetijami na Zgornjih Lazah je Pavovčeva kmetija, precej oddaljena od va-

si, visoko v hribu. Gospodar je Jože Lipovec, ki je ohranil svojo trdno kmetijo in otroci so ostali doma. Zgradili so imeniten hlev, v katerem imajo danes 26 glav živine, vsak dan pa s traktorjem odpeljejo v zbiralnico 60 litrov mleka. Kmetija ni več tako oddaljena kot včasih, saj je Gozdno gospodarstvo pred desetimi leti zgradilo cesto in povezalo oddmaknjeno Pavovčevo domačijo z dolino. »Kako nam kaj gre? Dobro,« pravi Jože Lipovec, »če si pripravljen trdo delati, ni nič hudega.« Lipovčevi so poleg stare domačije postavili lepo družinsko hišo in mladi bodo poskrbeli, da se bo kmetija še naprej tako dobro držala.

Tone Čuden

Vse drugače pa je v sami vasi: iz leta v leto raste število nekdanjih »važanskih« domačij, ki ostajajo same in povsem zapuščene. Tako sameva Špelčnikova hiša, Hribarjeva, prazna je Pažbarjeva. Še dobro, da so potomci nekdanje zares imenitne Čudnove domačije na Zgornjih Lazah poskrbeli, da je v hlevu živina in da se vsak dan vračajo k Čudnu, da jo nakrmijo.

Na Zgornjih Lazah je torej danes le še malo starejših in prvih domačinov, ki so se tu rodili in ki poznajo življenje vasi še iz časov pred vojno. Med njimi je 70-letni Tone Čuden, Šekov Tone, ki je doma ostal sam z dvema sinovoma. Šekova hiša je med najstarejšimi in pred leti so

jo imenitno popravili. Tone Čuden se spominja časov pred vojno: »V letih pred drugo svetovno vojno ni bilo prav nobenega zasluzka, za »Važane« je bilo res težko. Za hlapca sem bil in pri vseh kmetih sem delal in pasel, da sem dobil skromno plačilo. Moški so »golčevali«, da so prehranili družino. Šele tedaj, ko je Slograd začel na Jesenicah graditi plavž, smo se eden za drugim lahko zaposlili v Železarni na Jesenicah. Sam sem od leta 1946 do upokojitve delal v predelovalnih obratih na Jesenicah.«

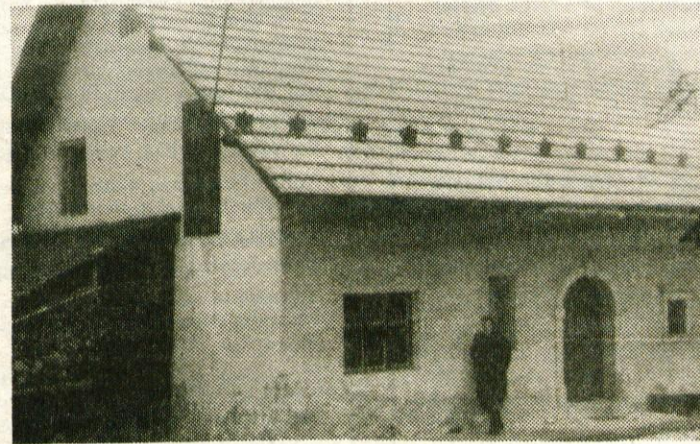
Med vojno so vse domačije na Lazah pomagale partizanom, ki

so bili bodisi na Mežakli, v Radovni, na Pernikih, na Poljanah, na Pokljuki. Med aktivisti, ki so zbirali hrano, sanitetni material, prenašali pošto, sta bili Rekarjevi, Jakopičeva, Zupanova. Julka Zupanova se je kasneje priključila partizanom, na Primorsko pa je mednje leta 1943 odšel tudi Tone Čuden. Ko so Nemci požgali Radovno, je bila med nedolžnimi žrtvami tudi Ivanka Čuden, hči Šekovega brata, ki se je povsem po naključju mudila v Srednji Radovni. Tedaj je skupaj z domačini v ruševinah zgorela tudi Vovkova Lenka iz Zgornjih Laz.

Jože Lipovec

Na Zgornje Laze danes vodi dobra cesta, vaščani se večinoma z lastnimi avtomobili vozijo na delo v Gorje, na Bled ali na Jesenice. Mladi si postavljajo svoje hiše, spomini pa ostajajo v starih domačijah. Spomini na leta, ko so izredno težko živeli in si iskali kruha na Jesenicah ali na Bledu, a se vedno znova vračali v hrib, domov na Laze. V oddmaknjeno vas, kjer zaradi prisojne lege po ves dan sije sonce in od koder je izredno lep pogled na Bled in na njegovo okolico. V kraj, kjer so preživeli težko, a lepo mladost, v kraj, kjer se vsi med seboj poznajo, si pomagajo, kjer se po domače, po »važansko« govori, na Vaze pač, »čer so Medvedi, Levi, Voki in Tigri doma.«

Šekova domačija na Zgornjih Lazah je stara vsaj dvesto let

MERKUR

**V MARCU IZKORISTITE MOŽNOST
UGODNEGA NAKUPA SKORAJ
VSEGA BLAGA V SKUPNI
VREDNOSTI NAD 500.000 dinarjev**

ZA VEČINO BLAGA NUDIMO:

**15 % POPUST
ob gotovinskem plačilu**

**plačilo v
4 OBROKIH
brez obresti**

**PLAČILO S ČEKI
v 4-mesečnem zaporedju**

**10 % POPUST
članom stanovanjskih zadrug**

**POJASNILA DOBITE
V PRODAJALNAH**

MERKUR KRANJ

lesnina

Parmova 53
Komisija za delovna razmerja
TOZD TRGOVINA NA DROBNO MAVRICA LJUBLJANA
Resljeva 1

Objavlja za potrebe nove prodajalne na Jesenicah prosta dela in naloge

1. POSLOVODJE

Pogoji: srednja strokovna izobrazba (V. stopnja) poslovodske ali komercialne smeri, 4 leta delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo;

2. PRODAJALCA I. - 2 delavca

Pogoji: srednja strokovna izobrazba IV. stopnja trgovske smeri, 2 leti delovnih izkušenj, 2 mesečno poskusno delo.

Za vsa objavljena dela in naloge bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidate vabimo naj pošljejo svoje ponudbe z opisom dose- danjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: »LESNINA« Ljubljana, Kadrovsko-pravni sektor, Parmova 53, 61000 Ljubljana, v 8 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po sklepu pristojnega samoupravnega organa.

OSNOVNA ŠOLA FRANCE PREŠEREN KRANJ

Osnovna šola France Prešeren Kranj, Kidričeva 49, Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

Pogoj: strokovna izobrazba

- višje ekonomske smeri ali z delom pridobljena usposobljenost
- 3 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih
- 3 mesečno poskusno delo.

Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

ARENA

UGODNO ZA SKUPINE

Cene penzionov do 31. maja od 47.300 do 60.000 din v hotelih B kategorije.

KAMPI STOJA, MEDULIN in KAŽELA NATURIST so odprti že od 22. marca.

Preživite počitnice v prikolicah vašega sindikata na PULJSKI RIVIERI!

Cena za namestitev prikolic od 1. 5. do 30. 9. je od 5.900.000 do 7.900.000 din v enem od 10 kampov Arenaturista.

**OBIŠČITE NAŠ PROSTOR NA SEJMU
ALPE-ADRIA!**

Informacije in rezervacije:
SEKTOR PRODAJE ARENATURISTA, 52000
Pula, tel.: 052/23-811, 34-588, telex: 25228, 25323,
telefax: 052/34-419

EXOTERM
64001 KRANJ

Odbor za delovna razmerja kemične tovarne EXOTERM Kranj objavlja prosta dela in naloge za:

VZDRŽEVALCA - SPECIALISTA

Pogoji za sklenitev delovnega razmerja:

- končana poklicna šola kovinske stroke, smer rezkalec
- tri leta delovnih izkušenj na delih in nalogah rezkalca,
- 90-dnevno poskusno delo.

Pred sklenitvijo delovnega razmerja bodo kandidati opravili praktični preiskus znanja.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas in s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: EXOTERM, kemična tovarna Kranj, Struževo 66, 64202 Naklo.

Vse prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po prenehanju zbiranja prijav.

ISKRA

ISKRA TELEMATIKA
64000 KRANJ

Po sklepu DS DO ISKRA - TELEMATIKA, objavlja javno prodajo osnovnih sredstev (kuhinjska oprema):

1. Voziček za prevoz krožnikov OVK 2 inv. št. 088099 - 088110, 12 kom, izklicna cena: 2.200.000 din/kom;
2. Delovna miza s koritom 12 L, inv. št. 088124; izklicna cena: 1.800.000 din
3. Miza z enostranskimi vrati, inv. št. 088145, izklicna cena: 2.160.000 din
4. Električni štedilnik s štirimi ploščami, inv. št. 088150, izklicna cena: 4.180.000 din
5. Zaprta omara s krilnimi vrati, inv. št. 088529; izklicna cena: 2.800.000 din
6. Oficinska omara, inv. št. 088527; izklicna cena: 3.200.000 din
7. Samopostrežna linija 2 kom, inv. št. 088387, izklicna cena: 26.000.000 za kos;

Prometni davek ni vključen v ceno in ga plača kupec.

Javna prodaja bo v četrtek, 23. 3. 1989, ob 11. uri v prostorih DO.

Osnovna sredstva so na vpogled pred začetkom prodaje. Interesenti morajo pred pričetkom prodaje 10 % kavcijo od izklicne cene. Prodaja bo potekala po načelu videno-kupljeno, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Vse informacije dobite na tel.: (064) 28-861, int. 26-18.

CENTER SREDNJEGA IZOBRAŽEVANJA 64270 JESENICE

Center srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice po sklepu Sveta Centra objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. VODJA DRUŽBOSLOVNO ZDRAVSTVENE USMERITVE

S štiriletnim mandatom - nastop dela 1. 9. 1989 - ni reelekcija

Poleg splošnih pogojev predpisanih z zakonom o srednjem usmerjenem izobraževanju mora kandidat imeti končano visoko izobrazbo ene izmed smeri vzgojnoizobraževalnih programov, ki jih izobražujemo v Centru, da ima pedagoško andragoško izobrazbo, strokovni izpit in najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju.

2. ELEKTRIKAR - VZDRŽEVALEC

Za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Zahtevana srednja strokovna izobrazba stopnja IV., za poklic električar. Nastop dela takoj.

3. MATERIALNI KNJIGOVODJA IN BLAGAJNIK

Za nedoločen delovni čas, s polnim delovnim časom.

Zahtevana srednja ekonomska šola - stopnja V., z dodatnim znanjem za računalniško obdelavo podatkov. Nastop dela takoj.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju izobrazbe pošljejo v roku osmih dni na naslov: Svet Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice, C. bratov Rupar 2.

JUGOBANKA

EKSPOZITURA JESENICE

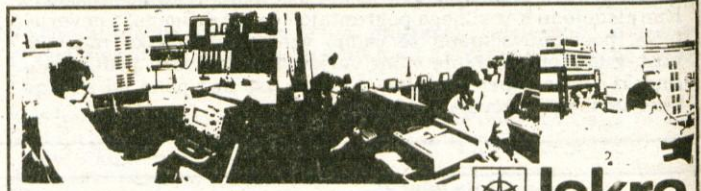
Titova 39/a (CENTER II)

Tel.: 84-361, 84-363

Poslovni čas:

pon. — pet. 7.30 - 18. sob
7.30 - 12.

Stara enota na Titovi 20 bo zaradi obnovitve predvidoma zaprta do 1. maja 1989

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno regulacijske
in stikalne tehnike Kranj, n.s.o.o.
TOZD TOVARNA MERILNIH INSTRUMENTOV OTOČE,
n.s.o.o.

Po sklepu delavskega sveta in v skladu s statutom TOZD razpisujemo dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA RAZVOJNEGA ODDELKA

Poleg splošnih pogojev, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba tehnične smeri
- 5 let delovnih izkušenj

Ob prijavi na razpis morajo kandidati, poleg ostalih dokazil, predložiti tudi program dela v mandatnem obdobju, za katerega se prijavljajo.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: ISKRA KIBERNETIKA KRANJ - Tovarna merilnih instrumentov Otoče, Otoče 5/a, 64244 Podnart, z oznako »za razpis«.

Kandidate bomo o rezultatih obvestili v 30 dneh po poteku razpisa.

MERCATOR - KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE KRANJ, JLA 2
TOZD MLEKARNA KRANJ

Razpisuje imenovanje

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA TOZD MLEKARNA KRANJ za 4 leta

Za direktorja TOZD je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, predpisanih v 484. členu ZZZ, izpolnjuje še naslednje pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba biotehnične, ekonomske ali pravne smeri
- najmanj 3 oz. 5 let uspešnih delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
- z dosedanjim delom dokazane poslovno-organizacijske in vodstvene sposobnosti za vodenje temeljne organizacije
- znanje enega svetovnega jezika
- ustvarjalen odnos do samoupravljanja in ustrezne moralne vrline

Kandidati morajo poleg pisne prijave priložiti dokazila o zahtevani izobrazbi in življenjepisu z opisom dosedanjega dela. Prijave sprejema M-KŽK Gorenjske Kranj, JLA 2, z oznako »za razpisno komisijo«, v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po izbiri.

In oglašja prosta dela in naloge:

VODENJE TRANSPORTA

Posebni pogoji: prometni tehnik ali voznik motornih vozil, vozniški izpit C in E kategorije, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

SKLADIŠČENJE IN PRODAJA MLEČNIH IZDELKOV

Posebni pogoji: V. ali IV. stopnja strokovne izobrazbe trgovske ali živilske smeri, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

VOZNIK MOTORNIH VOZIL za določen čas do 30. 9. 1989

Posebni pogoji: vozniški izpit C in E kategorije, 6 mesecev delovnih izkušenj

TOZD KMETIJSTVO KRANJ

KMETIJSKEGA ALI VETERINARSKEGA TEHNIKA za skupinovodska dela v živinoreji na obratu Senčur-Hrastje

Posebni pogoj: 2 leti delovnih izkušenj

KMETIJSKA ZA MOLŽO KRAV

Posebni pogoj: 6 mesecev delovnih izkušenj, lahko tudi pripravnik

KMETIJSKA STROJNA DELA v parkih za določen čas od 15. 4. do 15. 9. 1989

Posebni pogoji: kmetijec, 6 mesecev delovnih izkušenj, lahko tudi pripravnik

PARKOVNA DELA za določen čas od 15. 4. do 15. 9. 1989 (5 delavcev)

Za objavljena dela in naloge je določeno 1 oz. 2 mesečno poskusno delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema M-KŽK Gorenjske Kranj, JLA 2, Splošno kadrovski sektor, v 8 dneh po objavi.

Opravljanje voznških izpitov

Skrajšana čakalna doba

Kranj, 17. marca - Na seji kranjskega izvršnega sveta minulo sredo so pregledali tudi poročila komisije za voznške izpite o lanskem delu. Z zadovoljstvom so ugotovili, da kandidati začnejo z učenjem vožnje v nekaj dneh po opravljenem teoretičnem tečaju. Zaradi povečanja zmogljivosti avto-šol so lani opravili skoraj 1300 več praktičnih izpitov.

Komisija je lani posvetila veliko pozornosti problemu, kot je pojasnil njen predsednik **Franjo Jurman**, ki so v preteklosti nastajali zaradi dolgega čakanja na učenje vožnje. Tudi prvo polletje lani so se zaradi znatnega povečanja števila kandidatov čakalne dobe v avto-šolah gibale med 6 in 9 meseci. Ustanovitev nove avto-šole pri DU Tomo Brejc v Kranju in povečanje števila inštruktorjev v drugih šolah pa je pripomoglo k bistvenemu izboljšanju razmer. Sedaj za teoretični in praktični izpit ni potrebno čakati. Po opravljenem druženem preizkusu znanja lahko kandidat v nekaj dneh začne z učenjem vožnje, vendar pa je že nekaj časa treba čakati okrog dva meseca na tečaj cestno prometnih predpisov. Do tega je prišlo zaradi sprememb v zakonodaji, saj je sedaj tečaj obvezen za vse kandidate. Šole se prilagajajo tem spremembam, zato bo ob več izmenah tečajev tudi to čakanje v mesecu ali dveh odpadlo.

Uspešnost pri teoretičnih izpiti se je izboljšala v drugem polletju, kar pripisujejo obvezni udeležbi na tečaju prometnih predpisov. Delno je kriva tudi prejemna zahtevnost testnih pol, katerih rešitve pozna že večina kandidatov. Zato so sklenili, naj komisija opozori republiški sekretariat za notranje zadeve na neustreznost testnih pol za opravljanje teoretičnega izpita za voznike B-kategorije. Glede zmanjšanja uspešnosti pri praktičnih izpiti za 5 odstotkov pa so menili, da je predvsem posledica premalo opravljenih ur vožnje pred izpitom.

S. Saje

V Elanu kradli smuči

Smuči prek tovarniške ograje

Radovljica, 10. marca - V radovljiški enoti Temeljnega sodišča Kranj so obsodili 27-letnega Dušana Zimo iz Zirovnice na deset mesecev zapora, ker je 23. novembra predlani, tedaj še kot skladiščnik v Elanu (zdaj pa obrtnik) ukradel v begunjski tovarni osem parov alpskih smuč, ki so bile takrat vredne nekaj manj kot 1,9 milijona dinarjev (danes so nekajkrat toliko). Sodba še ni pravomočna.

Zima je omenjena dne naskrivaj smuči prek tovarniške ograje in jih nato naložil v svoj avto. Ko se je okrog sedmih zvečer peljal domov proti Zirovnici, ga je ustavljala miličniška patrulja. Ker je imel v avtu ukradene smuči, ni počakal, ampak je odhitel naprej proti domu. Miličniki so ga kmalu dohтели in mu smuči, za katere ni imel dokaza, kje jih je dobil, zasegli. Sprva je navajal, da jih je kupil pred podražitvijo, in je zato tudi predložil nekaj računov iz leta 1986 in 1987, vendar se je kasneje izkazalo, da gre za posve nove smuči prve kvalitete (razen enega para), ki jih je nameraval prodati na sejmju v Ljubljani. Kot je dejal, je bil v finančni stiski in je potreboval denar.

Za takšno kaznivo dejanje je zagrožena kazen od enega do petih let zapora. Sodišče je uporabilo omilitvena določila zaka-

na in se odločilo za kazen desetih mesecev zapora. Zima je namreč dejanje priznal in obžaloval, sodišče pa je med olajševalnih okoliščinah štelo tudi to, da doslej še ni bil kaznovan, da mora skrbeti za majhnega otroka in da je bil kaznovan že s tem, ko so ga v Elanu odpustili in si je moral poiskati drugo službo.

Na zatožno klop radovljiškega sodišča pa bodo kmalu sedli še trije nekdanji delavci Elana - B.J. iz Spodnjega Otoka, S.A. iz Begunj in A.K. iz Zabračnice, ki jih (pravomočno) obtožnica bremeni, da so jeseni predlani ukradli v Elanu dvanajst parov alpskih smuč in petnajst litrov glizantina, vse skupaj tedaj vredno več kot šest milijonov dinarjev. Kradli so tako, da sta en ali dva prinesla smuči do tovarniške ograje na Zgoši, tam pa je že čakal z avtom drugi (tretji) član skupine.

NA SONČNI STRANI ALP
Skrben nadzor

Kranj, 16. marca - V Iskrini delovni organizaciji Telematika so že ob izgradnji tovarne načrtovali potrebne ukrepe za varstvo okolja. Zaradi povečanja proizvodnje in uvajanja novih tehnologij postajajo zmogljivosti čistilne naprave za galvaniko prešibke. Zato so se v sodelovanju s strokovnjaki lotili iskanja sodobnejših rešitev za čiščenje in obnovo tehnoloških voda.

V Telematiki delujeta dve čistilni napravi. Prva, iz leta 1974, je namenjena čiščenju galvanjskih odpadnih voda, ki nastajajo s proizvodnjo tiskanega vezja, v njih pa so različne kemikalije, dodatki za razmaščevanje ter ostanki težkih kovin. Druga, desetletje mlajša naprava, služi čiščenju odplak iz proizvodnje sestavnih delov. Obe prečistita približno tisoč kubičnih metrov odpadnih voda na dan.

Ob vzdrževalcih, ki skrbijo za delovanje čistilnih naprav, se z varstvom okolja ukvarjata 2 ekologa-kemika v centralni tehnološki službi, vsak obrat pa ima tudi ekologa v tehnološki. Naloga vseh je, kot naglašata svetnik glavnega direktorja **Peter Mihelič**, zadolžen tudi za povezavo ekologov, da redno nadzirajo vsa dogajanja in predlagajo ukrepe. Skrbna je tudi kontrola in analiza odpadnih voda, ki jo vsak mesec opravljajo delavci Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske. Razen tega nad njihovimi odplakami bedijo v kranjski čistilni napravi, kamor odvajajo odpadne vode od predlanske jeseni. Nekaj težav povzročata le vsebnost bakra v njih, saj ga biološki postopek čiščenja ne odpravi.

Prav zato razmišljajo o tehnoloških postopkih, ki bi zmanjšali probleme onesnaževanja, na primer, uvajanju kislega jedkanja tiskanih vezij. Ekološka komisija v delovni organizaciji ob enem ugotavlja potrebo po izboljšavi čistilne naprave za galvaniko. V sodelovanju s strokovnjaki Hidroinženiringa od prejšnjega meseca analizirajo sedanje čiščenje in iščejo možnosti izboljšav. Odpadne vode želijo namreč reciklirati z ionskimi izmenjevalniki, da bi jih lahko ponovno uporabili. S tem bi zmanjšali količine načrpane vode in odplak.

Posušeni mulj iz čistilnih naprav zaenkrat oddajajo v no-vomeško opekarno. Trajnije rešitve vidijo v ureditvi odlagališča posebnih odpadkov, kamor bi sodili tudi odpadki iz lakirnice.

S. Saje

Varnost v cestnem prometu

Načrtno odpravljanje problemov

Kranj, 17. marca - Člani kranjskega izvršnega sveta so na sredini seji posvetili veliko pozornosti obravnavi poročila o varnosti v cestnem prometu v občini Kranj za lansko leto. Čeprav so se razmere izboljšale v primerjavi z letom poprej, bo nujno nadaljnje prizadevanje za odstranitev kritičnih točk v prometu. Pri tem bo morala načrtno sodelovati, kot so ocenili, zlasti cestno-komunalna skupnost.

Značilnosti poročila je članom izvršnega sveta obrazložil **Stane Božič**, predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Kranj. Kot je naglasil, vsi kazalci kažejo na izboljšanje varnosti v cestnem prometu lani, vendar nas ti podatki ne bi smeli zavesti že zaradi primerjave s katastrofalnimi razmerami leto poprej. Drugi razlog za še vedno ne prevelik optimizem so nekatere kritične točke na cestah, kjer stalno grozi nevarnost nesreče, pa neuresničeni prejšnji sklepi sveta o nujnosti ureditve mirujočega prometa v mestu, problema parkiranja tovornjakov in vključevanja prometne vzgoje v srednje šole.

Člani izvršnega sveta so ugotovili, da je večina sklepov v zvezi s poprejšnjim poročilom SPV uresničena. Predloga za parkiranje tovornih vozil na Planini ni bilo moč izpolniti zaradi naspro-

tovačja KS Bratov Smuk. Zato bo komite za urbanizem v prostorskih izvedbenih načrtih predvidel možnost parkiranja tovornjakov v mestni okolici, za kar bi bila najprimernejša komunalna cona. Tudi željam po novih parkiriščih v starem mestnem jedru ni bilo moč ustreči, ker so že vse površine za ta namen zasedene. V urbanističnih dokumentih za Kranj je ureditev prometa strokovno rešena, uresničitev načrtov pa bo odvisna od finančnih možnosti investitorjev. Izvršni svet bo pripravil program za reševanje konkretnih problemov in si prizadeval za ažurnost postopkov v zvezi z nadaljnjo izgradnjo avtomobilske ceste proti Naklem. Od upravljalcev cestnih odsekov, kjer so nesreče najpogostejše, bo zahteval čim hitrejšo odpravljanje črnih točk, kar naj s svojim programom predvidi tudi cestno-komunalna skupnost.

S. Saje

Neverjetni podvigi zdaj že pokojnega vlomilca

Sodil si je sam

Kranj, 17. marca - 49-letnega I. Š. iz Škofje Loke je pri vlamu v komisijko prodajalno v Tomšičevi ulici v Kranju izdala alarmna naprava, kar je bilo dovolj, da so ga miličniki izsledili in da so v oddelku za zatiranje kriminalitete pri UNZ Kranj zanj odredili tridnevni pripor. Ker je od junija predlani, ko so ga predčasno pogojno izpustili s prestajanja sedemletne zaporne kazni (na katero je bil obsojen zaradi kupčevanja z devizami in ponarejanja bencinskih bonov), in do priprtja storil veliko novih kaznivih dejanj (doslej je ugotovljenih petnajst vlomov), ni počakal, da bi mu sodbo napisali sodniki, ampak si je v radovljiških zaporih v noči z 12. na 13. januarja letos sodil sam. Preden je to storil, je napisal dve poslovilni pismi. V enem od njih je očrnil tudi organe za notranje zadeve, vendar je preiskava pokazala, da se je za takšno sodbo odločil sam.

Ko se je I. Š. junija predlani vrnil iz zapora, se ni zaposlil, ampak se je preživljal tako, da je vlamjal v trgovine, kmetijske zadruge, gostinske lokale, predvsem v slaščičarne. Doslej zbrani podatki kažejo, da je "deloval" na območju Kranja, Ljubljane, Maribora, Koprca in Umaga. Kolikšna je sedanja skupna vrednost ukradenih predmetov, ni znano, zagotovo pa je večja od dvesto milijonov dinarjev.

Nekateri njegovi vlomilski podvigi bodo dobili posebno mesto v tovrstni kroniki. Novembra predlani je v Kopru vlomil v slaščičarno in iz nje odnesel vso slaščičarsko opremo, tedaj vredno dve milijardi dinarjev. Še isti mesec, ko je prišel iz zapora, je izpraznil eno od slaščičarn v Umagu, marca lani je iz trgovine z gradbenim materialom v Medvodah odnesel sedemdeset radiatorjev in dva 80-litrska bojlerja, gostilno v Zgornjih Pirničah pri Medvodah je lani "olajšal" za gostinski aparat, za glasbeni center in še za nekaj predmetov. Pri vlamu v komisijko trgovino Posrednik na Kokrič je ostalo le pri poskusu, ker ni mogel odpreti vrat. Iz trgovine škofjeloške kmetijske zadruge je ukradel več motornih žag in drobnega kmetijskega orodja. Junija lani je iz kioska na avtobusni postaji v Kranju odpeljal aparat za izdelovanje sladoleda, vreden tedaj 12 milijonov dinarjev. Vlomil je tudi v KŽK-jevo mesnico na Orehku, v samopostrežne trgovine v Mavčičah, Podnartu in Bitnjah, v KŽK-jevo mesnico v Retečah in v gostinski lokal Ranč pri Veri na Podreči.

Ker si je I. Š. sodil sam, bodo podrobnosti številnih vlomov (v oddelku za zatiranje kriminalitete pri UNZ Kranj menijo, da vsi primeri še niso raziskani) ostale nepojasnjene - tudi to, kam je šla večina nakradenega blaga. Nekaj so ga sicer našli pri I.Š. in pri njegovem bratu, del ga je skrival N. L. (iz okolice Kranja), ki ga bodo ovadili za prikrievanje. Sumijo pa, da obstaja še kakšno skladišče.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Izgubil občutek za orientacijo

Hasan iz Radovljice je, primer-no okrepljen z maligani, izgubil smisel za orientacijo. Namesto domov ga je negotov korak zanesel v drug blok, pred neka tuja vrata. Dolgo je razbijal po njih, misleč, da je doma, vendar mu nihče ni odprl. Pač pa so sosedje poklicali na pravi naslov, kjer so vedeli, kaj storiti z razgrajčjem.

Vztrajen pa je

Bineta so kranjski miličniki našli ležati na avtobusni postaji, kjer je omagal pod težo alkohola. Prijazno so ga odpeljali domov svojcem. Toda glej ga, zlomka. Zvečer so starega znanca vnovič našli v enakem položaju. Vztrajnega postajnega poležuha so bili tudi tokrat pripravljeno dostaviti na domači naslov.

Ne najdejo ga

Škofjeločan se je silovito razsrdil na znanca, ki je udaril njega in - bogvarju - tudi dve ženski. Ker trojica tega ni nameravala nekaz-

novano trpeti, je javila milici, kaj se je primerilo. Miličniki so obljubili, da bo nasilnež dobil zaslužen kazen, brž ko ga izsledijo. Je namreč klatež in ni ravno lahko dosegljiv.

Očetje in sinovi

Jože iz Loke jo je zadnjič skupil, ker se je preveč vmešaval v način življenja svojega odraslega sina. Sumil je bil namreč, da se sin ukvarja z nečednimi posli, kot sta prekupčevanje in tihotapstvo. A sin si ni pustil v zrelih letih brati vzgojnih levit, temveč je zgrabil nož in z njim porezal roditelja. Za to se bo še kesal.

Presenetili kvartopirce

Sredi popoldneva je miličniška patrulja v lokalu ABC na Trati pri Škofji Loki naletela na skupino kvartopircev. Trojka je bila tako zatopljena v hudičeve podobice, da so jo zlahka ujeli in ji zasegli denar, nazadnje pa še razgnali, da jim ne bi hazard znova prišel na misel.

Japonski recept

Na Japonskem so v zadnjih letih drastično zmanjšali število prometnih nesreč; po nekaterih podatkih število mrtvih celo za polovico. Kako so to dosegli? Na videz na zelo enostaven način, v resnici pa z načrtnim in strokovnim delom. Da so japonski avtomobili med najboljšimi na svetu in tudi zelo varni, ni treba posebej poudarjati - to je vsem bolj ali manj znano. Kako so poostri kazni, pove podatek, da je nekaj sto tisoč voznikov ostalo brez voznških izpitov. Pa ne le to: mislili so tudi na tretji vogal prometnovarnostnega trikotnika, na ceste. Veliko so jih zgradili na novo, veliko posodobili.

Japonski recept bi bil sicer uporaben tudi za naše razmere, vendar si ne gre delati prevelikih iluzij, ker je med državama velika razlika in ker je prometna varnost odraz gospodarstva in družbenega razvoja, posledica "stanja materije in duha" v družbi. Da so naši avtomobili na splošno slabi in tudi prometno nevarni, si sicer sami neradi priznamo, toda če nam o tem pripovedujejo iz daljne Severne Amerike ali nam o naših skrupulih smejajo filme (s prikazom vseh pomanjkljivosti), potem jim je treba verjeti. Problem pa je tudi drugje, v povprečno vse slabših plačah, ki voznikom ne omogočajo, da bi stare in nevarne avtomobile še pred koncem "roka dovoljene uporabe" zamenjali z novimi in varnejšimi. Kako razvita je prometna kultura, najbolj nazorno kaže podatek, da je v državah z visoko stopnjo motorizacije na deset tisoč vozil le tri do pet mrtvih, v Jugoslaviji, bržčas vedo, kakšne so (razen redkih izjem) - slabe, večkrat zakrpane, z veliko kritičnimi točkami, neprimerne za sodobni promet... O kaznovani politiki pa le tole: dokler bo del socialne, ni pričakovati bistvenega izboljšanja prometne varnosti.

Podatek, da je letos do 13. marca umrlo na slovenskih cestah 73 ljudi ali 32 manj kot lani v enakem obdobju, sicer da je upanje, da bo prometnovarnostna akcija "minus deset" že v prvem letu dala dobre rezultate, vendar zdaj še ni čas za kakršnekoli globokoumne zaključke. Dovolj je namreč le nekaj "črnih vikendov" in upanje se bo razpočilo kot mltni mehurček. Zdi pa se, da bi bila akcija še učinkovitejša, če bi njeni organizatorji imeli v svojih vrstah tudi več vogrinčevsko spretnih in rifletovsko nevsiljivih ljudi.

C. Zaplotnik

Akcija "minus deset"

Pouk v avtobusu

Kranj, 17. marca - Zveza združenj šoferjev in avtomehanicov Slovenije, gorenjsko združenje, Alpetourov tozd Potniški promet, gorenjski občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, mentorji prometne vzgoje na osnovnih šolah in inšpektorat milice UNZ Kranj bodo jutri, 22. marca, dopoldne popeljali z dvanajstimi Alpetourovimi avtobusi šeststo gorenjskih četrtošolcev v Ljubljano. Inšpektorji milice, miličniki in mentorji jih bodo med vožnjo ob konkretnih primerih na cesti seznanjali s tem, kako se morajo obnašati v prometu - komu so namenjeni rumeni pasovi v središču mesta, kaj je to "zeleni val", kako vstopati in izstopati iz avtobusa, kje prečkati cesto, kako se ravnati v semaforiziranem križišču... Iz Škofje Loke bosta krenila dva avtobusa, z Jesenic, iz Trzica, Radovljice in Bleda po eden in iz Kranja šest. Kolona dvanajstih avtobusov se bo odpeljala po stari cesti proti Ljubljani ob devetih dopoldne izpred osnovne šole France Prešeren na Zlatem polju. "Pouk" v avtobusu, ki je del prometnovarnostne akcije "minus deset" in bo potekal pod geslom "Ohranimo mlada življenja", se bo končal približno ob pol enajstih, ko bo v Prešernovi šoli v Kranju še okrogla miza z naslovom "Otrok v prometu". Udeležili se je bodo predstavniki inšpektorata milice, sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, mentorji prometne vzgoje in drugi.

C. Z.

NESREČE

Iztekla lužina

Kranj, 17. marca - Dopoldne so v oddelku za vulkanizacijo v kranjski tovarni Sava opazili, da je iz kadi, v kateri čistijo kalupe, iztekla večja količina lužine. Ko so odkrili pokrov kadi, ki drži 1600 litrov, da bi kalupe očistili ostanke gume, je bila prazna. Tekočina je iztekla, ker je bil ventil odprt do četrtnine, to pa zato, ker se je odlomila ročica. Kaj je bilo vzrok temu, še niso odkrili. Na srečo zaradi izteka lužine ni bilo gmotne škode.

V ovinku s ceste

Gozd Martuljek, 19. marca - Dve osebi sta bili hudo ranjeni v prometni nesreči, ki se je primeirila pri Gozdu Martuljku, ko je osebnim avto 20-letnega Gregorja Prezlja z Jesenic zaradi prevelike hitrosti zaneslo s ceste. Avto se je prevrnil na bok, v zraku ga je zasukalo, slednjic pa je trčil v drevo. Voznik je hudo ranjen ostal vkleščen v vozilu, od koder so ga rešili poklicni gasilci iz Železarne, težko ranjen pa je bil tudi njegov sopotnik, 22-letni Klemen Zupančič z Jesenic.

Turisti našli bombo

Kranjska gora, 16. marca - V četrtek popoldne se je na oddelku milice v Kranjski gori oglasil danski turist in povedal, da so med sprehodom proti Jasni nad meliščem v bližini hotela Alpina odkrili bombo. Miličniki so ugotovili, da gre za neaktivirano ročno bombo iz druge svetovne vojne. Odnesli so jo na oddelek milice, kjer je bila na varnem do petka, ko so jo prevzeli pirotehnik. Miličniki so tudi pregledali, če ni morda blizu najdene bombe še kakšna, vendar pa niso ničesar našli.

C. Z.

Zadel pešakinjo

Zabnica, 18. marca - Pred trgovino v Zabnici je avtomobilist, ki je pripeljal iz Škofje Loke, zvečer povozil pešakinjo. 22-letni Boris Jelovčan iz Škofje Loke je zavijal levo proti bifeju Sport in sekal zavoj, tam pa je po sredi ceste prihajala pešakinja Majda Šiferer, stara 50 let, iz Zabnice. Avtomobilist jo je zadel, tako da je utrpela hujše rane.

Prevrnil se je na streho

Podlublje, 18. marca - Vozniku Janezu Perku, staremu 39 let, iz Podlublja, ni bilo nič v prometni nesreči, ki jo je doživel na mokri in spolzki cesti skozi domačo vas. Pač pa je bilo na službenem avtomobilu, ki ga je vozil, za 40 milijonov škode. Avto je nenadoma zapeljal na neutrjeno bankino, trčil v steber ob cesti in se prevrnil na streho. Sumijo, da je nesreči botroval alkohol.

D. Ž.

Znak ki ga spoštujem!

Naredimo nekaj zase in hodiimo sglad tudi drugim, da bo človek na cesti zares človek.

MERKUR

**ŽE SEDAJ POPOLNITE
PORABLJENO ZALOGO KURJAVE!**

**S takojšnjo dobavo vam nudimo
ZELO KAKOVOSTEN**

ČEŠKI PREMOG

**kurilne vrednosti 18058 KJ/kg
(cca 4.300 cal)**

CENA: 620.000 din/t

**Naročila in vplačila sprejema
prodajalna**

KURIVO - NAKLO

telefon: (064) 47-000

**IZKORISTITE MOŽNOST
PLAČILA NA OBROKE!**

**HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE
TOZD HOTEL KRIM BLED**

Komisija za delovna razmerja v TOZD hotel KRIM objavlja naslednja prosta dela in naloge:

v hotelu KRIM

1. VODJA KUHINJE 1 delavec za nedoločen čas

v Restavraciji Blejski grad

2. VODJA STREŽBE IN POSLOVNE ENOTE 1 delavec za nedoločen čas

v Restavraciji Camping Zaka

3. VODJA STREŽBE IN POSLOVNE ENOTE 1 delavec za nedoločen čas

4. VODJA KUHINJE 1 delavec za nedoločen čas.

Pogoji pod 1. in 4.:

- V. stopnja strokovne izobrazbe gostinske usmeritve - smer kuhar,
- tri leta delovnih izkušenj,
- organizacijske sposobnosti,
- trimesečno poskusno delo
- tečaj higienskega minimuma

Pod 2. in 3.:

- IV. ali V. stopnja strokovne izobrazbe gostinske usmeritve, smer strežba
- tri leta delovnih izkušenj
- pogovorno znanje dveh tujih in pisno znanje enega tujega jezika,
- organizacijske sposobnosti
- trimesečno poskusno delo
- tečaj higienskega minimuma.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD hotel KRIM, Ljubljanska 7, 64260 Bled, s pripisom - komisija za delovna razmerja.

O izidu bomo kandidate obvestili v roku 15 dni po objavi.

**DO Elektro Gorenjska, delovna organizacija za distribucijo in proizvodnjo električne energije, n.sub.o., C. JLA 6, KRANJ
TOZD ELEKTRO KRANJ, Ul. Mirka Vadnova 3, KRANJ**

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednji oglas za dela in naloge:

1. ELEKTROTEHNIKA v oddelku za investicije - 1 delavec

Pogoji: Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom mora kandidat izpolnjevati še naslednja pogoja:

- tehnična srednja šola elektro smeri - jaki tok, elektrotehnik jaki tok ali elektroenergetik V
- 3 leta delovnih izkušenj

2. EKONOMSKI ALI KOMERCIALNI TEHNIK v oddelku za prevzem in prodajo el. energije - 1 delavka

Pogoj: Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednja pogoja:

- končana V. stopnja ekonomske ali komercialne smeri
- 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje za objavljena dela in naloge pod tč. 1. sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom, pod tč. 2. pa za določen čas s polnim delovnim časom - za čas nadomeščanja delavke, ki je na porodniškem dopustu.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev na naslov: TOZD Elektro Kranj, Ul. Mirka Vadnova 3, Kranj.

Rok prijave je 8 dni po oglasu. Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri v 15 dneh po opravljeni izbiri prijavljenih kandidatov.

**PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ
Delovna skupnost skupnih služb**

Objavlja prosta dela in naloge:

SKLADIŠČENJE MATERIALA

Pogoji: blagovni manipulant oz. druga ustrezna izobrazba ali osnovna šola in z delom pridobljena delovna zmožnost delovne izkušnje do 15 dni vozniški izpit B kategorije.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s poskusno dobo 3 mesece.

Kandidati naj naslovijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev na komisijo za delovna razmerja DSSS Podjetja za ptt promet Kranj, Poštna ulica 4. Komisija sprejema prijave 8 dni po objavi. Vsi prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**MERCATOR - KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE
n.sol.o. KRANJ
TOZD KMETIJSTVO KRANJ
64000 KRANJ**

KZK Gorenjske TOZD KMETIJSTVO Kranj, Begunjska c. 5 v skladu s Statutom in sklepom DS TOZD Kmetijstvo z dne 28. 2. 1989 razpisuje javno dražbo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

zap.št.	invent. št.	naziv	izključna cena
1.	8552	Plug IMT 3 brazdni 61017	1.250.000
2.	6213	Traktor Deutz 7206	8.000.000
3.	8113	Kosilnica SIP RK 2050	3.500.000
4.	7229	Frontalni nakladalec RIKO 2H	2.500.000
5.	8553	Kosilnica Vicon 165	3.500.000
6.	7235	Silažni kombajn SIP SK 80	5.000.000
7.	7008	Mešalec gnojevke Creina	2.000.000
8.	7962	Stroj za pranje strojev Puromat	500.000
9.		Vacum črpalka	1.000.000
10.	3454	Plug Regent 3 brazdni	500.000
11.	7685	Sekač rastlinskih odpadkov	800.000
12.	5296	Obračalnik Fahr	1.500.000
13.	8112	Kosilnica SIP RK 2050	3.500.000
14.	6212	Traktor Deutz 7206	8.000.000
15.	6199	Nakladalec RIKO TN 2H	2.000.000
16.	4984	Silažni kombajn Pobedatp2.238.000	
17.	7799	Klinasta brana 4 delna	300.000
18.	7961	Stroj za pranje traktorjev Puromat	500.000
19.	4448	Nakladalka SIP Karavan 30	5.000.000
20.	4514	Obračalnik Fahr	1.500.000
21.	4987	Sekač rastlinskih odpadkov	600.000
22.	1589	Transportni trak	1.500.000
23.	7487	Traktor IMT 558 z nakladalcem RIKO RN-3	15.000.000
24.	7497	Plug Regent 3 brazdni	500.000
25.	8578	Kosilnica SIP 2050	4.000.000
26.	7499	Sejalnica za koruzo OLT 4 red.	800.000
27.	1519	Sejalnica žitna Ferguson	2.000.000
28.	5107	Grebenasta kosilnica samohodna	700.000
29.	6577	Traktor Torpedo 7206	9.000.000
30.	0546	Traktor Ferguson 35	3.000.000
31.	5848	Obračalnik SIP Favorit 160	2.500.000
32.	7005	Kosilnica SIP RK 135	4.500.000
33.	7075	Rotacijski kultivator za krompir	800.000
34.	1009801	Camp prikolica IMV ADRIA 500E	1.500.000

Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev bo v ponedeljek, 27. 3. 1989, ob 10. uri v skladišču krompirja v Senčurju.

Osnovna sredstva se prodajajo v stanju, v kakršnem so, po principu »videno-kupljeno«. Varščino v višini 10 odstotkov od izključne cene je potrebno plačati pred začetkom javne dražbe. V kolikor je za osnovno sredstvo predpisan tudi prometni davek, je kupec dolžan plačati tudi pristojni davek.

Ogled osnovnih sredstev je možen pred pričetkom javne dražbe na kraju samem.

Podrobnejše informacije se dobijo na TOZD Kmetijstvo Kranj, Begunjska c. 5, na telefonu (064) 21-252 ali (064) 21-253.

**KOŠČEK NEBA
v strešnem oknu**

M. Mira Radovljica tel. 75-036

**GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS**

**MODNA KONFEKCIJA »KROJ«
64220 ŠKOFJA LOKA**

Objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osnovnih sredstev:

Šivalni stroji: Znamka	Klasa	Količina	Izključna cena
1. STROBEL	313	1	6.000.000
2. PFAFF	141-6B	4	1.500.000
3. PFAFF	234 K-6B	1	1.500.000
4. PFAFF	3334-2H	1	1.500.000
5. VERITAS	8331/6	1	1.500.000
6. SINGER	246 K 13	1	1.500.000
7. UNION SPECIAL	52900 B.F.Z.	1	1.500.000
8. DÜRKOPP	212-103	1	1.500.000
9. DÜRKOPP	212-105	2	1.500.000
10. PFAFF	141-134-6/1B	3	1.000.000
11. PFAFF	141-134/1B	1	1.000.000
12. NECCHI	887-260	2	1.000.000
13. DÜRKOPP	212-105	2	1.000.000

Osnovna sredstva do zaporedne številke 10 so takoj uporabna, druga pa so potrebna manjših popravil.

V ceno ni vključen prometni davek, ki ga plača kupec.

Javna licitacija bo v torek, 28. marca 1989, ob 11. uri v prostorih DO KROJ Škofja Loka, Kidričeva 81.

Ogled navedenih osnovnih sredstev je možen 2 uri pred objavljeno licitacijo.

Udeleženci licitacije morajo pred pričetkom licitacije položiti varščino v višini 10 % izključne cene.

Osnovna sredstva se prodajajo po principu »videno-kupljeno«. Reklamacij ne bomo upoštevali.

**PRIHAJA POMLAD...
TUDI V TOVARNIŠKO
PRODAJALNO TRIKON®**

v Kranju, na Planini III, Ul. Janka Puclica 7

Pomladanski modeli hlač po ugodnih cenah za vso družino!

Obiščite nas med tednom od 8. do 12. in 14. do 19. ure ter ob sobotah od 8. do 13. ure. Tel.: 36-696

lesnina KRANJ

VAM SVETUJE, OSREČITE SVOJEGA OTROKA

— Kupite otroku pohištvo, ki ga iz izvoznega programa po izredno ugodni ceni nudi Lesnina, salon pohištva na Primskovem

— **Že za 2.092.230.- din lahko opremite sobo, ki jo bo otrok prav gotovo vesel.**

— Torej, če želite otroško ali samsko sobo, pridite v Lesnino, salon pohištva na Primskovem, saj nakup v Lesnini ne prinaša sreče in veselja le otroku, ampak tudi zadovoljstvo in prihranek v družini.

— otroško sobo lahko kupite tudi na šestmesečno obročno odplačevanje z minimalno 12 % letno obrestno mero.

— Pri izbiri pohištva vam pomaga naš svetovalec-arhitekt.

— kupljeno blago vam do 30 km brezplačno pripeljemo na dom

— trgovina je odprta od 8. do 19. ure, sobota do 13. ure

— informacije: telefon Kranj 24-554

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaja nov barvni TV toshiba in zamrzovalno OMARO gorenje, še v garanciji. ☎ 35-364 4122

Prodaja ŠTEDIŠNIK (4 plin, 2 električni), HLADILNIK in BOJLER. ☎ 621-464 4136

Prodaja barvni TV, star 11 let in PRALNI STROJ gorenje. Resman, Frankovo nas. 52, Škofja Loka, ☎ 633-350, od 18. ure dalje 4156

Prodaja prenosni barvni TV, ekran 15 cm, z radiom in kasetofonom. ☎ 50-852 4163

Prodaja barvni TV iz Zagreb, staro 10 let. Ogled popoldne. Ilija Dimač, C. revolucije 8, Jesenice 4171

Trajnožareči KOTEL, 40 kW, z bojlerjem, prodaja. ☎ 631-300, po 15. uri 4181

Prodaja zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, KOMPRESOR v okvari, za 50 SM. Pečar, C. revolucije 2/b, Jesenice, ☎ 83-813 4182

lesnina

nudi

pralni stroj

po ugodnih pogojih
na štiri obroke, brez
obresti

Se priporoča Lesnina
v Kranju in na
Jesenicah.

Ugodno prodaja 180 l HLADILNIK in otroški AVTO-SEDEŽ. Oražem, Juleta Gabrovska 34, Kranj (Planina) 4187

Poceni prodaja barvni TV ei Niš. ☎ 621-357 4187

Poceni prodaja starejši PRALNI STROJ in barvni TV. Frančiška Poganič, Zvirče 35/a, Tržič, ☎ 57-843, po 17. uri 4189

Prodaja barvni TV gorenje. ☎ 38-380 4197

Ugodno prodaja VIDEOREKORDER fischer, carinsko deklariran. Veleovo 64, Cerklje 4200

Barvni TV sony trinitron, black, raven ekran 50 cm, daljinsko vodenje, nov, prodaja. ☎ 25-761, int. 393 ali 392 4204

Prodaja SLAMOREZNICO eple 800, malo rabljeno. Pangeršica 7, Golnik 4215

Prodaja nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. ☎ 34-164 4218

Prodaja zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. ☎ 67-336 4219

Ugodno prodaja črno-bel TV. ☎ 82-037 4251

GRADBENI MATERIAL

Prodaja okroglo BETONSKO ŽELEZO premera 6, 8, 10 in 12 mm. ☎ 42-927 4140

Ugodno prodaja garažna kovinska, dvizna VRATA. ☎ 26-038 4160

Prodaja nova garažna VRATA in lito-železno KAD. ☎ 58-081 4172

Ugodno prodaja skoraj novo OKNO z roletom, dim. 110 x 140 cm, 9 kvad. m. KAMENJA za oblaganja coka in novo hrastovo OMARO, dim. 230 x 100 x 60 cm. ☎ 27-923 4174

Prodaja smrekove PLOHE in motorno ŽAGO, znamke solo. ☎ 45-785 4217

Prodaja 2.000 kosov rabljene strešne OPEKE folc po 1.000 din. Jakša, Orehovlje 19, Kranj 4241

POSESTI

Prodaja 4 ha GOZDA na Korenjskem sedlu, poleg glavne ceste, dovoz z gozdne poti. ☎ 063/857-762 4149

Ugodno prodaja staro HIŠO z vrtno v Ljubnem pri Otočah. ☎ 75-375, vsak delavnik od 7. do 14. ure 4158

OBRTNIKI, ZDOMCII V Kranju prodaja novejšo enonadstropno stanovanjsko - poslovno HIŠO, 10 x 17 m. V pritličju je poslovni prostor, 90 kvad. m., s sanatorijami, pisarno in telefonom. Cena po dogovoru. Šifra: IZREDNA PARIKA 4203

SVETUJEMO vam pri prodaji in nakupu hiš, posesti, stanovanj, zamenjavi stanovanj. ☎ 78-356 4213

Prodaja novo HIŠO (4. faza, telefon), 7 km iz Kranja proti Gorenjski. ☎ 34-349, popoldne 4221

GARAŽO v garažni hiši ugodno prodaja. ☎ 82-765 4249

RAZNO PRODAJ

Prodaja nov ELEKTROMOTOR 7,5 kW, 2.800 obratov, 30 m KABLA, 4 x 2,5 kW NG, 2 kosa komplet DROMELNI z gumami in zavorami, nosilnosti vsak po 2 toni, REPOREZNICO z motorjem in borove suhe PLOHE. ☎ 42-595 4144

Barvni TV, otroško SOBO, KUHINJO, zakonsko POSTELJO, 3 VRATA s kovinskimi podboji in nov 80-litrski ležak BOJLER, zelo poceni prodaja. ☎ 26-716 ali 36-658, od 15. ure dalje 4150

Prodaja 2-delno OMARO, kiperbusch in otroški VOZIČEK. Isenaj, Gradnikova 4, Kranj 4155

Ugodno prodaja enosni traktorski VOZ z ročicami in MOPED 14 SL. Urevc, Razgledna 12, Bled 4165

Prodaja BT 50 in barvni TV gorenje. Jevšek, Britof 209, Kranj 4166

Prodaja 120-litrski HLADILNIK gorenje, KOMODO z vitrino in večjo količino PVC FOLIJE. Informacije na ☎ 27-995 4167

Kuhinjske ELEMENTE, HLADILNIK in kombiniran ŠTEDIŠNIK (3 plin, 1 električni), rabljeno, poceni prodaja. ☎ 85-080, vsak delavnik od 8. do 11 ure in od 13. do 16. ure 4169

Prodaja italijanski športni otroški VOZIČEK peg in stereo AVTORADIO. Babič, Finžgarjeva 20, Lesce 4170

Prodaja KOLO BMX in DIVAN. ☎ 33-620, popoldne 4188

Ugodno prodaja VARILNI APARAT iskra, CO-2, 300, star pol leta. Sp. Bela 7, Predvdor, ☎ 45-309 4202

Prodaja ohranjeno 350-litrsko hladilno SKRINJO, staro 4 leta, za 150 SM in nekaj smrekovega OPAŽA, I. kvalitete. Sodja, Prečna 3, Boh. Bistrica 4233

STAN.OPREMA

TUŠ KABINO, novo, uvoženo, dimenzije 68 - 90, prodaja za 500.000 LIT. ☎ 48-203 4030

Prodaja nov TROSED, cena ugodna. Marija Kristl, Frankovo nas. 173, Škofja Loka 4176

Kmečko masivno MIZO s klopni, prodaja. ☎ 75-845 4177

Prodaja 4 kuhinjske STOLE in JOGI 200 x 90 cm. ☎ 78-202 4208

KAVČ, dva FOTELJA in črno-belo TV, ugodno prodaja. ☎ 82-056 4248

STANOVANJA

Novo 3-sobno STANOVANJE, 84 kvad. m., v Kranju, na Planini III., prodaja. Plačilo možno s kreditom. ☎ 053/51-957 3815

Obrtnik išče SOBO s posebnim vhom ali GARSONJERO, najraje v bloku, ni pa pogoj, v Kranju ali okolici. Šifra: OBRTNIK 4159

Zamenjam GARSONJERO s centralno in telefonom, 31 kvad. m., za večje stanovanje. Nada Banjac, Gorenjskega odr. 10, Kranj, ☎ 36-827 4164

Prodaja 2-sobno STANOVANJE, 64 kvad. m., na Planini. ☎ 38-461 4253

VOZILA

FORD ESCORD 1.300, temno zelene metalne barve, letnik 1985, prevoženih 52.000 km, dobro ohranjen, nuno prodaja. Zvonka Polak, Za žago 10, Bled, ☎ 78-961, int. 201, od 9. do 14. ure 3810

R4 TLS, letnik 11/78, dobro ohranjen, prodaja. ☎ 37-449

Prodaja Z 750 LE, letnik julij 1984, registriran do julija 1989. Lindov, Podjubilj 42, Tržič 3882

Poceni prodaja SUNBEAM, vozen, neregistriran, letnik 1976. Kovač, Savska c. 60, Kranj 3969

Prodaja VW 1300, letnik 1972. Cena 550 SM. L. Hrovata 5, stan. 41, Kranj - Planina II 4014

Prodaja R 5, letnik 1973, 1. registracija 1977, dobro ohranjen. Jože Jordan, Žiganja vas 75, Duplje, ☎ 58-190 4049

Prodaja Z 850. ☎ 621-464 4137

Prodaja APN 6. Korče, Gosposvetska 15, Kranj 4138

Prodaja prenovljeno, neregistrirano PRIMO. Menjalnik v okvari. Debeljak, C. na Brdo 34, Kranj - Kokrica 4145

Prodaja JUGO 45 A, letnik november 1986. ☎ 38-619 4146

Ugodno prodaja CITROEN GS 1200, letnik 1974, vozen, MENJALNIK za BMW 1602 - 2002 in BMW, serije 3, letnik 1979. Štefotova 15, Kranj - Mlaka 4211

Ugodno prodaja nov MOPED A 3 MS, 10 odstotkov ceneje. Jože Kralj, Predoslje 137, Kranj 4214

Prodaja Z 750, letnik 1976, registriran do konca leta. ☎ 44-029, po 15. uri 4220

Prodaja Z 101, letnik 1976. Drago Krobot, Koroška 36, Tržič 4222

Prodaja Z 750, letnik april 1985, 26.000 km. Križaj, Šorlijeva 4, Kranj, ☎ 24-998 4223

Prodaja VISO 11 RE, letnik 1984. Koroška 84, Tržič 4224

Tomos CROSS junior z elektronic 90 ccm motorjem, prodaja. Fojkar, Pševska 10/d, Kranj - Stražišče 4225

Prodaja odlično ohranjen APN-4. ☎ 064/21-914, popoldan 4247

SLOVENIJALES

SORA

SALON POHIŠTVA
MEDVODE

ZELO UGODNO VSE ZA VAŠE STANOVANJE

Nakup za gotovino: od 20 do 35 % popusti,
kredit do pet mesecev brez obresti,
svetovanje arhitekta tudi na vašem domu,
brezplačna dostava in montaža.

Odprto tudi v soboto in nedeljo.

Tel.: 061 611-327, 611-334

Prodaja Z 850, letnik 1984. Krajnik, Breznica 5, Škofja Loka 4151

Prodaja Z 101, letnik 1977, registrirana do 14. 11. 1989. Kranj, L. Hrovata 5/28 4153

Prodaja R 4, letnik 1976, v voznom stanju, neregistriran. ☎ 78-191, od 7. do 14. ure 4157

Prodaja Z 101 super, letnik 1978, ohranjena. Šmit, Frankovo nas. 74, Škofja Loka, ☎ 632-196 4161

Prodaja karambolirano Z 101. ☎ 622-715 4162

Zelo ugodno prodaja R 4 TL, letnik 1979. Cena 500 SM. ☎ 37-116 4168

Prodaja Z 750, letnik 1980 in TRAKTOR štore 402, letnik 1984. Veleovska 2, Senčur 4178

Prodaja R 12, letnik 1971, dobro ohranjen. Ogled popoldne. Zdražnik, Predvdor 75 4179

Prodaja 3 leta star APN 6. ☎ 46-048 4180

Prodaja Z 101, letnik 1980. ☎ 67-243 4183

Prodaja Z 750, letnik 1979. ☎ 42-232, popoldne 4184

Zamenjam LADO za TRAKTOR. ☎ 78-598 4185

Prodaja novo TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto. Zg. Bitnje 136 (pri Puškarni) 4186

Prodaja TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto. ☎ 66-116 4191

Z 101 GT 55, letnik 1982, dobro ohranjeno, prodaja. Zali rovt 7, Tržič 4192

Ugodno prodaja NSU 1200, obnovljen. Krsnik, Brezje pri Tržiču 24 4194

Odkupim vse vrste rabljenih avtomobilskih BLAŽILCEV - AMORTIZERJEV. ☎ 80-328 4195

Prodaja GOLF, letnik 1978, registriran do marca 1990. Kavčič, Gorenjsavska 58, Kranj, ☎ 24-846, dopoldne 4196

Prodaja Z 125 P, letnik 1979, neregistriran. ☎ 38-257 4198

Prodaja R 4, letnik 1977, registriran do 30. 4. 1989, potreben manjšega popravila. Cena 300 SM. Informacije na ☎ 78-807, od 16. do 20. ure 4199

Prodaja tovorno AVTOPRIKOLICO. ☎ 49-008, Marjan 4205

Prodaja GOLF diesel, letnik september 1986. Begunje 3 4209

Prodaja R 4 GTL, letnik 1986, prevoženih 14.000 km. Cena 25 mio. Informacije na ☎ 80-580 4229

Prodaja SUZUKI RM 125 kros, letnik 1985. Šlibar, Zgoša 15, Begunje 4230

Ugodno prodaja MERCEDES 16-19 kiper in 3-osno PRIKOLICO, kiper, 16 ton. ☎ 061/843-029 4231

Zelo ugodno prodaja odlično ohranjen tomos AUTOMATIK, star 8 mesecev. Jemec, Sorška 11, Škofja Loka 4234

Prodaja Z 750, letnik december 1979. Sp. Besnica 14, po 15. uri 4235

APN 6 prodaja. St. Loka 33, Škofja Loka 4236

Prodaja 126 P, letnik 1978. Informacije na ☎ 85-213, od 16. ure dalje (Urbar) 4237

Prodaja R 4, letnik 1978. Ogled po 16. uri. Gasilska 43, Senčur 4240

Prodaja R 4 TL, letnik 1976, motor potreben popravila, za 150 SM. ☎ 33-025, popoldne 4242

Prodaja APN 6. Tenetiše 63, Golnik 4243

Prodaja 126 P, letnik 1977, prevoženih 93.000 km, registriran do junija. ☎ 74-942 4245

Prodaja Z 101 GT 55, letnik 1984. ☎ 39-794 4250

Ugodno prodaja MOTOR automatik A 3 ML. Delavska c. 23, Kranj - Stražišče 4252

KUPIM

Kupim 0,50 kub. m. macesnovih PLOHOV, suhih. ☎ 78-740 ali 061/311-835 4201

ŽIVALI

Prodaja PRAŠIČE, težke od 25 do 100 kg. Luže 19, Senčur 3736

Prodaja 8 mesecev brejo KRAVO, ki bo petič telila. Preša, C. II. grupe odredov 18, Cerklje 4135

Prodaja breje ZAJKLJE in ZAJCA. ☎ 40-364 4142

Prodaja KRAVO, brejo 5 mesecev. Grašič, Gobovce 10, Podnart 4175

Prodaja TELICO, težko cca 350 kg, za pleme ali zakol in kupim lahkega, mirnega, delovnega KONJA. ☎ 65-279 4190

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta

ZMAGA MAJNIKA

se zahvaljujemo vsem, ki ste v teh težkih dneh sočustvovali z nami, darovali cvetje, nam pomagali in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Kamnik, Kranj, 14. marca 1989

KEGLJAŠKI KLUB TRIGLAV
SEJMIŠČE 3
64000 KRANJ

Kegljaški klub Triglav Kranj razpisuje prosto delovno mesto
TOČAJA-ke za nedoločen čas.

Delo se prične s 1. 5. 1989.

Pogoji: 2 leti delovnih izkušenj

Rok prijave je 30 dni.

Prodaja mlado KRAVO simentalco. ☎ 45-371 4206

Prodaja 6 mesecev brejo TELICO simentalco. Partizanska c. 34, Senčur 4246

Črno-belo TELIČKO, težko cca 100 kg, ugodno prodaja. Hraše 39, Smlednik 4247

Dva SLIKOPLESKARJA zaposlim, zagotovljeno samsko stanovanje. ☎ 22-391, od 19. do 20. ure 4216

Iščem več ZASTOPNIKOV z lastnim prevozom. Redno izplačilo. ☎ 51-839, po 20. uri 4226

Za PRODAJO najnovjših artiklov vam nudimo dober in hiter zaslužek. ☎ 50-703 4228

OBVESTILA

IZDELUJEM INSTALACIJE centralne kurjave, talnega ogrevanja, enocelni sistem in CISTERNE za kurilno olje. Tel.: 79-820, zvečer 71

OSTALO

Prodaja semenski KROMPIR igor. Lahovče 47, Cerklje 4139

INŠTRUIRAM nemščino za osnovno šolo. ☎ 45-056 4143

TURISTIČNO DRUŠTVO KRANJSKA GORA

razpisuje prosto delovno mesto v

INFORMACIJSKI PISARNI DRUŠTVA za nedoločen čas.

Od kandidata pričakujemo, da ima višjo ali srednjo izobrazbo turistične smeri in aktivno znanje enega ter pasivno znanje dveh tujih jezikov (angleškega, nemškega in italijanskega).

Stanovanj ni.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh od dneva objave na naslov TURISTIČNO DRUŠTVO Kranjska gora, Tičarjeva 2 - z oznako »Za razpisno komisijo«.

O izidu bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

ZAPOSLITVE

Diplomirani veterinar gre za HLAPCA. Šifra: LAKOTA 4141

Resnim osebam nudimo honorarno ZAPOSLITVE za prodajo iskanega artikla. To je komplet za radiosteziranje. Možnosti zaslužka so zelo visoke. S prijavi ne zamujajte. ☎ 50-702, popoldne 4173

Prodaja SENO. Lahovče 16, Cerklje 4207

Prodaja ROŽE bršljanke in drobni KROMPIR za krmo. Sp. Brnik 32, Cerklje - popoldne 4210

Prodaja dolgo belo obhajilno OBLEKO za 10 let. ☎ 39-408 4227

INŠTRUIRAM matematiko in računalništvo. Informacije na ☎ 47-049, Milič 4147

Prodaja SENO. Lahovče 16, Cerklje 4207

Prodaja ROŽE bršljanke in drobni KROMPIR za krmo. Sp. Brnik 32, Cerklje - popoldne 4210

Prodaja dolgo belo obhajilno OBLEKO za

Miloš Prošenc o aktualnih dogajanjih:

Kriza v Zvezi komunistov se odraža povsod

Jesenice, 20. marca - Miloš Prošenc, sekretar predsedstva CK ZKS je jeseniškim komunistom govoril o krizi, prenovi partije, političnem pluralizmu, zboru v Cankarjevem domu - Slovensko partijsko vodstvo se bo še ta teden sestalo z vodilnimi črnogorskimi komunisti.

V okviru usposabljanja članov občinskega komiteja ZK in sekretarjev osnovnih organizacij ZK je jeseniški občinski komitej minuli petek pripravil povesni na temo o aktualnih družbenopolitičnih razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji. Uvodna razmišljanja je podal Miloš Prošenc, sekretar predsedstva CK ZKS.

Miloš Prošenc je najprej opozoril na moreče, prav nič prijazne razmere v Jugoslaviji in na dogajanja, ki nas vsebolj oddaljujejo od treh reform. Kriza v Zvezi komunistov se odraža povsod, vsiljujejo se brezplodna vprašanja o tem, kdo je danes napreden in kdo ni. Zaostrite sploh več ne omogočajo pravega, demokratičnega dialoga, ob tem pa se vedno bolj stopnjujejo obtožbe iz Srbije in Vojvodine, da Slovenija destabilizira Jugoslavijo.

V zadnjem času samoupravljanje vedno bolj ostaja na ravni načelnih parol, razprave o političnem sistemu so si nasprotujoče, predvsem na področju

suverenosti in o vlogi federacije. Psihoza postaja nemogoča, zato je slovenska partija že pred zborom v Cankarjevem domu dala pobudo, da bi se slovenski komunisti sestali s komunisti iz posameznih republik in pokrajin, z vsakim posebej in se pogovorili o nekaterih vprašanjih. Odmevi na to pobudo so bili povsod dobri in že ta teden naj bi se najprej sestali z vodstvom Črne gore.

Miloš Prošenc je opozoril tudi na to, da se je treba zazreti vase, analizirati svoja dejanja in se vprašati, ali morda včasih tudi sami ne delamo tako, da vznemirjamo druge. Govoril je o prenovi ZK, političnem pluralizmu, zboru v Cankarjevem domu in o izstopih iz Zveze komunistov. Ponesrečeno sintagmo o sestopu partije z oblasti je treba pravilno razumeti, partija pa je po njegovem mnenju heterogeno organizirana, da bi bila kos današnjim zapletenim razmeram in krizi. Politični pluralizem postaja dejstvo, vendar v partiji ne bodo pristajali na strankarstvo

kot na edini način političnega pluralizma. Zveze v SZDL naj bi bile po mnenju nekaterih namreč le trojanski konj za pot v strankarstvo.

Zavedati se je treba, je dejal sekretar predsedstva CK ZKS, da se bo pritisk na Slovenijo še stopnjeval do najtežjih kvalifikacij. Nesprijemljivo je, kar se Sloveniji očita zaradi zborov v Cankarjevem domu. Doslej je slovenski CK prejel že 137 telegramov iz vse Jugoslavije, ki zbor opredeljujejo kot protisrbski in proalbanski. Zbor v Ljubljani pa je bil le izraz solidarnosti z rudarji, ki so bili tedaj v jami že šesti dan; bilo bi neoprostljivo, če bi se komu kaj zgodilo.

Slovenska partija je imela januarja 106.000 članov, lani je izstopilo 5.500 članov, vzroki pa so različni. Mladi mislijo, da prenova partije poteka preveč počasi in le verbalno, srečujejo pa se tudi z novimi razlogi za izstop. Nemalo je takih, ki bi radi izstopili iz ZKJ in ostali v slovenski Zvezi komunistov, spet drugi ne marajo biti člani ZKS, ampak le člani Zveze komunistov Jugoslavije...

D. Sedej

Opravičilo

V petkovem Gorenjskem glasu je tiskarski škrat pojedel dva stolca na srednji strani priloge Odprte strani. Napako so naredili v Delovi tiskarni, v uredništvu pa se opravičujemo avtorjema prispevkov Zoranu Poliču in Mihi Nagliču ter bralcem. Oba prispevka bomo v celoti še enkrat objavili v petkovih Odprtih straneh.

L. Bogataj

SZDL danes in politični pluralizem

Kranj, 20. marca - V krajevni skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini je bilo ob koncu minulega in v začetku tega tedna že več različnih, predvsem športnih prireditev v počastitev krajevnega praznika - 21. marca. V četrtek, 23. marca, pa pripravljajo krajevna konferenca socialistične zveze okroglo mizo z naslovom SZDL danes in politični pluralizem. Gost na pogovoru, ki bo ob 18. uri v Domu JLA v Kranju, bo podpredsednik republiške konference SZDL Slovenije Viktor Žakelj.

V petek, 24. marca, ob 18. uri pa bo prav tako v Domu JLA v Kranju osrednja proslava v počastitev krajevnega praznika. Slavnostni govornik bo sekretar sveta ZK Vodovodni stolp Lojze Rakovec, v programu pa bodo nato nastopili kvartet Karavanke, plesna skupina Helena in ansambel Doma JLA, ki bo skrbel tudi za zabavo na tovariškem srečanju. Na proslavi bodo podelili tudi priznanja krajevnih skupnosti in bronasta priznanja Osvobodilne fronte.

A. Ž.

Jože Školč v Kranju

Umakniti oceno o kontrarevoluciji

Predsednik slovenske mladinske organizacije se je odzval vabilu mladih iz OO ZSMS Huje, se srečal z njimi na okrogli mizi in kasneje obiskal tudi njihov pred kratkim časom odprt klubski prostor.

Jože Školč se je skupaj z Marijo Markez, sekretarko Slovenske kmečke zveze in Petro Škofic izvršno sekretarko na RK ZSMS zadržal z obiskovalci okrogle mize, ki je potekala v prostorih OŠ Bratstvo in enotnost, skoraj dve uri. Starostno izredno heterogenemu poslušalstvu je uvodoma najprej predstavil poglede na nekatere aktualne dogodke v Jugoslaviji in v drugem delu večera skupaj s sodelavkami odgovarjal na vprašanja prisotnih.

Po pričakovanju se je rdeča nit vrtela okrog dogodkov na Kosovu, zborovanja v Cankarjevem domu in napovedanega mladinskega boja za oblast. Pri novih podatkih iz Kosova je bilo omenjeno, da je bilo na RK ZSM Slovenije preko posrednikov sporočeno, naj se začasno pretrga stike z vodstvom kosovske mladinske organizacije, kajti trenutno sodelovanje med RK ZSMS in PK ZSM Kosovo bi šlo v škodo mladih v pokrajinskem mladinskem vodstvu.

»Če se hočemo resnično iti mir in sožitje na Kosovu, potem je potrebno najprej umakniti oceno o kontrarevoluciji. Kako se pride do takšne ocene, je zelo misteriozno. Ob tem se je potrebno vprašati, ali ni mogoče težnja jugoslovanske politike, da se problem Kosova ne reši nikoli, saj je povsem pravišnji argument za karkoli, tudi nove stranke,« je med drugim menil predsednik slovenskih mladincev.

Za Cankarjev dom je Školč ocenil, da ni bila problematična Davidova zvezda oziroma pripnoka, pač pa je bilo potrebno najti čimveč stvari, da bi se zbor v CD diskreditiral. Zborovanje samo pa gre po Školčevih besedah jemati v veliko globljem obsegu, saj se je v Sloveniji prvič jasno in povsem nedvoumno povedalo, kje so meje in do kod se lahko gre pri reševanju krize, odkoder se ne bo dalo izvléci s tanki in izrednimi sredstvi.

V. Bešter

Kranjska mladina

Štiri ure za nič

Kranj, 17. marca - Osrednja točka mladinske občinske konference, ki se je udeležil tudi predsednik RK ZSMS Jože Školč, je bila vsekakor volitev novega predsedstva OK ZSMS Kranj. Ob popolnemu volilnemu polomu (izvoljenih je bilo samo deset neprofesionalnih članov predsedstva!) je bila konferenca (dodatno) zaradi nesklepnosti tudi prekinjena.

Če smo za neuspeh kandidacijske konference lahko krivili tudi nekvalitetno vodenje seje, potem kaj takšnega za sam potek volilne konference ne moremo reči. Aljoša Kavčič, ki je po končnem izidu do novih volitev tudi predsedujoča v kranjski mladinski organizaciji, je svoje delo v danih razmerah (nedogovorjenost poteka konference ob več kandidatih) opravila kvalitetno, vsi razlogi za popoln (kadrovski) zlom kranjske mladine tokrat tako težijo povsem drugje.

Če izpustimo posamezna tudi resnično vsebinska vprašanja delegatov (in prostih strelcev) ter nespoštovanje volilnega miru, potem pač zopet moramo omeniti prisotnost, ki se je

V. Bešter

Mladinski delegat?

OK ZSMS Kranj bi morala od preteklega tedna imeti novo vodstvo, kar pa se, kot lahko preberete na prvi strani Gorenjskega glasa, ni zgodilo. Lahko vzroke za brezvladje iščemo tudi v sami organiziranosti konference, (ne)kvalitetnem delu delegatov?

Da so osnovne mladinske sredine, ki resnično delujejo, veliko bolj izjema kot pravilo, vsekakor dokazuje tudi kranjski primer. Resda je statutarna določba o članstvu med 14. in 27. letom v veljavi že kar nekaj časa pa njegova dosledna izpeljava predvsem na komunalni ravni večinoma povzroča dokajšnje preglavice.

Tomaž Levec, delegat iz KS Zlato Polje: »V naši krajevni skupnosti nas je okrog deset resnično aktivnih mladincev, ki tudi tvorimo predsedstvo osnovne organizacije ZSMS. Gradivo za današnjo konferenco sem dobil šele danes, tako ga v bistvu ne poznam. Za posamezne kandidate bom glasoval po intuiciji, prilagodil se bom trenutnim razmeram. Ne poznam nobenega ne iz sedanjega vodstva OK ZSMS ne nobenega kandidata za novo vodstvo.«

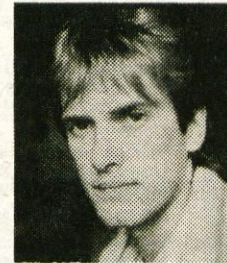

Helene Rozman, delegatka iz OŠ Lucijan Seljak: »Naše mnenje o posameznih kandidatih za novo vodstvo kranjske mladinske organizacije je nastalo na osnovi razprave v našem predsedstvu. Odločili smo se na osnovi napisanih informacij, osebnostno ne poznamo nikogar. O delu OK ZSMS Kranj se v javnosti skoraj nič ne sliši, ne vem ali premalo delajo ali pa ne delajo pravih stvari. Za koga bom glasovala? Ne vem, bom videla na sami konferenci.«

Če zanemarimo bistveni vsebinski, programski del občinske mladinske organizacije in se dotaknemo ljudi, ki delo OK ZSMS vodijo, vsekakor naletimo na simptomatično potezo delegatskega sestava. Tudi na tem primeru se namreč potrjuje dejstvo, da tako imenovana baza večinoma popolnoma pade na izpitu, ko je potrebno resnično vsebinsko preštudirati konferenčno gradivo, med katerim je bil v kranjskem primeru tudi celoten kadrovski postopek. Sicer pa pogledajmo si izjave naključno izbranih sogovornikov, kajti te so več kot zgovorne!

Ksenja Jagodic, delegatka iz KS Dvorje-Grad: »Pri nas že več kot eno leto ne delujemo, na konferenco sem prišla samo zato, ker so mi rekli, da moram biti tukaj zaradi sklepčnosti. Gradiva nisem prebrala, glasovala pa bom v skladu s potekom same konference - bom pač pogledala, kako bodo drugi dvigovali roke. Mladih, ki so na kandidatski listi, večinoma ne poznam.«

Iztok Podobnik, delegat iz Save: »V naši tovarni smo na predsedstvu razpravljali o gradivu za današnjo konferenco, lahko rečem, da bom lahko na seji sodeloval povsem legitimno. Poznam programe posameznih kandidatov, kajti udeležil sem se njihove javne predstavitve v Carniumu, tako da mi ne bo glasovanje novega občinskega mladinskega vodstva delalo nobenih problemov.«

Resnično več kot zgovorne izjave, ki bi verjetno brez težav našle vzporednice v drugih gorenjskih občinah in tudi drugih (družbenopolitičnih) organizacijah. Se morda motimo?

Vine Bešter
Foto: Franc Perdan

Pred problemsko konferenco o ekologiji

Tržičane čaka veliko nalog

Tržič, 17. marca - Občinska konferenca SZDL v Tržiču pripravlja v okviru svojega rednega dela konferenco o ekologiji in varčevanju, ki bo 23. marca 1989 ob 18. uri v OŠ Heroj Bračič v Bistrici. Pred srečanjem smo k pogovoru povabili predsednika odbora za pripravo konference Ivka Berganta, da bi pojasnil osnovni namen razprave o varstvu okolja.

Najprej nas zanima, zakaj ste se odločili za sklic konference?

»Povedati moram, da to ni prva problemska konferenca o ekologiji pri nas. Svet za varstvo okolja pri tržičski občinski skupščini, katerega aktivnost je pozneje žal zamrla, je že pred leti pripravil široko razpravo o ekoloških težavah. Povezal jo je z vsebino takratne problemske konference na republiški ravni. Tokratna konferenca sodi v okvir rednega dela v Socialistični zvezi, njen sklic pa narekujejo pe-reče razmere na več področjih. Pri nas so negativni vplivi industrije in prometa namreč še bolj skoncentrirani zaradi naravne lege naselij v kotlini.«

Koga ste povabili na konferenco in kakšno udeležbo pričakujete?

»Poleg delegatov organizacij Socialistične zveze in predstavnikov njenih teles do republiške ravni smo poslali vabila občinskim družbenopolitičnim delavcem in predstavnikom tistih podjetij, ustanov, družbenih organizacij in društev v občini, ki se kakorkoli srečujejo z vprašanji varovanja okolja. Razen njih smo povabili ekologinjo za Gorenjsko in občinskega sanitarnega inšpektorja ter sredstva javnega obveščanja. Seveda vabimo tudi čimveč drugih prebivalcev iz naše občine. Glede na udeležbo na prejšnji konferenci je moč sklepati, da tudi tokrat obisk ne bo majhen.«

Kako ste se lotili priprav na konferenco, da bi bila čimbolj uspešna?

»Po vseh krajevnih skupnostih smo opravili razprave, med katerimi so ljudje opozorili na vrsto ekoloških problemov. Oblikovali

smo delovno skupino, ki je na osnovi pripomb in predlogov pripravila gradivo za posamezna področja varstva okolja. Pri tem so nam veliko pomagali strokovnjaki iz Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske. Gradivo bo gotovo dobra osnova za razpravo na konferenci.«

Katere probleme ste postavili v ospredje in koliko jih bo moč rešiti?

»Onesnaževanje voda, ki se začne že v gorah, je gotovo najbolj zaskrbljujoče, saj se z naraščanjem poseljenosti proti dolini vse bolj stopnjuje in razširja. Čeprav nimamo točnih meritev, tudi za zrak ugotavljamo, da postaja vse slabši. Naši zgodovi so med najbolj ogroženimi, ker se je po katastrofalnem vetrolomu v njih močno zaredil še lubadar. Veliko težav imamo, ne nazadnje, tudi z odlaganjem odpadkov.«

Kako ste se lotili priprav na konferenco, da bi bila čimbolj uspešna?

»Po vseh krajevnih skupnostih smo opravili razprave, med katerimi so ljudje opozorili na vrsto ekoloških problemov. Oblikovali

smo delovno skupino, ki je na osnovi pripomb in predlogov pripravila gradivo za posamezna področja varstva okolja. Pri tem so nam veliko pomagali strokovnjaki iz Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske. Gradivo bo gotovo dobra osnova za razpravo na konferenci.«

Katere probleme ste postavili v ospredje in koliko jih bo moč rešiti?

»Onesnaževanje voda, ki se začne že v gorah, je gotovo najbolj zaskrbljujoče, saj se z naraščanjem poseljenosti proti dolini vse bolj stopnjuje in razširja. Čeprav nimamo točnih meritev, tudi za zrak ugotavljamo, da postaja vse slabši. Naši zgodovi so med najbolj ogroženimi, ker se je po katastrofalnem vetrolomu v njih močno zaredil še lubadar. Veliko težav imamo, ne nazadnje, tudi z odlaganjem odpadkov.«

V gradivu smo predvideli možne rešitve za odpravo nekaterih problemov, za kar bodo morali poskrbeti nosilci dejavnosti. Opozorili bomo na poslednejše ukrepanje nadzornih in drugih strokovnih služb po veljavnih predpisih. Eden od sklepov konference pa naj bi bila tudi ustanovitev sveta za varstvo okolja pri OK SZDL, ki naj bi redno spremljal to problematiko v naši občini.«

Besedilo in slika: Stojan Saje

OK ZSMS Jesenice

Sramotno dejanje

Jesenice, 16. marca - Na seji občinske mladinske konference bi delegati končno morali izbrati novega profesionalnega sekretarja OK ZSMS, kar pa se (ponovno) ni zgodilo. Sekretarska kriza se tako podaljšuje.

Že sama najava točke dnevnega reda konference o volitvi novega profesionalnega sekretarja je glede na poprejšnje dogodke v zvezi s tem dala slutiti, da ne bo niti najmanj prijetno. Ob uvodnih razlagah predsedujočega Matjaža Peskarja, da pravila OK ZSMS Jesenice trenutno niso takšna, da bi prenesla glasovanje z več kandidati se je oglašil tudi Stanko Šalamun iz RK ZSMS, ki je posebej opozoril na spoštovanje volilnih postopkov.

Po razpravi, v kateri je sodelovalo več delegatov, in ki se je večinoma dotikala vodenih postopkov za novega sekretarja in s tem v zvezi posameznih očen, so se navzoči končno zedinili o oblikovanju kandidatske liste. Po glasovanju, kjer smo opazili, da imajo nekateri delegati celo dva glasova (!), je rezultat pokazal 15 dvignjenih rok za Pu-

ca, 4 za Dlatnika in 39 za Debeljaka, kar je praktično pomenilo, da po veljavnem poslovniku ni dobil nihče zadostne delegatske podpore.

Tisto, kar se je zgodilo po tem, pa bi verjetno veljalo čimprej pozabiti, kajti niti ena sama stvar ni v ponos uradni družbenopolitični organizaciji, še manj pa njenemu najvišjemu organu. Na trenutke se naprimer sploh ni vedelo, kdo konferenco predseduje, ali Peskar ali (bivši) sekretar Radinovič, ki so mu očitno povsem popustili živci, saj si je dovolil skorajda vpitje in povsem samosvoje tolmačenje volilnega mehanizma. Posledica tega je bila nemogućnost nastopa predstavnika RK ZSMS, ki je želel le opozoriti, na ravnanje po pravilih igre in ponovno (!) preštevanje glasov uradnemu kandidatu predsedstva OK ZSMS Debeljaku. Ker tudi druga verzija ni zadostovala za uvrstitev na kandidatsko listo, so konferenco prekinili. Sestalo se je občinsko mladinsko vodstvo in sklenilo, da se ponovno odpre celoten postopek evidentiranja za sekretarja, ter da se nemudoma skupaj s statutarno komisijo pripravijo nova pravila, ki bodo drugače opredelila volilne postopke.

V. Bešter